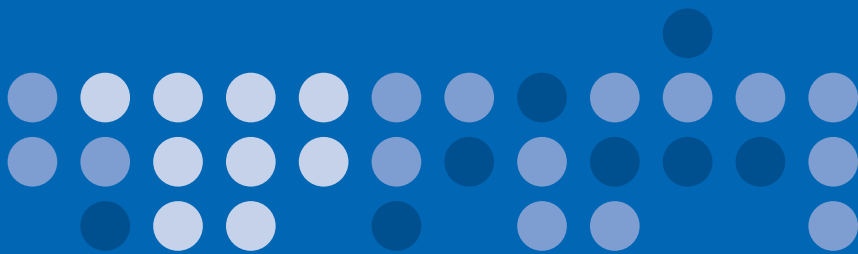

IZVJEŠTAJ ISTRAŽIVANJA ZA 2009. GODINU

Procjena
stanja razvoja
organizacija
civilnoga
društva
u Republici
Hrvatskoj

PROCJENA STANJA RAZVOJA
ORGANIZACIJA CIVILNOGA DRUŠTVA U
REPUBLICI HRVATSKOJ u 2009. GODINI

Izvještaj istraživanja

Izdavač: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
Zagreb, Štrigina 1a
Telefon: 01/2399-100
Telefaks: 01/2399-111
E-pošta: zaklada@civilnodrustvo.hr
Internetska stranica: <http://zaklada.civilnodrustvo.hr>

Zagreb, svibanj 2010.

SADRŽAJ

UVOD	5
1. Istraživanje među udrugama.....	6
2. Istraživanje među donatorskim organizacijama	9
3. Percepcija javnosti o organizacijama civilnoga društva	11
ISTRAŽIVANJE MEĐU UDRUGAMA	13
METODOLOGIJA.....	14
1. Uzorak i način izbora ispitanika	14
2. Provedba istraživanja	14
3. Obrada podataka	15
ANALIZA REZULTATA	16
1. Osnovne informacije i uvjeti rada.....	16
2. Područja djelovanja i aktivnosti udruga	22
3. Struktura udruge.....	32
4. Zaposlenici i volonteri	37
5. Izobrazba osoblja koje radi u udruzi.....	41
6. Izvori financiranja	45
7. Suradnja među udrugama	57
8. Suradnja udruga s državom	62
9. Suradnja udruga s poslovnim sektorom	66
10. Međunarodna suradnja.....	70
11. Uključenost zajednice u rad udruge	74
12. Odnos javnosti prema udrugama	79
13. Suradnja udruga s medijima.....	85
14. Regulatorni okvir.....	91
15. Politički i društveni kontekst	94
16. Raznovrsnost unutar sektora	98

**ISTRAŽIVANJE MEĐU DONATORSKIM
ORGANIZACIJAMA 103**

METODOLOGIJA..... 104

1. Uzorak i način izbora ispitanika 104
2. Provedba istraživanja 104
3. Obrada podataka 105

ANALIZA REZULTATA 106

1. Osnovne informacije i uvjeti rada..... 106
2. Projekti lokalnih udruga 108
3. Suradnja s drugim sektorima 113
4. Stanje nevladinog sektora..... 114
5. Raznovrsnost u okviru sektora..... 117
6. Problemi održivosti nevladinog sektora..... 118

**PERCEPCIJA JAVNOSTI O ORGANIZACIJAMA
CIVILNOG DRUŠTVA 120**

METODOLOGIJA..... 121

1. Uzorak i način izbora ispitanika 121
2. Provedba istraživanja 122
3. Obrada podataka 122

ANALIZA REZULTATA 123

Gradani..... 123

1. Osnovne informacije i uvjeti rada..... 123
2. Aktivna uključenost u rad udruga 129
3. Povjerenje i stavovi prema udrugama..... 131

<i>Medijski djelatnici</i>	135
1. Osnovne informacije i uvjeti rada.....	135
2. Aktivna uključenost u rad udruga.....	138
3. Povjerenje i stavovi prema udrugama.....	140
4. Usporedba rezultata građana i medijskih djelatnika	142

USPOREDBA S REZULTATIMA ISTRAŽIVANJA IZ 2006. GODINE	146
---	------------

PRILOZI

1. Upitnik za istraživanje među udrugama	159
2. Upitnik za istraživanje među donatorskim organizacijama	205
3. Upitnik za istraživanje percepcije javnosti o organizacijama civilnoga društva	226

UVOD

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, u okviru projekta *Procjena stanja razvoja organizacija civilnoga društva u Hrvatskoj za 2009. godinu*, pokrenula je kvantitativno istraživanje na udrugama, donatorima i javnosti, koje je za Nacionalnu zakladu provela agencija za istraživanje tržišta i ispitivanje javnoga mnijenja Target. Svrha istraživanja je omogućiti podlogu za longitudinalno praćenje stanja razvoja udruga, u predstojećem razdoblju, sukladno strateškim ciljevima Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, koju je Vlada Republike Hrvatske usvojila 12. srpnja 2006. godine. Navedena istraživanja zamišljena su kao nastavak istovjetnog istraživanja provedenoga krajem 2006. godine.

1. Istraživanje među udrugama

Priprema istraživanja započela je u drugoj polovici 2009. godine, a samo istraživanje provedeno je u razdoblju od studenoga 2009. do siječnja 2010. godine.

Općeniti su ciljevi istraživanja bili steći dublji uvid u stanje nevladinog sektora u Hrvatskoj te analizirati promjene u odnosu na 2006. godinu.

Specifični ciljevi bili su sljedeći:

- a) Ispitati uvjete rada te područje djelovanja i aktivnosti udruga,
- b) Steći dublji uvid u strukturu udruga i karakteristike zaposlenih i volontera,
- c) Utvrditi financijsku stabilnost, načine i izvore financiranja,
- d) Steći uvid u suradnju između udruga, kako unutar Hrvatske, tako i međunarodnu i regionalnu suradnju,
- e) Ispitati načine i kvalitetu suradnje, kao i probleme s kojima se udruge susreću u suradnji s državom, poslovnim sektorom te medijima,
- f) Utvrditi uključenost korisnika u rad udruga i kvalitetu usluga te raznovrsnost unutar sektora i regionalnu ujednačenost,
- g) Ispitati upoznatost udruga s pravnom regulativom te stavove o povoljnosti

trenutnog političkog i društvenog konteksta u Hrvatskoj za rad udruga.

Odabrani uzorak od 1344 udruge sastavljen je na temelju kriterija ostvarene financijske potpore iz sredstava Državnog proračuna ili dijela prihoda igara na sreću u 2008. godini, prema podacima iz izvješća vladinog Ureda za udruge te pokriva udruge iz svih županija te ključnih sektora u kojima udruge djeluju.

Od 1344 udruge u uzorku, 717 udruge odgovorilo je na anketni upitnik, odnosno više od tri četvrtine udruge koje su bile uvrštene u uzorak istraživanja. U istraživanju je odbilo sudjelovati četvrtina kontaktiranih udruge. Najčešći razlog nesudjelovanja udruge u ispitivanju bio je nedostatak vremena, neodgovarajući podaci za kontakt, dok je dio ispitanika odbio sudjelovanje u istraživanju s objašnjenjem kako nisu udruge. Ispitivanje je provedeno metodom osobnog intervjua licem u lice s vodećim osobama udruge, a prosječno trajanje intervjua bilo je oko 60 minuta.

Anketni upitnici sadržavali su sljedeće kategorije:

1. Osnovne informacije i uvjeti rada
2. Područja djelovanja i aktivnosti
3. Struktura udruge
4. Zaposlenici i volonteri
5. Izobrazba osoblja koje radi u udruzi

6. Izvori financiranja
7. Suradnja među udrugama
8. Suradnja s državom
9. Suradnja s poslovnim sektorom
10. Međunarodna suradnja
11. Uključenost zajednice u rad udruga
12. Odnos javnosti prema udrugama
13. Suradnja udruga s medijima
14. Regulatorni okvir
15. Politički i društveni kontekst
16. Raznovrsnost unutar sektora

2. Istraživanje među donatorskim organizacijama

Priprema istraživanja započela je u drugoj polovici 2009. godine, a samo istraživanje provedeno je u razdoblju od studenoga 2009. do siječnja 2010. godine.

Općeniti su ciljevi istraživanja bili steći dublji uvid u aktivnosti i zahtjeve donatora organizacija civilnoga društva u Hrvatskoj te njihov pogled na situaciju u tom sektoru.

Specifični ciljevi bili su sljedeći:

- a) Ispitati osnovne informacije o donatorima,
- b) Steći dublji uvid u prijave, uvjete natječaja te praćenje projekata koje donatori financiraju,
- c) Provjeriti suradnju donatora s drugim sektorima,
- d) Ispitati stavove donatora o stanju nevladinog sektora u Hrvatskoj te njihovo zadovoljstvo stručnošću udruga,
- e) Ispitati stavove o regionalnoj ujednačenosti nevladinog sektora,
- f) Utvrditi mišljenje donatora o najznačajnijim problemima o kojima ovisi održivost nevladinog sektora u Hrvatskoj.

Odabrani uzorak od 60 donatorskih organizacija obuhvatio je dio veleposlanstava u

Hrvatskoj, domaće i inozemne zaklade i fondacije te hrvatske tvrtke koje su dosad imale praksu podupiranja aktivnosti udruga.

Od 60 donatorskih organizacija u uzorku, 21 donatorska organizacija odgovorila je na anketni upitnik. Najčešći razlog nesudjelovanja donatorskih organizacija u istraživanju bio je ne javljanje, nemogućnost dolaska do odgovorne osobe ili nemogućnost usklađivanja odgovarajućeg termina u kojem bi mogli odgovarati na upitnik. Ispitivanje je provedeno metodom osobnog intervjua licem u lice s predstavnicima donatorskih organizacija, a prosječno trajanje intervjua bilo je oko 30 minuta.

Anketni upitnici sadržavali su sljedeće kategorije:

1. Osnovne informacije i uvjeti rada
2. Projekti lokalnih udruga
3. Suradnja s drugim sektorima
4. Stanje nevladinog sektora
5. Raznovrsnost u okviru sektora
6. Problemi održivosti nevladinog sektora

3. Percepcija javnosti o organizacijama civilnoga društva

Priprema istraživanja započela je u drugoj polovici 2009. godine, a samo istraživanje provedeno je u siječnju 2010. godine.

Svrha istraživanja bila je steći dublji uvid u percepciju i mišljenje javnosti o organizacijama civilnog društva (udrugama) u Republici Hrvatskoj.

Specifični ciljevi bili su slijedeći:

- a) Ispitati koliko su građani informirani o radu udruga i na koji način se informiraju,
- b) Ispitati kolika je aktivna uključenost građana u radu udruga,
- c) Ispitati koliko je povjerenje i kakvi su općenito stavovi građana prema udrugama.

Istraživanje je provedeno na probabiliastičkom nacionalno reprezentativnom uzorku 629 punoljetnih građana. Utvrđene socio-demografske karakteristike (dob, spol, obrazovanje i regionalna pripadnost) ispitanih građana uravnoteženi su s populacijskim vrijednostima, postupkom ponderiranja. Od ukupnog broja ispitanih građana 22,7% se izjasnilo kako nisu čuli za izraz udruga (nevladina organizacija/organizacija civilnog društva), te su stoga isključeni iz daljnje analize, čime je ukupan broj ispitanih građana koji su

uključeni u analizu 501. Osim toga, ispitano je i 106 medijskih djelatnika u tiskanim medijima, radiju i/ili televiziji. Ispitivanje je provedeno metodom telefonskog anketiranja, a prosječno trajanje telefonske ankete bilo je 7 minuta.

Anketni upitnici sadržavali su sljedeće kategorije:

- a) Informiranost o udrugama i radu udruga
- b) Uključenost u rad udruga
- c) Povjerenje i stavovi prema udrugama
- d) Socio – demografski podaci.

Vjerujemo da će rezultati Procjene stanja razvoja organizacija *civilnoga društva u Hrvatskoj za 2009. godinu* pridonijeti učinkovitijoj i bržoj provedbi mjera utvrđenih u Operativnom planu provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva te omogućiti daljnje kvalitetno praćenje stanja razvoja organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj.

Cvjetana Plavša-Matić, dipl.oec.
*upraviteljica Nacionalne zaklade za
razvoj civilnoga društva*

- istraživanje među udrugama-

METODOLOGIJA

1. Uzorak i način izbora ispitanika

Uzorak udruga (N=1344) sastavljen je na temelju kriterija ostvarene financijske potpore iz sredstava državnog proračuna ili lutrijskih sredstava u 2008. godini te pokriva udruge iz svih županija te ključnih sektora u kojima udruge djeluju. Korišteni upitnik vrlo je obuhvatan, a namjera mu je omogućiti temeljitu procjenu stanja u nevladinom sektoru u svim relevantnim područjima. S obzirom na specifičnost pitanja, istraživanje je provedeno na vodećim osobama udruga.

2. Provedba istraživanja

Ispitivanje je provedeno metodom osobnog intervjua licem u lice s vodećim osobama udruga, a obavljeno je na način da je anketar ispitaniku čitao pitanja i njegove odgovore upisivao u upitnik te mu pružao sva dodatna objašnjenja potrebna za jasno i nedvosmisleno odgovaranje na postavljena pitanja. Prosječno trajanje intervjua bilo je oko 60 minuta.

Od 1344 udruga u uzorku, oko trećine nije bilo moguće anketirati jer se nitko nije javljao te neke zbog neodgovarajućih podata za kontakt (adresa i broja telefona). Uspješno je realizirano 717 intervjua, odnosno ispitano je više od tri četvrtine udruga koje su uključeno u istraživanje. U istraživanju je odbilo sudjelovati četvrtina kontaktiranih udruga. Najčešći razlog odbijanja sudjelovanja bio je nedostatak vremena, dok je dio ispitanika odbio sudjelovanje u istraživanju s objašnjenjem kako nisu udruga.

S obzirom da udruge obavljaju različite vrste djelatnosti (primjerice kulturna, sportska, socijalna, ekološka, nacionalna itd.) i prema tom kriteriju su registrirane u Registru udruga Republike Hrvatske, udjeli različitih djelatnosti ispitanih udruga ujednačeni su s vrijednostima iz dobivene baze udruga postupkom ponderiranja kako bi se odrazilo realno stanje. Navedenim postupkom su ujednačeni i realni udjeli udruga u svakoj regiji.

3. Obrada podataka

U obradi prikupljenih podataka korištene su metode deskriptivne statistike (postoci, frekvencije, aritmetičke sredine) te metode inferencijalne statistike (t-test, χ^2 test, z-test, ANOVA).

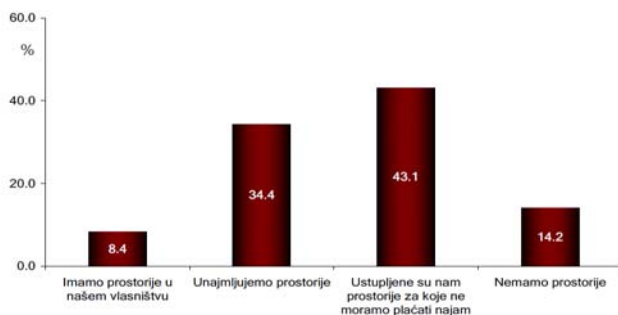

ANALIZA REZULTATA

1. Osnovne informacije i uvjeti rada

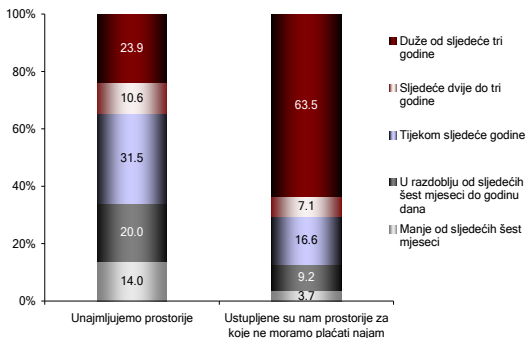
Kako bi se stekao uvid u uvjete rada hrvatskih udruga, ispitanike se pitalo o prostorijama u kojima obavljaju svoje aktivnosti te o postojanju različite opreme. Nešto manje od polovine ispitanih udruga obavlja svoje aktivnosti u prostorijama koje su im ustupljene i za koje ne moraju plaćati najam, dok ih trećina unajmljuje (Slika 1). Vlasništvo je prisutno kod nešto manje od desetine, a nešto više od desetine navodi kako uopće nemaju prostor u kojem bi obavljali aktivnosti.

Slika 1. Prostorije u kojima udruge obavljaju svoje aktivnosti (N=717)

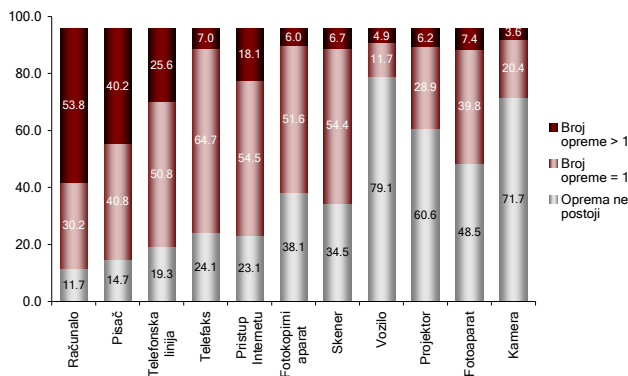
Kada je u pitanju razdoblje na koje je prostor za obavljanje aktivnosti osiguran, postoje značajne razlike između onih kojima je prostor ustupljen bez najma i onih koje plaćaju najam (Slika 2). Naime, gotovo dvije trećine udruga kojima su prostorije ustupljene bez plaćanja najma (63,5%) imaju ih na raspolaganju dulje od sljedeće tri godine, dok za isto razdoblje osigurana sredstva za najam ima tek četvrtina onih koji unajmljuju prostor (23,9%). Dodatno, oko desetine udruga koje plaćaju najam osigurala je sredstva za manje od sljedećih šest mjeseci, dok isto vrijedi za vrlo mali broj onih kojima su prostorije ustupljene.

Slika 2. Razdoblje na koje udruge imaju osigurana sredstva za najam prostorija / prostor na raspolaganju (N=555)

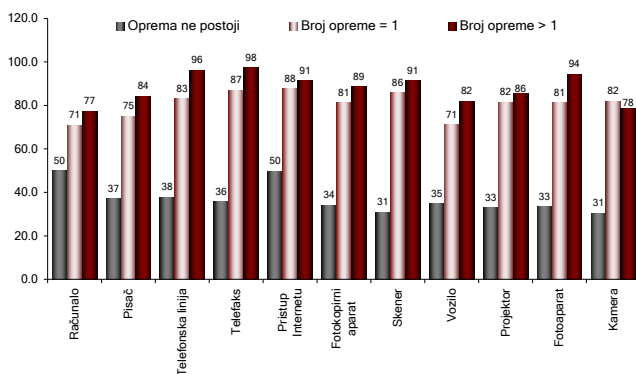
Ispitanike se također tražilo da navedu broj pojedine opreme koju imaju na raspolaganju (Slika 3). Tek oko desetine udruga ne posjeduje računalo i pišač, te ih samo četvrtina nema telefonsku liniju na raspolaganju. Više od jednog računala posjeduje polovina, više od jednog pišača nešto manje od polovine, dok više od jedne telefonske linije posjeduje tek četvrtina udruga. Dvije trećine udruga ima pristup Internetu i telefaks, no većina njih posjeduje samo jedan telefaks, a Internetu se može pristupiti samo s jednog računala. Udruge najrjeđe posjeduju vozilo, koje na raspolaganju ima tek svaka deseta udruga te kameru, koju ima tek četvrtina udruga.

Slika 3. Broj pojedine opreme u udrugama (N=717)

Očekivano, otprilike dvije trećine udruga koje ne posjeduju pojedinu opremu, ocjenjuju je nezadovoljavajućom za obim posla i broj ljudi koji radi, dok svega trećina navodi kako za njom ne postoji potreba, odnosno smatraju je zadovoljavajućom (Slika 4). Nešto drugačija situacija je kad je riječ o računalima i pristupu Internetu; polovina ispitanih udruga koja se izjasnila kako nema navedenu opremu smatra kako nemaju niti potrebu za njom. Većina udruga u kojima postoji oprema navode kako je ona zadovoljavajuća, no najmanje su zadovoljni brojem računala i vozila.

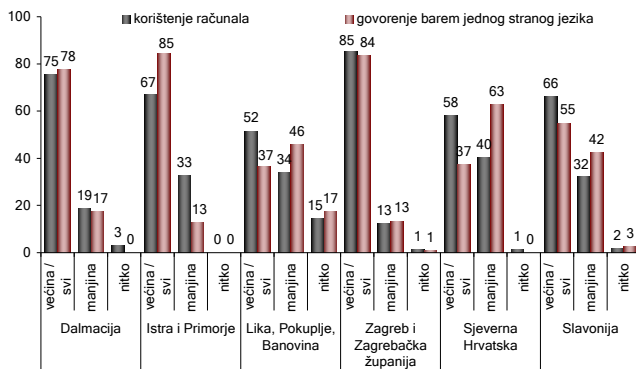
Slika 4. Udio udruga koje opremu ocjenjuju zadovoljavajućom s obzirom na broj opreme (N=717)

Ukupno gledano, obučenosť zaposlenih osoba u pogledu korištenja računala i poznavanja stranog jezika čini se zadovoljavajućom – u tri četvrtine njih barem većina koristi računalo (73,4%) i govori strani jezik (70,1%). Udio udruga u kojima nitko ne koristi računalo (2,7%) niti poznaje strani jezik (2,4%) relativno je mali. No, postoje razlike s obzirom na regiju u kojoj udruga djeluje (Slika 5). Naime, udio osoba koje koriste računalo najmanji je u Lici, Pokuplju i Banovini, a najveći je u zagrebačkoj regiji. Što se tiče znanja barem jednog stranog jezika, udruge iz Istre i Primorje, zagrebačke regije te Dalmacije u većoj mjeri iskazuju kako njihovi zaposlenici većinom koriste barem jedan strani jezik, dok Lika, Pokuplje i Banovina te Sjeverna Hrvatska imaju najmanje zaposlenika koji se koriste stranim jezicima.

Vlastitu internetsku stranicu posjeduje gotovo tri četvrtine ispitanih udruga (72,3%). Posjedovanje Internetske stranice također se razlikuje ovisno o regiji – u Istri i Primorju te zagrebačkoj regiji posjeduje je više od tri četvrtine ispitanih udruga, u Sjevernoj Hrvatskoj i Dalmaciji otprilike dvije trećine, a u Slavoniji te Lici, Pokuplju i Banovini oko polovine.

Slika 5. Udio zaposlenih u udruzi koji koriste računalo i govore barem jedan strani jezik s obzirom na regiju (N=717)

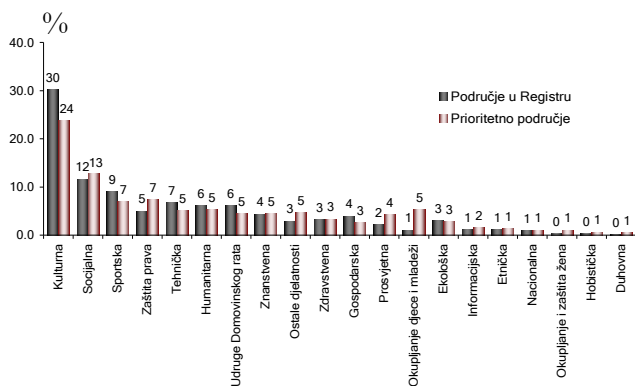
2. Područja djelovanja i aktivnosti udruga

Osim samih uvjeta rada, istraživanjem se željelo steći uvid i u područje djelovanja i aktivnosti udruga.

Gotovo sve ispitane udruge (88,8%) imaju definiranu misiju, a nešto manje od dvije trećine (64,9%) posjeduje dokument strateški plan, pri čemu se najčešće radi o jednogodišnjem planu (njega posjeduje nešto manje od trećine, dok po otprilike desetina ima plan za sljedeće dvije, tri, četiri i pet godina).

Najčešće područje djelovanja za koje su udruge upisane u Registru udruga Republike Hrvatske jest kulturno, nakon čega slijedi socijalno područje djelovanja (Slika 6). Područje upisano u Registar ujedno se najčešće smatra i prioritetnim područjem djelatnosti.

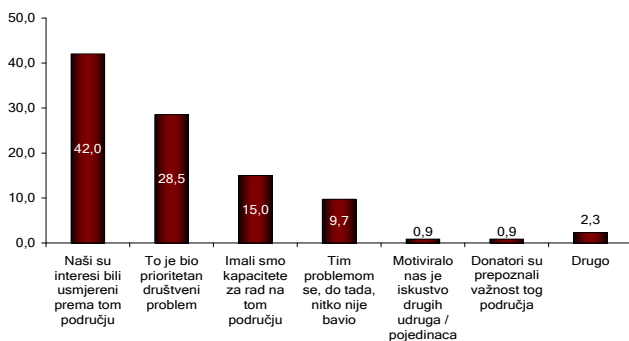
Slika 6. Područje djelovanja za koje je udruga upisana u Registar udruga Republike Hrvatske te prioritetno područje djelovanja (N=717)

Kada su u pitanju razlozi odabira pojedinog područja, nešto manje od polovine (42,0%) navodi usmjerenost interesa prema njemu, dok nešto više od četvrtine (28,5%) kao osnovni razlog navodi kako je odabrano područje (bilo) prioritetan društveni problem (Slika 7).

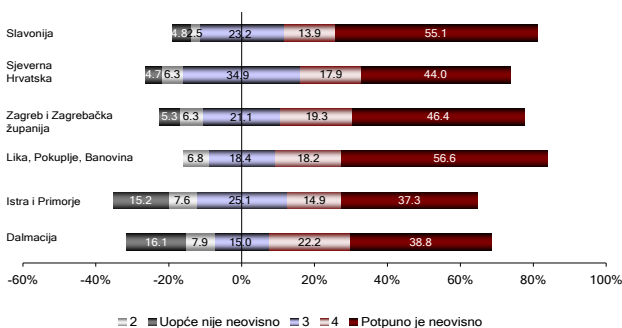

Slika 7. Razlozi odabira područja djelovanja (N=717)

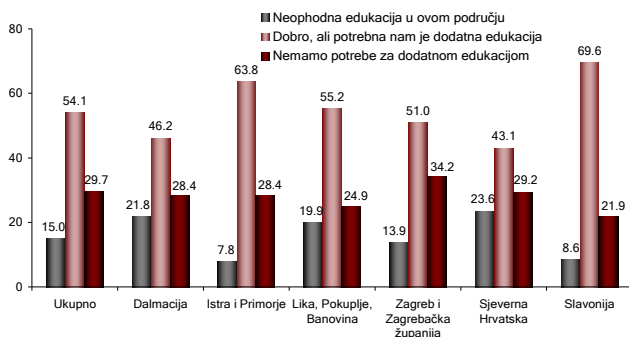
Ukupno gledano, oko dvije trećine ispitanih (63,7%) smatra kako je njihovo područje djelovanja neovisno o usmjerenju donatora, dok samo desetina (13,3%) iznosi suprotnu procjenu. Neovisnost o usmjerenju donatora ne razlikuje se po regijama – približno polovina ispitanih udruga u svakoj regiji navodi kako je njihovo djelovanje neovisno o usmjerenju donatora.

Slika 8. Procjena ovisnosti područja djelovanja udruge o usmjerenju donatora na skali od 1 - *uopće nije neovisno* do 5 - *potpuno je neovisno* s obzirom na regiju (N=717)

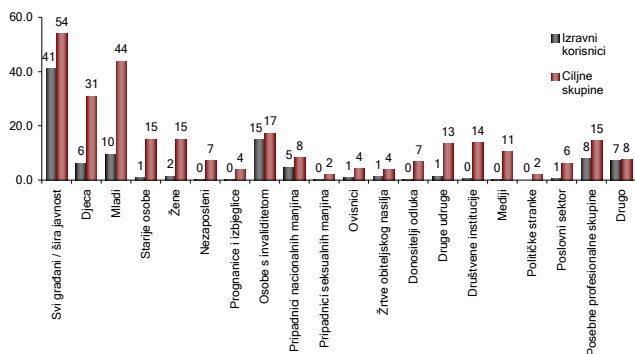
Nešto manje od petine udruga (15,0%) navodi kako im je izobrazba iz područja planiranja (definiranje misije, dugoročno i kratkoročno planiranje) neophodna, a otprilike trećina (29,7%) vjeruje kako ne postoji potreba za dodatnom izobrazbom. Dodatno, udio udruga kojima je izobrazba iz ovog područja neophodna najveći je u Sjevernoj Hrvatskoj, Dalmaciji te Lici, Pokuplju i Banovini, dok je udio onih koji nemaju potrebu za dodatnom izobrazbom nešto veći u zagrebačkoj regiji (Slika 9).

Slika 9. Procjena stanja na području planiranja s obzirom na regiju (N=717)

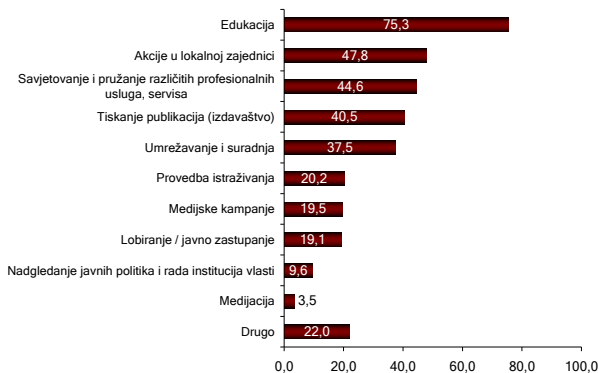
Osim samog područja djelovanja, od ispitanika se tražilo da navedu korisnike usluga udruge, kako izravne, tako i šire ciljne skupine na koje su projekti usmjereni. Više od dvije trećine (41,2%) primarno je usmjereno na širu javnost, odnosno sve građane (Slika 10). Nešto manje od petine (14,8%) navodi osobe s invaliditetom kao izravne korisnike usluga, dok su mladi primarni korisnici desetine (9,5%). Najčešće navedene ciljne skupine, odnosno korisnici usluga u širem smislu, jesu svi građani, djeca i mladi te osobe s invaliditetom. Dodatno, projekti su u većini udruga usmjereni manjem broju ciljnih skupina - nešto više od trećine ispitanih (37,6%) navodi kako usmjeravaju svoje projekte isključivo prema jednoj skupini korisnika, gotovo svaka peta udruga (17,4%) usmjerena je prema dvjema ciljnim skupinama, a otprilike svaka deseta (13,5%) prema tri.

Slika 10. Izravni (primarni) korisnici usluga te ciljne skupine na koje su usmjereni projekti udruga (N=717)

Najčešći tip djelatnosti koji se provodi u udrugama jest izobrazba (različiti oblici izvaninstitucionalnog obrazovanja), koje navodi tri četvrtine ispitanih (Slika 11). Otprilike polovina provodi akcije u lokalnoj zajednici te savjetovanje i pružanje različitih profesionalnih usluga, a nešto manji broj bavi se izdavaštvom te umrežavanjem i suradnjom. Medijacija i nadgledanje javnih politika i rada institucija vlasti, djelatnosti su koje se najrjeđe provode.

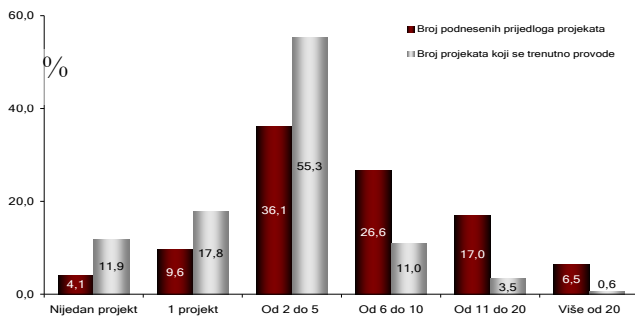
Slika 11. Tipovi djelatnosti koje se najčešće provode u udrugama (N=717) (*moguće više odgovora*)

Vrlo mali broj ispitanih (4,1%) navodi kako tijekom protekle godine (2008.) nisu podnijeli niti jedan prijedlog projekta donatorima (Slika 12). Trećina je podnijela između dva i pet prijedloga (36,1%). Od podnesenih prijedloga, donatori su u prosjeku odobrili nešto više od polovine (55,1%), a odbili nešto manje od polovine (41,4%) projekata.

U većini se provodi između dva i pet projekata, a svaka deseta udruga trenutno ih nema (u prosjeku se provodi 3 projekta). Prosječno trajanje projekata u polovini udruga (45,0%) jest oko godine dana. Petina udruga (18,9%) navodi prosječno trajanje od 6 mjeseci do godinu dana, a svaka deseta udruga provodi projekte koji u prosjeku traju kratko (do tri mjeseca – 12,3%) te one koji traju dulje od godinu dana (12,7%).

Slika 12. Broj prijedloga projekata podnesenih donatorima tijekom 2008. godine i broj projekata koji se trenutno provode (N=717)

Istraživanjem se također željelo steći uvid u probleme s kojima se udruge susreću prilikom prijave projekata, ali i prilikom provedbe projekata. Otprilike četvrtina ispitanih (23,1%) navodi kako se prilikom prijave projekata nisu susretali s problemima. S druge strane, s tri i više problema suočava se gotovo svaka deseta udruga (8,8%). Udruge koje su se susretale s problemima najčešće spominju složene zahtjeve donatora, koje nešto manje od četvrtine nije bilo u stanju ispuniti (Slika 13). Petina kao probleme navodi nedovoljno iskustvo te neobaviještenost o natjecajima, dok nešto više od desetine kao problem ističe nedostatak stručnog osoblja.

Slika 13. Problemi s kojima se udruge susreću vezano uz prijavu projekata (N=717) (*moгуće više odgovora*)

Problemi vezani uz provedbu projekata nešto su više izraženi – samo se desetina (9,4%) izjasnila kako nema problema. Također, otprilike svaka deseta udruga susretala se s tri i više problema u svom radu. Najizraženijim problemom pokazao se nedostatak financijskih sredstava za provedbu projekata, s kojim se u radu susretalo gotovo dvije trećine ispitanih (Slika 14).

Slika 14. Problemi s kojima se udruge susreću vezano uz provedbu projekata (N=717) (moguće više odgovora)

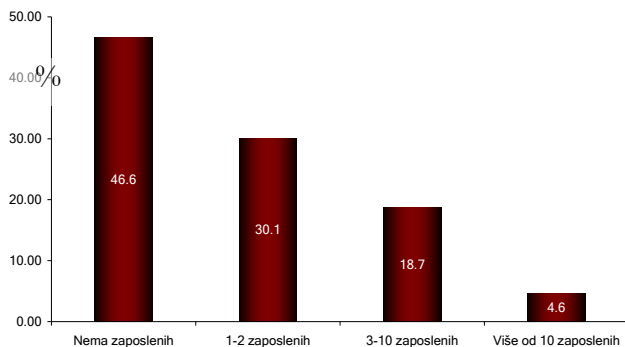
Ukupno, četvrtina ispitanih smatra kako im izobrazba u području planiranja i provedbe projekata nije potrebna, a tri četvrtine iskazuje takvu potrebu. Pri tome nešto manje od petine (15,9%) potporu u ovom području ocjenjuje neophodnom, a polovina (54,2%), unatoč tome što stanje u udruzi na ovom području procjenjuje dobrim, vjeruje kako im je potrebna dodatna izobrazba.

3. Struktura udruge

Polovina ispitanih udruga nema niti jednog zaposlenog, trećina zapošljava između jedne do dvije osobe, dok svaka peta udruga ima od tri do deset zaposlenika (Slika 15). Udio udruga koje imaju 10 i više zaposlenih vrlo je mali. U prosjeku, ispitane udruge koje drže zaposleno osoblje, imaju četvero zaposlenika. Kada je u pitanju spolna struktura, osobe zaposlene u udrugama češće su žene nego muškarci, češće su srednjih godina nego mlađi i stariji (koji su podjednako zastupljeni), a podjednako su često zastupljene osobe srednjeg i višeg/visokog stupnja obrazovanja.

Slika 15. Ukupan broj zaposlenih u udruzi (N=717)

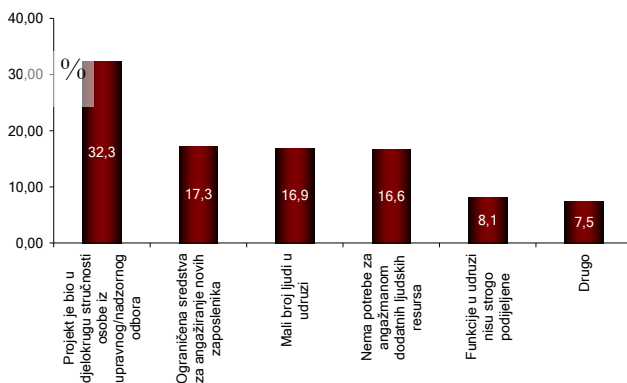

Ukupno gledano, osobe koje vode udrugu (predsjednik ili izvršni direktor) češće su muškarci (58,7%) nego žene (41,3%). Dvije trećine njih (66,4%) imaju viši/visok stupanj obrazovanja, a gotovo trećina (29,5%) srednju stručnu spremu. Gotovo polovinu udruga (45,6%) vode osobe starije dobi (koje imaju više od 50 godina), nešto više od trećine (39,6%) osobe srednje dobi (od 36 do 50 godina), a tek desetinu mladi ljudi (13,4%). Spolna struktura se ne razlikuje, dok se obrazovna struktura ponešto razlikuje ovisno o regiji u kojoj udruga djeluje. Naime, udio predsjednika/izvršnih direktora koji imaju više/visoko obrazovanje najveći je u zagrebačkoj regiji (79,2%).

U većini udruga (83,3%) članovi upravnog odbora nisu zaposleni u samoj udruzi. No, u većini slučajeva projektima upravljaju članovi upravnog/nadzornog odbora ili predsjednik. Udio udruga u kojima spomenuti članovi ne upravljaju projektima podjednak je u svim regijama (oko tri četvrtine).

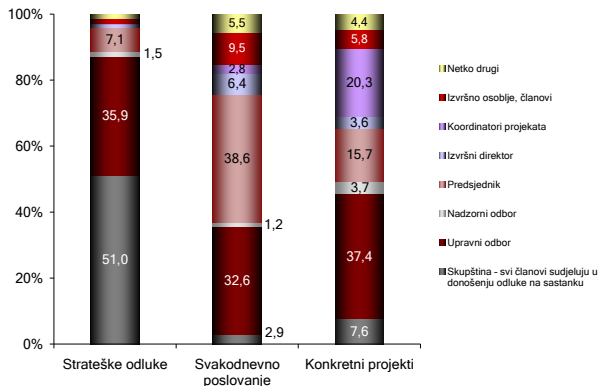
Najčešće navedeni razlog zbog kojeg članovi upravnog/nadzornog odbora upravljaju projektima jest činjenica da je projekt bio u djelokrugu njihove stručnosti (Slika 16), dok se podjednako često spominju mali broj ljudi u udruzi, ograničena sredstva za angažiranje novih zaposlenika te kako nema potrebe za angažmanom dodatnih ljudi za upravljanje projektima.

Slika 16. Razlog zbog kojeg članovi upravnog/nadzornog odbora upravljaju projektima (N=601)

U nešto više od polovine udruga (54,4%) osim statuta ne postoje pisana pravila i procedure donošenja odluka. Kada su u pitanju strateške odluke, u polovini svi članovi sudjeluju u njihovom donošenju, dok ih u trećine donosi upravni odbor (Slika 17). Odluke vezane uz svakodnevno poslovanje podjednako često donose upravni odbori i predsjednici udruga, a odluke vezane za aktivnosti na konkretnim projektima najčešće donosi upravni odbor te nakon toga koordinatori projekata.

Slika 17. Donositelji različitih tipova odluka u udrugama (N=717)

Nešto manje od polovine ispitanih (44,7%) smatra kako njihova udruga nema potrebu za dodatnom izobrazbom na području upravljanja i nadzora. Podjednak broj (43,8%) stanje u svojoj udruzi na ovom području ocjenjuje dobrim, ali navodi kako im je potrebna dodatna izobrazba. Tek desetina (10,8%) vjeruje kako im je neophodno potrebna potpora na području upravljanja, pri čemu je udio takvih udruga najveći u Sjevernoj Hrvatskoj.

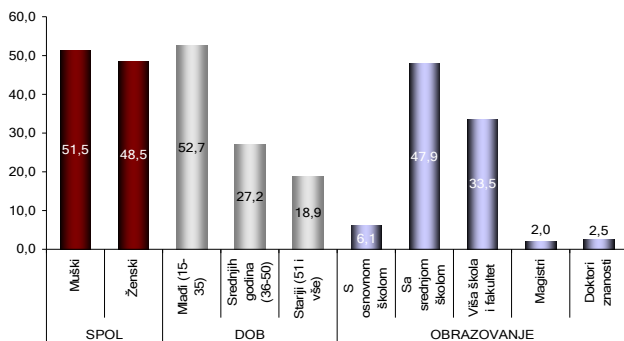
4. Zaposlenici i volonteri

Osim same strukture udruge, interes istraživanja bio je usmjeren i na način zapošljavanja osoblja, angažman volontera te osnovne probleme s kojima se pri tome susreću.

U udrugama koje imaju barem jednog zaposlenika, zapošljavanje novog osoblja najčešće se provodi u ovisnosti od projekta, odnosno bez razrađenog sustava (71,0%) nego raspisivanjem natječaja s uvjetima i kriterijima (24,9%). U gotovo dvije trećine njih (60,9%) zaposlenici imaju opise svojih radnih mjesta, a u polovini (45,9%) postoji sustav vrednovanja (evaluacije), odnosno praćenje kvalitete rada.

Načini pronalazjenja volontera su raznoliki, no najčešće se navodi kako se pronalaze među samim članovima udruge ili njihovom preporukom, a u podjednakom omjeru volonteri se sami javljaju. Evidenciju volonterskog rada vodi oko trećine ispitanih (36,8%). U četvrtini onih koji vode evidenciju, broj volontera kreće se između 11 i 20, a u petini volontira između 6 i 10, te u petini između 21 i 50 osoba. Struktura volontera (Slika 18) pokazuje kako su podjednako zastupljeni muškarci i žene. Češće su zastupljene osobe mlađe dobi (do 35 godina) i srednje stručne spreme.

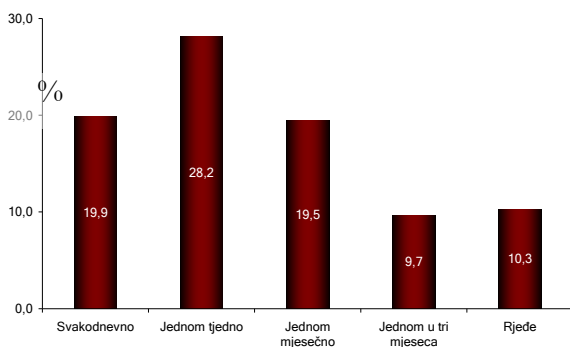
Slika 18. Struktura volontera po spolu, dobi i obrazovanju (N=292) ¹

Više od trećine onih koji ne vode evidenciju o volonterskom radu (38,2%) procjenjuju kako godišnje imaju do 10 volontera, a podjednak broj ih procjenjuje (38,9%) kako ih ima između 11 i 50. U gotovo trećini udruga (28,2%) volonterski rad prisutan je jednom tjedno (Slika 19) te je u petini slučajeva prisutno svakodnevno volontiranje (19,9%) te volontiranje jednom mjesečno (19,5%).

¹ Od ukupnog broja ispitanika koji su rekli da vode evidenciju volonterskog rada svi su znali dati podatke o spolu, dok ih 1,2% nije znalo odrediti strukturu dobi te 7,9% strukturu obrazovanja

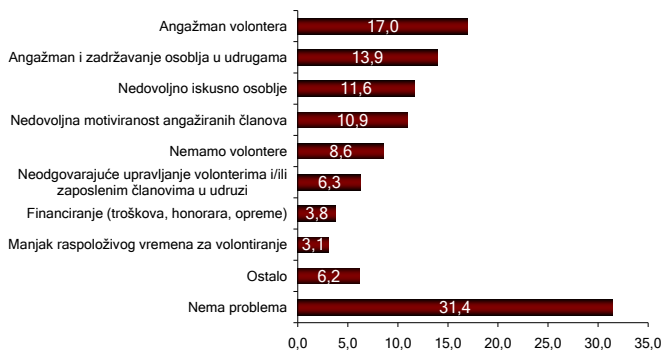
Slika 19. Učestalost volontiranja u udrugama (N=717)

Ispitanike se također pitao o problemima s kojima se njihova udruga susreće kad su u pitanju zaposlenici/volonteri, pri čemu trećina (31,4%) navodi kako uopće nema problema. U udrugama u kojima postoje problemi, najčešće se spominje angažman volontera, dok se podjednako često navode angažiranje osoblja i njihovo zadržavanje u udruzi te nedovoljna motiviranost i neiskustvo (Slika 20). Problem koji se rijetko spominje jest neodgovarajuće upravljanje, koje navodi manje od desetine udruga. Od ostalih problema još se navode nedostatak financijskih sredstava za troškove, opremu i honorare (3,8%) te manjak raspoloživog vremena za volontiranje (3,1%).

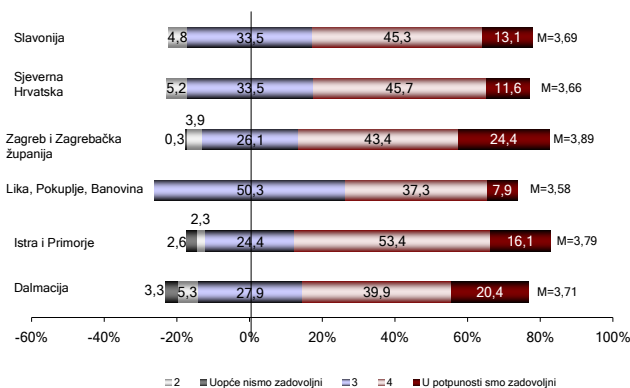
Slika 20. Problemi s kojima se suočavaju udruge u pogledu zaposlenika i volontera (N=717) (*moguće više odgovora*)

5. Izobrazba osoblja koje radi u udruzi

Ukupno gledano, nešto manje od dvije trećine ispitanih (62,5%) zadovoljno je stupnjem obrazovanosti zaposlenih i članova u svojoj udruzi, dok je nezadovoljnih malo (4,8%). Prosječna ocjena zadovoljstva stupnjem obrazovanja iznosi 3,78. Iz prikaza procjene zadovoljstva stupnjem educiranosti može se vidjeti kako nema razlika među regijama (Slika 21). Pokazalo se samo kako je udio nezadovoljnih veći u Dalmaciji nego u zagrebačkoj regiji. Također, u Lici, Pokuplju i Banovini u odnosu na Istru i Primorje te zagrebačku regiju ispitanici češće izjavljuju kako nisu niti zadovoljni niti nezadovoljni stupnjem educiranosti.

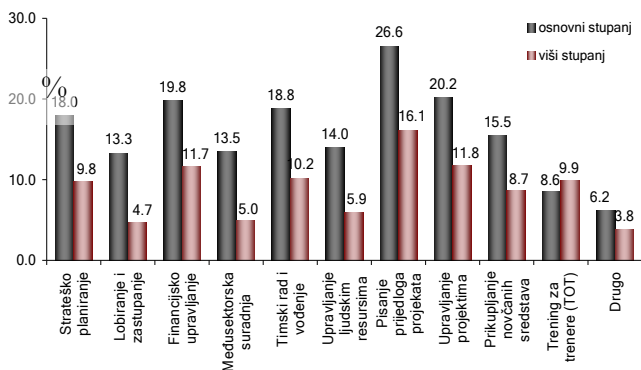
Slika 21. Zadovoljstvo stupnjem educiranosti osoblja udruge s obzirom na regiju (N=717) na skali od 1 – uopće nismo zadovoljni do 5 – u potpunosti smo zadovoljni

Treninge za svoje osoblje imala je polovina udruge (52,8%). Pri tome su u trećini njih (29,2%) treninzi bili organizirani za sve članove, a u polovini (48,8%) za voditelje i dio članova. Treninge isključivo za osobe na vodećim funkcijama imala je petina udruge (19,5%).

Iz gotovo svih područja udruge su češće imale osnovne nego više stupnjeve treninga (Slika 22). Najčešće navedeno područje iz kojeg su udruge imale osnovni stupanj treninga jest pisanje prijedloga projekata, a to se područje nešto češće od ostalih navodi i kada je u pitanju viši stupanj treninga.

Slika 22. Udio udruga koje su imale osnovni (N=408) i viši stupanj (N=401) treninga iz pojedinog područja (*moguće više odgovora*)

Savjetodavne usluge drugih udruga za edukaciju vlastitog osoblja koristila je tek četvrtina udruga (27,1%). Iako se kao pružatelj savjetodavnih usluga navodi znatan broj različitih udruga, najčešće se spominju Udruga za razvoj civilnog društva SMART (14,8%) te Udruga MI (13,9%).

Ispitanici također navode znatan broj različitih područja za koja smatraju kako im je prioritetno potrebna izobrazba, no nešto se češće spominje izobrazba vezana uz projekte (najčešće je riječ o pisanju projekata, ali spominje se i njihovo vođenje), prikupljanje financijskih sredstava te izobrazba iz financijskog upravljanja. Često se spominju i različite stručne izobrazbe iz područja

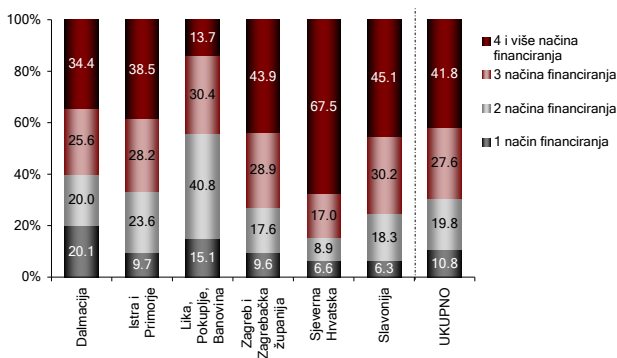
djelovanja pojedine udruge te treninzi iz strateškog planiranja. Oko desetine ih navodi kako uopće nemaju potrebu za izobrazbom.

Završno, petina udruga smatra kako im, osim financiranja, izobrazbe i treninga, nije potreban drugi oblik potpore. Ostale udruge navode različite oblike potpore za koje procjenjuju da su im potrebne (podrška medija, edukacija, osiguranje vozila za potrebe udruge, umrežavanje s drugim udrugama, veći broj zaposlenika, te općenito veća potpora i razumijevanje...), no nešto češće od ostalih oblika spominje se rješavanje pitanja prostora.

6. Izvori financiranja

Svega desetina ispitanih udruga imala je samo jedan način financiranja u 2008. godini (Slika 23), pri čemu se najčešće radilo o institucionalnoj potpori, a nešto rjeđe o financiranju na osnovi projekata. Nešto više od trećine imalo je četiri ili više načina financiranja, a njihov je udio veći u Sjevernoj Hrvatskoj nego u drugim regijama (dvije trećine udruga iz te regije navodi toliki broj različitih načina financiranja).

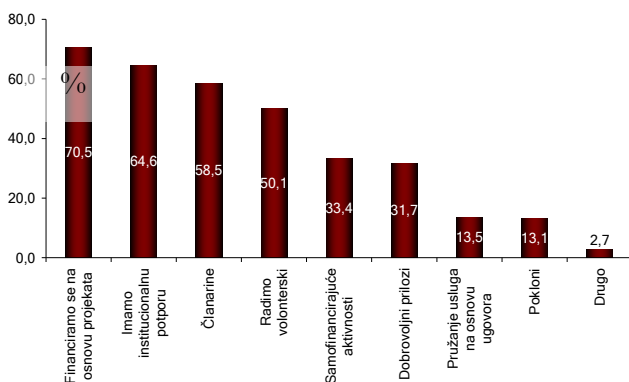
Slika 23. Broj načina financiranja u 2008. godini (N=717)

Način financiranja koji ispitanici najčešće navode jest na osnovu projekata (Slika 24). Dvije trećine se financiralo na temelju institucionalne potpore,

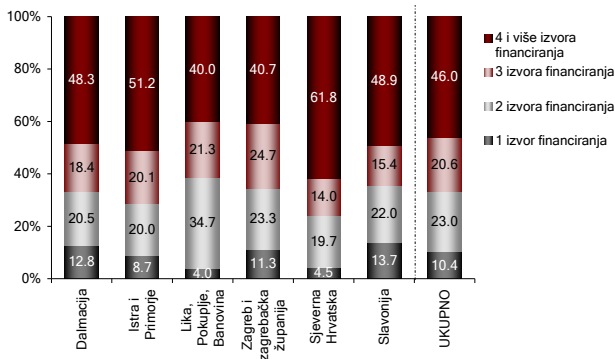
nešto više od polovine na temelju članarina, dok polovina navodi kako su radile i volonterski. Pružanje usluga na temelju ugovora (držanje seminara, usluge socijalne skrbi i sl.) i pokloni su najrjeđe navedeni načini financiranja.

Slika 24. Načini financiranja u 2008. godini (N=717) (*moгуće više odgovora*)

Sukladno broju načina financiranja, desetina ispitanih udruga u 2008. godini imala je samo jedan izvor financiranja (Slika 25), pri čemu se najčešće radilo o tijelima državne uprave te lokalnoj/regionalnoj samoupravi. Četiri i više izvora financiranja navodi nešto manje od polovine, a udio takvih udruga ponovno je veći u Sjevernoj Hrvatskoj nego u ostalim regijama.

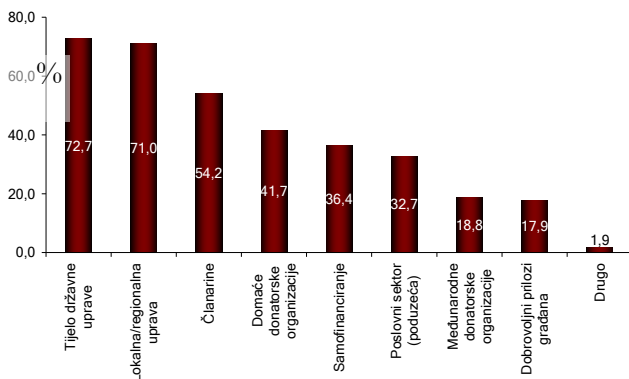
Slika 25. Broj izvora financiranja u 2008. godini (N=717)

Najčešći izvori financiranja hrvatskih udruga jesu tijela državne uprave te lokalne/regionalne samouprave (Slika 26). Od toga, udruge koje se bave znanstvenom i prosvjetnom djelatnošću te sportom rjeđe od svih ostalih navode kako se financiraju od strane lokalne/regionalne samouprave. Tijela državne uprave kao financijere najčešće navode udruge koje obavljaju socijalnu, humanitarnu i zdravstvenu djelatnost. Udruge Domovinskog rata te sportske udruge češće navode kako se, između ostalog, financiraju i iz članarina.

Slika 26. Izvori financiranja u 2008. godini (N=717) (možeće više odgovora)

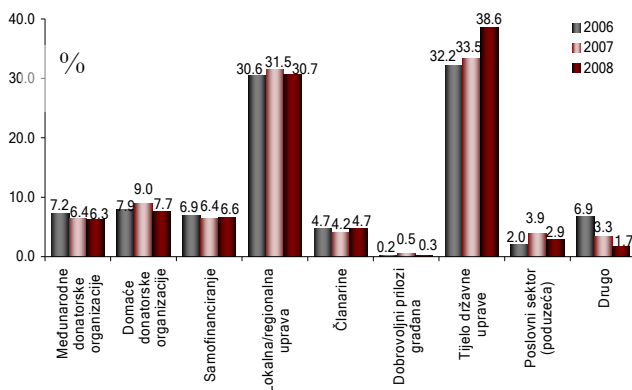

Kada je u pitanju glavni izvor prihoda u 2008. godini (Slika 27), tijela državne uprave su osnovni izvor financiranja više od trećine hrvatskih udruga (38,6%), a lokalna/regionalna samouprava nešto manje od trećine (30,7%). Udruge Domovinskog rata te udruge koje se bave kulturom češće od ostalih izjavljuju kako im je glavni izvor prihoda u 2008. godini bila lokalna/regionalna samouprava. Udrugama socijalnog, humanitarnog i zdravstvenog karaktera češće su tijela državne uprave glavni izvor financija u 2008. godini.

Ukoliko usporedimo osnovne izvore prihoda u 2006., 2007. i 2008. godini, vidljivo je kako postoji blagi trend rasta udjela udruga kojima su tijela državne uprave osnovni financijeri. Također, postoji

značajna povezanost izvora financiranja kroz navedene tri godine, što znači kako pojedina udruga koja se financirala na određeni način u 2006. godini najčešće navodi isti izvor financiranja i u naredne dvije godine.

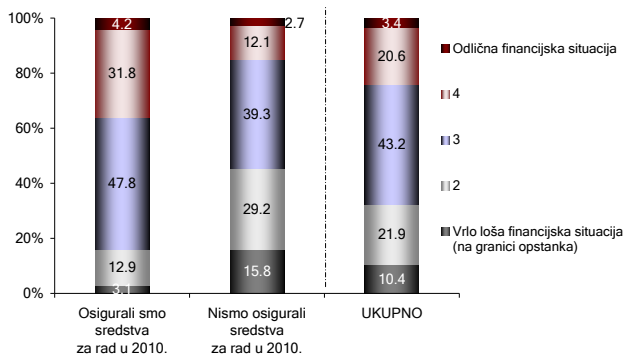
Slika 27. Glavni izvori prihoda u 2006., 2007. i 2008. godini (N=717)

Odnos s donatorima nešto manje od dvije trećine udruga (59,7%) ocjenjuje vrlo dobrim/odličnim, dok nešto više od desetine (15,3%) iskazuje suprotan stav. Pri tome je udio nezadovoljnih podjednak u svim regijama, dok je udio zadovoljnih značajno veći u Slavoniji nego u Istri i Primorju te zagrebačkoj regiji.

Sredstva za rad u 2010. godini osiguralo je nešto manje od polovine udruga (43,1%). Podjednak broj svoju trenutnu financijsku situaciju ocjenjuje niti pozitivnom niti negativnom, a po petina je ocjenjuje lošom, odnosno dobrom. Očekivano, udruge koje su osigurale sredstva češće financijsku situaciju ocjenjuju dobrom, dok je gotovo polovina onih koje nisu osigurale sredstva (45,0%) ocjenjuje lošom (Slika 28). Sukladno tome, prosječna ocjena trenutne financijske situacije značajno se razlikuje s obzirom na osiguranost sredstava – oni koji su osigurali sredstva u prosjeku financijsku situaciju ocjenjuju boljom ($M=3,21$) od onih koji nisu osigurali financijska sredstva ($M=2,56$).

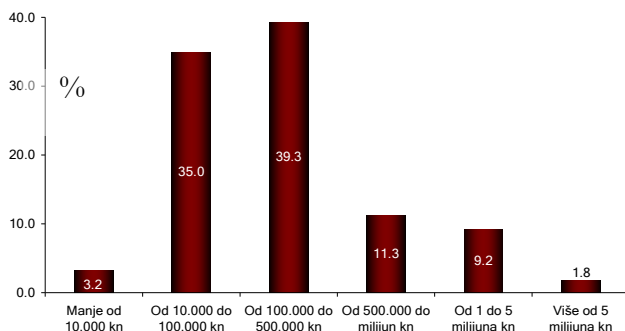
Slika 28. Procjena trenutne financijske situacije udruge s obzirom na (ne)osiguranost sredstava za rad u 2010. godini (N=717)

Nadalje, trećina ispitanih navodi kako su se njihovi prihodi smanjili u protekle tri godine (31,8%), dok dobar dio ispitanih navodi kako im se prihodi nisu smanjili - od toga ih trećina (34,7%) izjavljuje kako su im prihodi porasli, a trećina (28,4%) da su ostali isti.

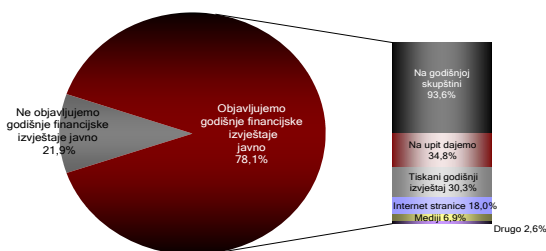
Okvirni iznos prihoda u 2008. godini (Slika 29) za više od trećine udruga kreće se do 100 000 kuna, a podjednakom se broju prihod kreće između 100 000 i pola milijuna kuna. Iznos prihoda veći od 500 000 kuna navodi petina udruga, pri čemu je njihov udio značajno veći u zagrebačkoj regiji nego u Lici, Pokuplju i Banovini te Sjevernoj Hrvatskoj (četvrtina u odnosu na manje od desetine).

Slika 29. Okvirni iznos prihoda u 2008. godini (N=717)

Godišnje financijske izvještaje javno objavljuje tri četvrtine udruga, pri čemu ih velika većina objavljuje putem godišnje skupštine (Slika 30). Od toga ih trećina navodi kako godišnji izvještaj tiskaju, a približno jednak broj ga daje na upit.

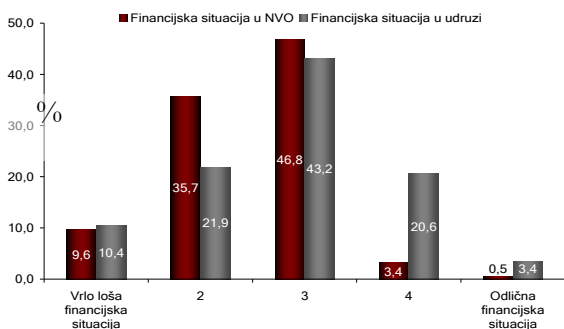
Slika 30. Objavljivanje godišnjih financijskih izvještaja (N=717) te načini njihovog objavljivanja (N=553) (*moгуće više odgovora*)

Potrebu za dodatnom izobrazbom iz područja financijskog upravljanja iskazuje polovina udruga (48,9%), a neophodnom je smatra dodatna petina (18,5%). Nepostojanje potrebe za izobrazbom na ovom području navodi trećina (32,3%), pri čemu takav stav češće iskazuju udruge iz Dalmacije (30,3%) i Sjeverne Hrvatske (26,7%) nego one iz Like, Pokuplja i Banovine (5,5%).

Osim financijske situacije u samoj udruzi, ispitanike se također tražilo da procijene trenutnu financijsku situaciju u cijelom nevladinom sektoru (Slika 31) na skali od 1- *vrlo loša financijska situacija* do 5 – *odlična financijska situacija*. Polovina iskazuje neutralan stav, a gotovo podjednak broj financijsku situaciju nevladinog sektora ocjenjuje lošom. No, valja naglasiti kako pozitivno mišljenje o financijskoj situaciji iznosi vrlo mali broj drugih. Također, postoji značajna razlika između prosječne ocjene financijske situacije u vlastitoj udruzi ($M=2,83$) i čitavom nevladinom sektoru ($M=2,47$). Dakle, ispitanici financijsku situaciju u vlastitoj udruzi procjenjuju boljom od one u cijelom nevladinom sektoru.

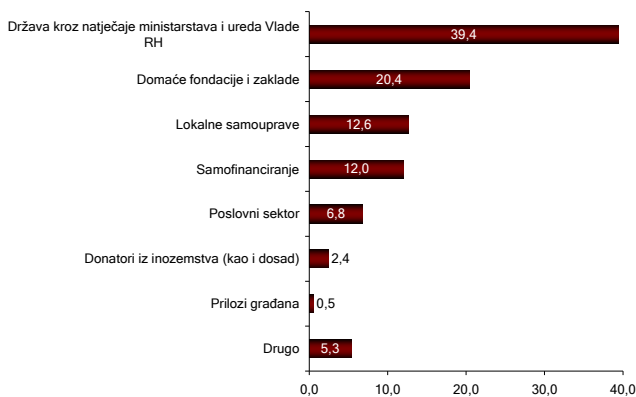
Slika 31. Procjena trenutne financijske situacije čitavog nevladinog sektora i vlastite udruge (N=717)

Najčešće spomenuti problemi vezani uz financijsku situaciju u nevladinom sektoru, koje navodi nešto manje od polovine ispitanih, jesu mali fondovi državne i lokalne samouprave te mali broj donatora. Oko trećine ispitanih kao glavne probleme navodi i nedovoljno financiranje od strane poslovnog sektora, prestanak financiranja određenih područja i nedovoljne financijske potpore za manje udruge te lošu poreznu politiku. Složene uvjete za podnošenje prijava projekata spominje petina ispitanih, dok nedovoljno iskustvo u prikupljanju sredstava te neinformiranost o potencijalnim donatorima ističe svaka deseta udruga.

Prema mišljenju više od trećine udruga, najbolji način financiranja udruga u Hrvatskoj u budućnosti bilo bi financiranje od strane države (Slika 32). Svaka peta udruga opredijelila se za domaće fondacije i zaklade, a po otprilike desetina za lokalnu samoupravu i samofinanciranje. Poslovni sektor kao najbolji način financiranja u budućnosti vidi manje od desetine udruga, dok donatore iz inozemstva i priloge građana spominje relativno mali broj.

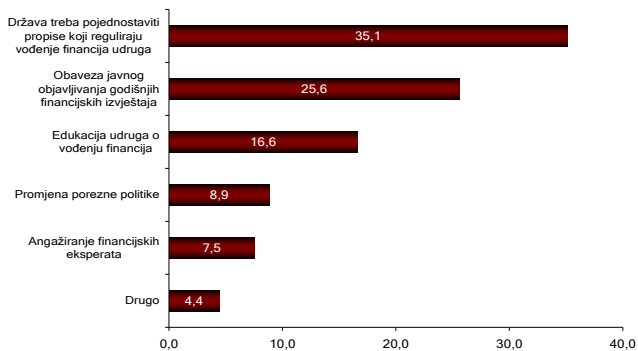
Slika 32. Percepcija najboljeg načina financiranja udruga (N=717)

Zaključno, ispitano je mišljenje vodećih osoba udruga o načinima poboljšanja financijske transparentnosti rada udruge te se pokazalo kako poboljšanje najčešće vide kroz pojednostavljivanje propisa koji reguliraju vođenje financija (Slika 33). Četvrtina vjeruje kako bi transparentnosti pridonijela obveza javnog objavljivanja godišnjih izvještaja, dok nešto više od desetine način poboljšanja vidi u izobrazbi o vođenju financija. Promjenu porezne politike i angažman financijskih eksperata navodi manje od desetine ispitanih.

Slika 33. Percepcija načina poboljšanja financijske transparentnosti rada udruga (N=717)

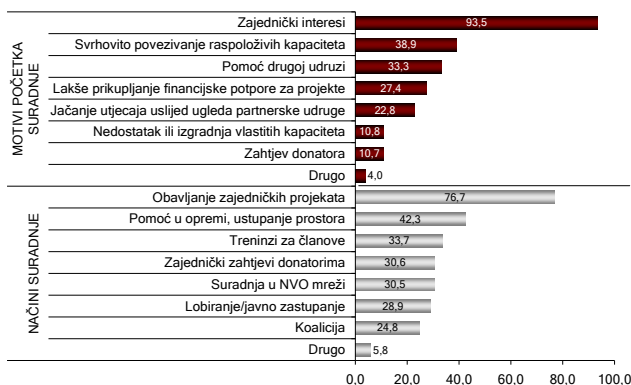
7. Suradnja među udrugama

Čak 96,3% udruga imalo je neki oblik suradnje s drugim udrugama. Oni koji nisu surađivali s drugima kao razlog tome najčešće navode nepostojanje potrebe te nepostojanje istovrsne udruge za suradnju jer se bave specifičnim područjem djelatnosti. Udio udruga koje su imale suradnju s drugima podjednak je u svim regijama.

Najčešći motiv za suradnju s drugim udrugama, prema navodima ispitanika, jesu zajednički interesi (Slika 34). Povezivanje raspoloživih kapaciteta i pomoć drugoj udruzi navodi oko trećine, a otprilike četvrtini razlog početka suradnje s drugima bilo je lakše prikupljanje financijskih sredstava i jačanje utjecaja.

Kad su u pitanju načini suradnje, najčešće se radilo o provođenju zajedničkih projekata. Nešto manje od polovine navodi pomoć u opremi/ustupanje prostora, oko trećine ističe treninge, zajedničke zahtjeve donatorima te suradnju u mreži nevladinih organizacija, dok su zajedničko lobiranje te koalicija načini suradnje koje navodi četvrtina ispitanih.

Slika 34. Načini i motivi početka suradnje s drugim udrugama (N=694) (moguće više odgovora)

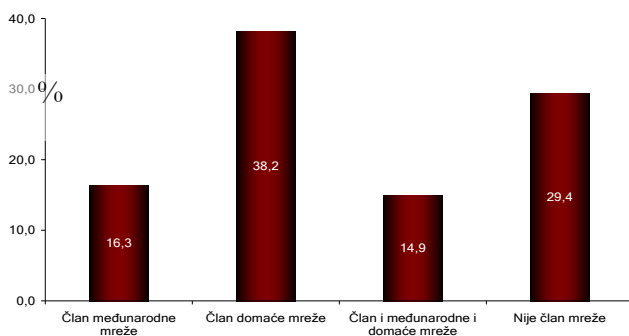

Suradnja udruga čini se vrlo dobrom – prosječna ocjena zadovoljstva suradnjom iznosi 3,79. Detaljnije, zadovoljstvo dosadašnjom suradnjom s drugim udrugama iskazuje gotovo tri četvrtine ispitanika (72,7%), dok je broj nezadovoljnih vrlo mali (3,1%).

Dvije trećine udruga koje su surađivale s drugim nevladinim organizacijama (69,4%) ujedno su i članovi mreže, pri čemu se najčešće radi o domaćoj mreži udruga (Slika 35). Najčešće navedeni razlozi zbog kojih udruge nisu član neke mreže jest nedostatak potrebe te neinformiranost, a nešto rjeđe se spominje nezainteresiranost za učlanjenje, te nedostatak financija za članarine. S druge strane, najčešće spomenuti motivi za članstvo u mreži jesu

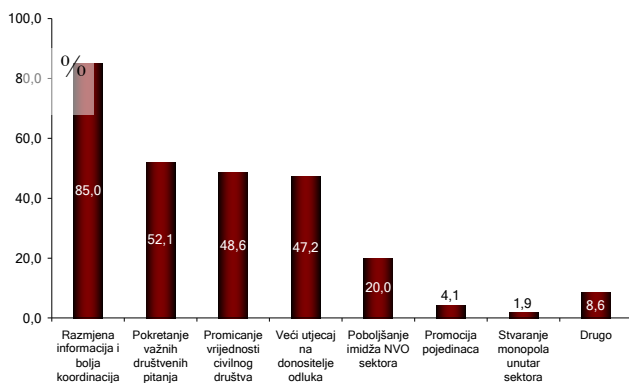
zajednički interesi i programi, a spominju se i razmjena informacija i znanja, suradnja s drugim udrugama, lakše ostvarivanje prava i programa te jačanje ugleda.

Slika 35. Članstvo u mreži udruga (N=694)

Svrhu postojanja vlastite mreže članovi najčešće vide u razmjeni informacija i boljoj koordinaciji među udrugama (Slika 36). Polovina također vjeruje kako su pokretanje važnih društvenih pitanja, promicanje vrijednosti civilnog društva te veći utjecaj na donositelje odluka svrha postojanja mreže čiji su član.

Slika 36. Percipirana svrha postojanja mreža udruga (N=491)
(*moгуće više odgovora*)

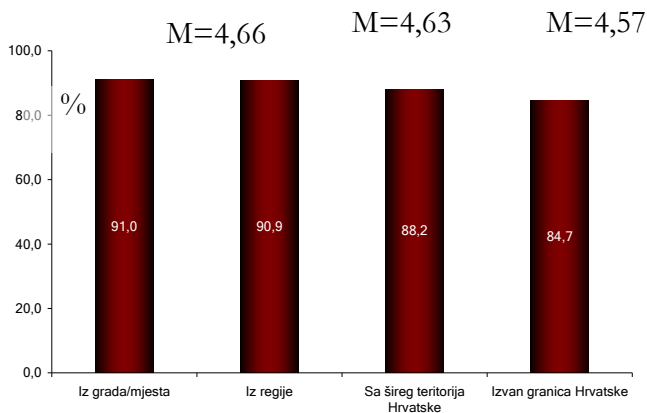
Dosadašnje aktivnosti mreže čiji su član, polovina udruga (49,8%) ocjenjuje uspješnima, nešto manje od polovine (39,0%) iskazuje neutralan stav, a negativno ih ocjenjuje manje od desetine (7,4%). Prosječna ocjena uspješnosti aktivnosti iznosi 3,58. Neovisno o (ne)zadovoljstvu dosadašnjim aktivnostima, dvije trećine udruga (67,6%) vjeruje kako mreža čiji su član ima samo mali utjecaj na tijela vlasti. Otprilike desetina procjenjuje utjecaj na tijela vlasti, a podjednak broj smatra kako takav utjecaj uopće ne postoji.

Neovisno o tome jesu li član neke mreže ili ne, nešto više od tri četvrtine hrvatskih udruga (81,0%) vjeruju kako nevladine mreže općenito imaju mali

utjecaj u Hrvatskoj. Dodatno, suradnju unutar nevladinog sektora trećina udruga (28,4%) ocjenjuje nerazvijenom, a tek nešto više od desetine (14,5%) razvijenom.

No, velika većina hrvatskih udruga iskazuje spremnost na suradnju na projektima s drugim udrugama (Slika 37). Ta je spremnost nešto niža kad su u pitanju udruge izvan granica Hrvatske, ali i s njima bi surađivala većina.

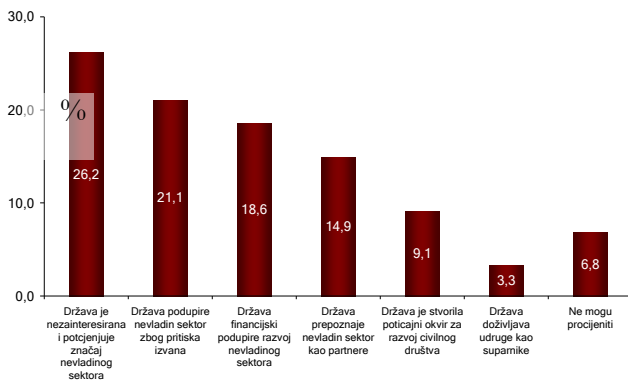
Slika 37. Udio udruga koje iskazuju spremnost za suradnju s drugim udrugama (N=717)

8. Suradnja udruga s državom

Osim suradnje između samih udruga, istraživanjem se želio steći dublji uvid i u suradnju udruga s državom. Kada je u pitanju percepcija odnosa države prema nevladinom sektoru, trećina hrvatskih udruga smatra kako je država nezainteresirana za nevladin sektor i podcjenjuje njegov značaj (Slika 38). Nešto manji broj vjeruje kako država podupire nevladin sektor, ali samo zbog pritiska izvana, a približno podjednak broj navodi kako država financijski podupire njegov razvoj te ga prepoznaje kao partnere.

Slika 38. Percepcija odnosa države prema nevladinom sektoru (N=717)

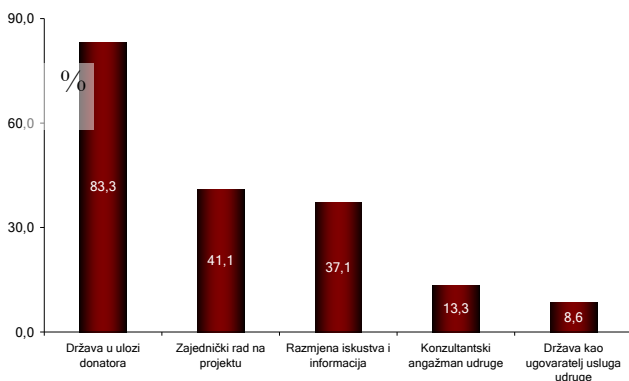
Kada je u pitanju suradnja s lokalnom samoupravom, polovina udruga (50,2%) ocjenjuje je pozitivno, trećina izražava neutralni stav (30,1%), dok gotovo petina (17,2%) nije zadovoljna suradnjom. Velikoj većini udruga (87,9%) lokalne vlasti nisu onemogućavale rad, dok one koje smatraju da im je rad bio onemogućavan najčešće navode probleme vezane uz financiranje, rješavanje pitanja prostora te ignoriranje zahtjeva.

Suradnju s državnim institucijama imala je velika većina udruga (92,6%), pri čemu se češće radilo o suradnji na nacionalnoj razini (60,7%) nego na lokalnoj razini (31,9%). Udruge koje nisu surađivale niti s jednom državnim institucijom (6,8%) kao razloge izostanka suradnje najčešće navode kako nisu imali potrebu ili interes. Nadalje, dvije trećine udruga izjavljuju kako članovi njihove udruge ne sudjeluju u radu nekog savjetodavnog tijela (64,2%), dok ih po petina sudjeluje u radu nekog tijela na nacionalnoj (20,0%) i/ili lokalnoj (20,0%) razini.

Najčešći oblik suradnje između države i udruga jest donatorska uloga države (Slika 39). Ugovaranje usluga te konzultantski angažman udruga od strane države najrjeđi su oblici suradnje.

Slika 39. Oblici suradnje udruga s državnim institucijama (N=670) (moguće više odgovora)

Manje od desetine udruga koje su surađivale s državnim institucijama (9,5%) navode kako se prilikom te suradnje uopće nisu suočavale s problemima. Usporavanje procesa razmjene informacija zbog velike administracije najčešće je spomenuti problem, a s njime se susrelo nešto više od trećine udruga (35,0%). Teškoće ostvarivanja suradnje zbog različitih razina stručnosti, nezainteresiranost i nerazumijevanje značaja udruga te nedostatak sredstava za pomaganje, problemi su koje navodi otprilike po četvrtina ispitanih, dok petina problem u suradnji doživljava zbog velike uloge neformalnih kontakata.

Više od dvije trećine ispitanih smatra suradnju države i udruga važnom (69,1%), neutralan stav

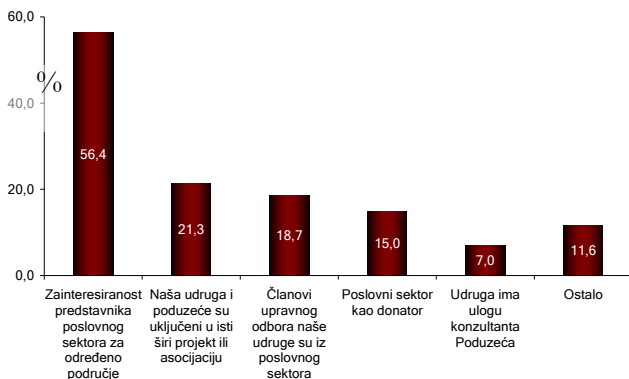
iskazuje četvrtina (24,6%), dok je nevažnom procjenjuje tek nekolicina (4,5%). Ispitanici koji suradnju s državom smatraju važnom, kao glavni razlog navode financiranje projekata udruga. Od ostalih razloga spominju se još razvijanje civilnog društva, postojanje zajedničkih interesa, olakšanje rješavanja problema te pomaganje državi u obavljanju društvenih aktivnosti. Ispitanike se pitalo i na koji način bi nevladin sektor mogao poboljšati suradnju s državom, na što su neki od odgovora bili kako treba raditi kvalitetno i profesionalno, kako treba vršiti veći pritisak na državu radi zadovoljenja potreba korisnika, te pokušati ostvariti intenzivniju i kvalitetniju komunikaciju s državom.

9. Suradnja udruga s poslovnim sektorom

Suradnju s poslovnim sektorom nije ostvarila otprilike trećina ispitanih udruga (31,0%), pri čemu je njihov udio podjednak u svim regijama. Najčešći razlog koji se navodi za izostanak suradnje jest nedovoljan interes poslovnog sektora te, nešto rjeđe, nepostojanje potrebe za takvom suradnjom.

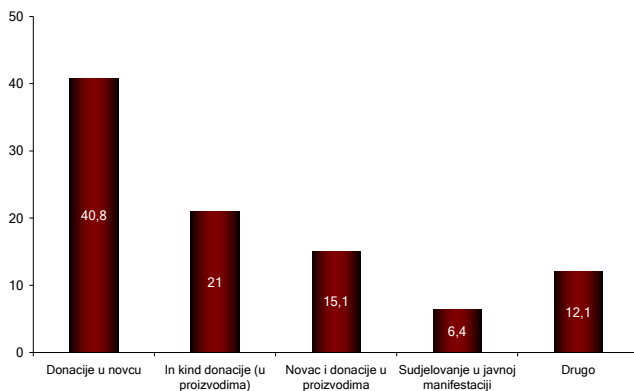
Udruge koje su surađivale s poslovnim sektorom (69,0%), najčešće navode kako je suradnja ostvarena uslijed zainteresiranosti predstavnika poslovnog sektora za određeno područje (Slika 40). Udruga kao konzultant poslovnog sektora najrjeđe se spominje kao način ostvarivanja suradnje.

Slika 40. Načini ostvarivanja suradnje s poslovnim sektorom (N=509) (moguće više odgovora)

Najčešći oblik suradnje između nevladinog i poslovnog sektora jest poslovni sektor u ulozi donatora (82,6%), dok je savjetodavne usluge pružalo manje od petine udruga (16,0%). Način na koji poslovni sektor najčešće pomaže udrugama jesu donacije u novcu (Slika 41). Međutim, gotovo dvije trećine udruga kojima je neko poduzeće bilo donator (65,9%), navode kako se radi o sporadičnoj pomoći i malim donacijama. Strateški osmišljenu i kontinuiranu pomoć dobiva vrlo mali broj udruga (7,5%), dok gotovo četvrtina (22,2%) navodi kako im donator, iako pomoć nije kontinuirana, pomaže kod većine projekata.

Slika 41. Način na koji poslovni sektor u ulozi donatora najčešće pomaže udruzi (N=425)

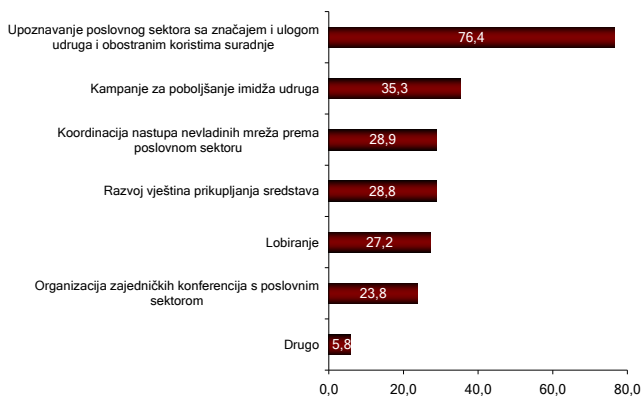

Zadovoljstvo suradnjom s poslovnim sektorom iskazuje nešto više od četvrtine (29,1%), a podjednak broj iznosi (30,8%) suprotan stav, što potvrđuje i prosječna ocjena zadovoljstva ($M=3,0$). Kada je u pitanju kvaliteta suradnje s privatnim i državnim poduzećima, trećina (33,8%) navodi kako podjednako dobro surađuju i s jednim i s drugima, a nešto veći broj (37,5%) kvalitetnije surađuje s privatnim poslovnim sektorom. Bolju suradnju s državnim poduzećima navodi četvrtina (24,6%).

Nedostatak sredstava poduzeća za donacije je najčešće navedeni problem s kojim se udruge susreću u odnosu s poslovnim sektorom. Nepoznavanje uloge udruge, nedovoljne porezne olakšice te nezainteresiranost za rad udruge problemi su koje prepoznaje trećina ispitanih.

Neovisno o tome surađuje li njihova udruga s poslovnim sektorom ili ne, gotovo tri četvrtine ispitanih udruge (73,2%) vjeruje kako je suradnja udruge i poslovnog sektora važna. Najčešće navedeni način na koji bi se udruge mogle približiti poslovnom sektoru jest upoznavanje poduzeća sa svojom ulogom i značajem (Slika 42). Kampanje za poboljšanje svog imidža spominje oko trećine ispitanih, dok oko četvrtine vjeruje kako bi koordinacija nastupa mreža, razvoj vještina prikupljanja sredstava, lobiranje te zajedničke konferencije pridonijeli ostvarivanju tog cilja.

Slika 42. Percepcija načina na koji se udruge mogu približiti poslovnom sektoru (N=717)

10. Međunarodna suradnja

Međunarodne projekte na kojima su surađivali s udrugama iz zemalja članica EU imala je trećina udruga (34,3%), pri čemu je njihov udio najveći u zagrebačkoj regiji, u kojoj je takvu suradnju imala gotovo polovina (47,8%). Slovenija, Italija i Njemačka najčešće se navode kao zemlje s čijim je udrugama postojala suradnja, a nešto rjeđe spominju se Mađarska, Austrija, Belgija i Francuska.

Udio udruga koje su provodile regionalne projekte u kojima su surađivale s udrugama iz zemalja Jugoistočne Europe još je manji – provodila ih je tek četvrtina ispitanih (26,6%), a najčešće područje suradnje bila je kultura. Petina udruga imala je projekte u kojima je surađivala sa zemljama Mediterana (19,7%).

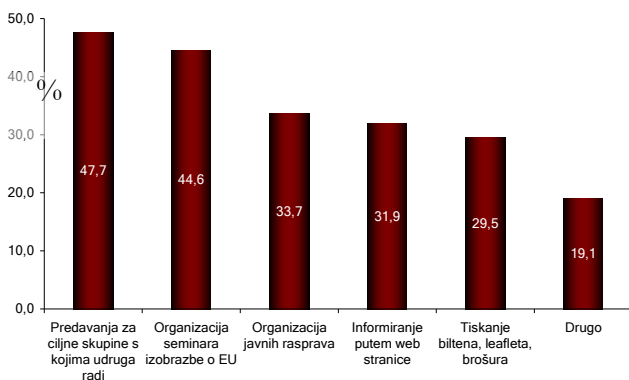
Jako mali broj udruga (6,0%) bio je uključen u pružanje razvojne pomoći zemljama izvan Hrvatske. Oblici pomoći koji su najčešće pružani jesu programi edukacije za predstavnike udruga, prijenos iskustava iz političke i gospodarske tranzicije te iz ratnih i poratnih okolnosti. Oni koji su imali takve projekte kao glavni izvor financiranja u provođenju programa međunarodne razvojne pomoći podjednako navode inozemne i domaće donatore te samofinanciranje. Od malog broja udruga koje su provodile međunarodne projekte

razvojne pomoći, samo petina navodi kako je sudjelovala u pružanju humanitarne pomoći u slučaju katastrofa ili produženih vojnih sukoba, no većina ih iskazuje interes za pružanjem takvog oblika pomoći u budućnosti.

Osim regionalne i međunarodne suradnje, istraživanjem je obuhvaćeno i područje europskih integracija. Aktivnosti vezane uz proces europskih integracija provodila je petina udruga, pri čemu se najčešće radilo o predavanjima za ciljne skupine te organizacija edukacijskih seminara koje navodi gotovo polovina, te organiziranje javnih rasprava, informiranje putem internetske stranice i tiskanje materijala koje navodi oko trećine ispitanih (Slika 43).

Slika 43. Aktivnosti koje su udruge provodile vezano uz proces europskih integracija (N=148) (moguće više odgovora)

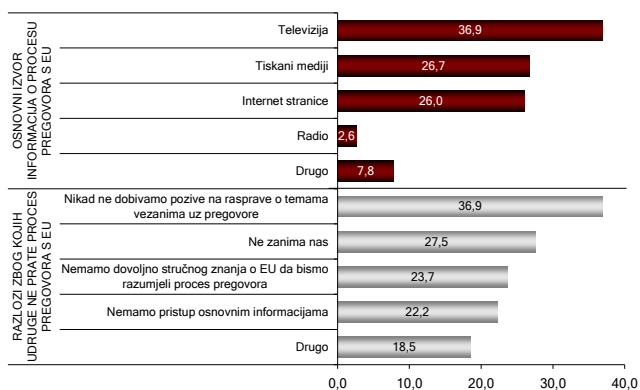

Nešto manje od polovine udruge ne prati proces pregovora s EU u području kojim se bavi (44,6%), a kao osnovni razlog navode nepozivanje na rasprave o temama vezanima uz pregovore (Slika 44). Otprilike trećina iskazuje nezainteresiranost za pregovore, a nedostatak stručnog znanja i pristupa osnovnim informacijama navodi oko četvrtine.

S druge strane, velika većina udruge koje prate proces pregovora s EU (91,4%), prati sva medijska izvješća o napretku pregovora u području svojeg djelovanja. Gotovo četvrtina (22,9%) sudjeluje u stručnim raspravama, a predstavnik nešto manje od desetine udruge (7,5%) direktno je uključen u pregovaračku skupinu. Kao osnovni izvor informacija o pregovorima nešto se češće navodi televizija, a podjednako se spominju tiskani mediji i

internetske stranice (najčešće stranice Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija te stranice Europske komisije).

Slika 44. Osnovni izvor informacija udruga koje prate proces pregovora s EU (N=423) te razlozi zbog kojih udruge ne prate proces pregovora (N=294) (*moгуće više odgovora*)

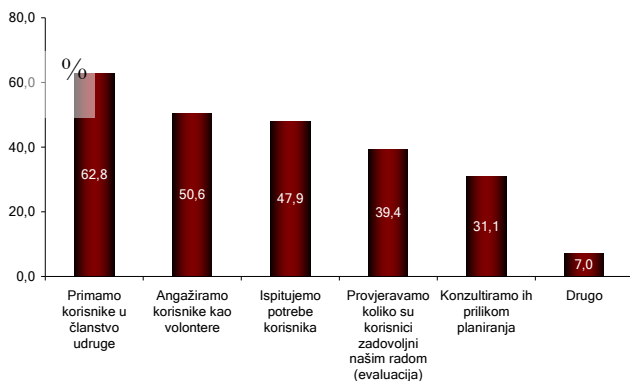

Ukupno gledano, gotovo tri četvrtine ispitanih (71,6%) smatra kako nevladin sektor nije dovoljno uključen u proces pregovora s EU, a najčešće navode kako bi trebali biti aktivno uključeni u pregovaračke timove i konzultacijski proces te dobivati više informacija.

11. Uključenost zajednice u rad udruge

Najčešći način na koji udruge uključuju korisnike u svoj rad jest njihovo primanje u članstvo, a podjednako često se spominje angažman u svojstvu volontera, te ispitivanje potreba korisnika. Provjera zadovoljstva radom udruge te konzultacija pri planiranju provodi se u otprilike trećini slučajeva (Slika 45).

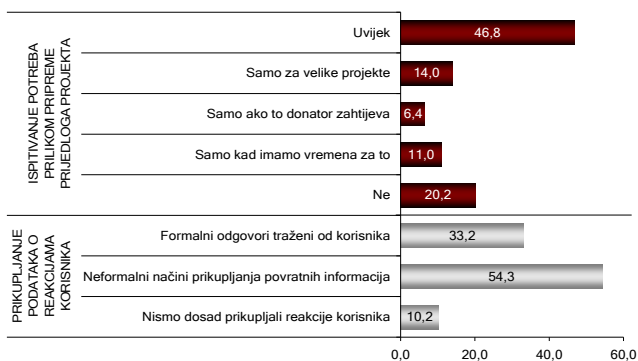
Slika 45. Načini uključivanja korisnika u rad udruge (N=717)
(*moгуće više odgovora*)

Velika većina udruга barem ponekad ispituje potrebe korisnika prilikom pripreme prijedloga projekata, pri čemu polovina takva istraživanja provodi za svaki projekt (Slika 46). Velika većina

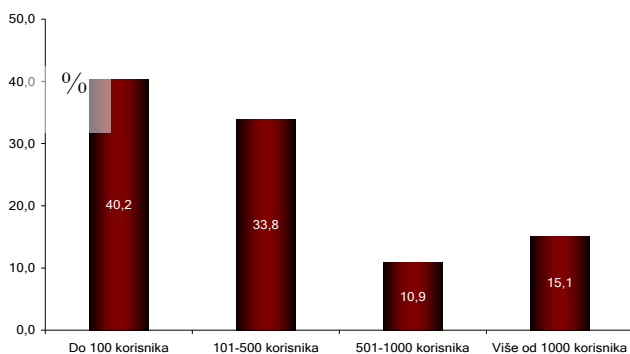
(87,5%) također prikuplja podatke o reakcijama korisnika nakon provedbe projekta, no češće se radi o neformalnim načinima prikupljanja povratnih informacija (54,3%) nego o formalnima (33,2%).

Slika 46. Provedba ispitivanja potreba korisnika prilikom pripreme prijedloga projekata te način prikupljanja povratnih informacija od korisnika nakon provedbe projekta (N=717)

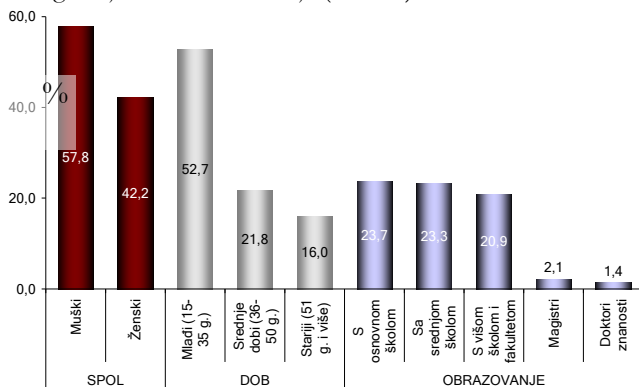
Nešto manje od polovine udruga izjavljuje kako vodi evidenciju o broju i strukturi korisnika (46,1%). Udruge koje mogu procijeniti strukturu svojih korisnika, najčešće imaju do 100 korisnika, što navodi nešto manje od polovine njih (Slika 47). Trećina navodi između 100 i 500 korisnika, a više od tisuću navodi nešto više od desetine.

Slika 47. Procjena broja korisnika udruga koje vode vrednovanja (N=341)

Što se tiče udjela korisnika s obzirom na spol, dob i obrazovanje (Slika 48), vidljivo je kako su podjednako zastupljene osobe oba spola, te osobe osnovne, srednje i visoke stručne spreme, no nešto su češće zastupljeni korisnici mlađe dobi. No treba uzeti u obzir kako od ukupnog broja udruga koje su navele da vode evidenciju o strukturi i broju korisnika, svaka deseta udruga nije znala procijeniti dobnu strukturu, a gotovo trećina nije mogla odrediti obrazovnu.

Slika 48. Spolna, dobna i obrazovna struktura korisnika udruga koje vode vrednovanja (N=341)²

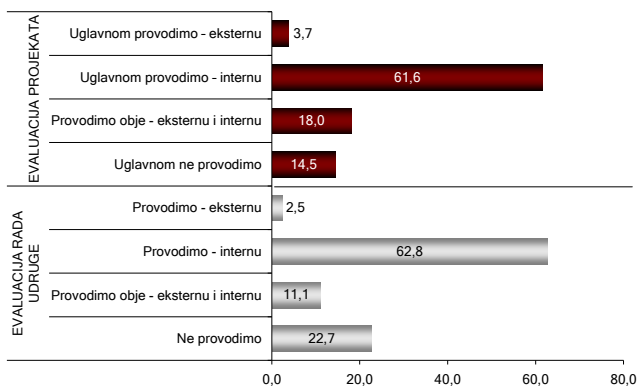
Korisnici ovih udruga najčešće su iz iste općine/grada (37,0%) ili iz županije (37,0%). Četvrtina (26,8%) procjenjuje kako su njihovi korisnici sa čitavog područja Hrvatske, pri čemu to navodi polovina udruga iz zagrebačke regije, u usporedbi sa značajno manjim brojem udruga u drugim regijama.

Velika većina udruga (81,3%) vjeruje kako su korisnici zadovoljni njihovim radom/uslugama. Vrednovanje svojih projekata provodi velika većina

² Od ukupnog broja ispitanika koji su rekli da vode evidenciju korisnika svi su znali dati podatke o spolu, dok ih 9,5% nije znalo odrediti strukturu dobi te 28,5% strukturu obrazovanja.

(83,3%), a nešto manji broj (76,4%) provodi i evaluaciju uspješnosti rada same udruge (Slika 49). Pri tome se u oba slučaja najčešće provodi interno vrednovanje, odnosno unutar same udruge. Otprilike petina provodi i internu i eksternu ocjenu uspješnosti projekata, dok neovisno o projektima, desetina provodi oba vrednovanja rada udruge. Udio onih koji se odlučuju isključivo za evaluaciju od strane druge udruge je relativno mali.

Slika 49. Provođenje vrednovanja projekata te vrednovanja rada same udruge (N=717)

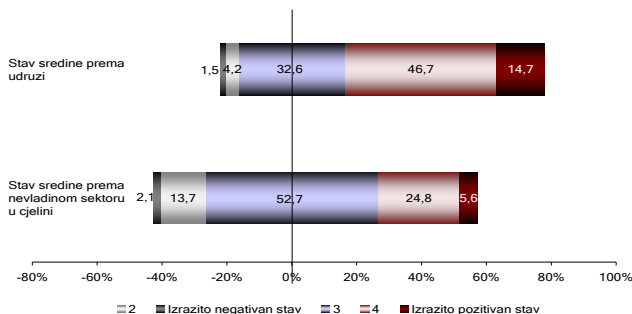

12. Odnos javnosti prema udrugama

Kada se od ispitanika tražilo da procijene stav sredine u kojoj djeluju prema samoj udruzi te prema nevladinom sektoru u cjelini, dobivene su zanimljive razlike (Slika 50). Naime, gotovo dvije trećine (61,4%) pozitivno ocjenjuje stav sredine prema udruzi, no stav prema nevladinom sektoru u cjelini pozitivnim smatra tek trećina (30,4%). Sukladno tome, postoji značajna razlika između prosječnog stava prema udrugama ($M=3,69$) i prema nevladinom sektoru ($M=3,18$) – ispitanici u prosjeku misle kako sredina u kojoj djeluju ima negativniji stav prema cjelovitom nevladinom sektoru nego prema njihovoj udruzi. Dodatno, regionalne razlike u procjeni stava prema udruzi nisu pronađene, no stav prema sektoru u cjelini češće negativno ocjenjuju udruge iz Dalmacije nego iz ostalih regija.

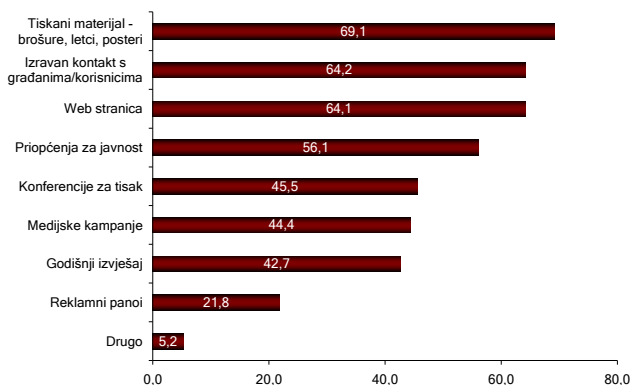
Slika 50. Procjena stava sredine prema samoj udruzi te prema nevladinom sektoru u cjelini na skali od 1 - *izrazito negativan* do 5 - *izrazito pozitivan* (N=717)

Procjena informiranosti građana u njihovoj sredini o djelovanju nevladinog sektora slična je procjeni njihove zainteresiranosti za rad nevladinog sektora – nešto više od trećine ispitanih smatra kako su građani neinformirani (37,3%) i nezainteresirani (41,5%), a suprotan stav iskazuje otprilike oko desetine ispitanih.

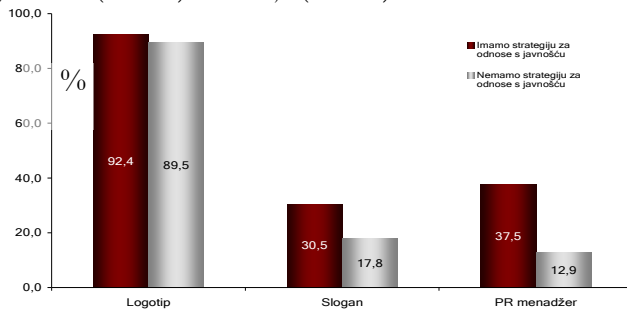
Najčešći način komunikacije udruga s javnošću jest putem tiskanih materijala, a slijedi izravan kontakt s građanima/korisnicima te internetska stranica (Slika 51). Način na koji se najrjeđe komunicira s javnošću jesu reklamni panoi.

Slika 51. Način komunikacije udruga s javnošću (N=717)
(*moгуće više odgovora*)

Ukupno gledano, velika većina udruga (90,7%) ima svoj logotip. Slogan (24,1%) i PR menadžer (25,1%) postoje kod četvrtine, a strategiju u odnosima s javnošću ima polovina (49,2%). Udruge koje imaju strategiju u odnosima s javnošću u značajno većem broju imaju slogan te osobu zadužena za odnose s javnošću, dok se po posjedovanju logotipa ne razlikuju (Slika 52).

Slika 52. Udio udruga koje imaju logotip, slogan i PR menadžera ovisno o tome imaju li strategiju u odnosima s javnošću (N=342) ili nemaju (N=373)

Unatoč navedenome, otprilike trećina ispitanih (35,7%) smatra kako im u pogledu odnosa s javnošću nije potrebna dodatna izobrazba, dok je oko desetine (12,2%) ocjenjuje neophodnom.

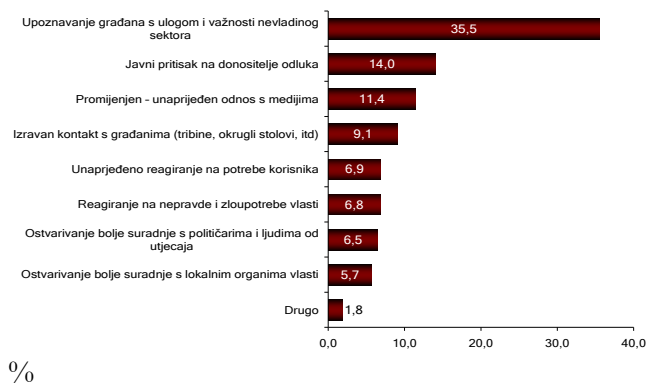
Prema mišljenju ispitanih, odnos prema korisnicima, odnosno razumljiv način obraćanja građanima odlučujući je za stvaranje imidža (Slika 53). Osim odnosa prema korisnicima, izdvajaju se prisutnost u medijima (koja se ujedno najčešće navodi i kao dominantan utjecaj na imidž nevladinog sektora u Hrvatskoj) te uspješne aktivnosti udruga.

Slika 53. Percepcija karakteristika odlučujućih za kreiranje imidža udruge (N=717)

Čimbenik poboljšanja imidža nevladinog sektora koji se najčešće spominje jest upoznavanje građana s njegovom ulogom i važnošću (Slika 54). Osim njega, podjednako se često spominju javni pritisak na donositelje odnosa te unaprjeđivanje odnosa s medijima.

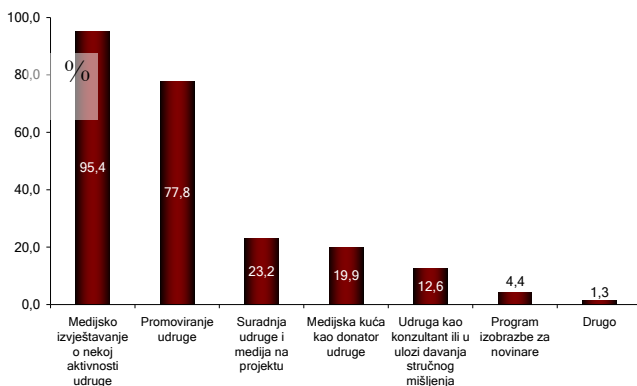
Slika 54. Percepcija najvažnijeg čimbenika poboljšanja imidža nevladinog sektora u Hrvatskoj (N=71)

13. Suradnja udruga s medijima

Gotovo sve ispitane udruge (97,6%) imale su neki oblik suradnje ili kontakta s medijima, pri čemu je razlog najčešće bilo medijsko izvještavanje o nekoj aktivnosti (Slika 55). Polovina (57,4%) navodi kako s novinarima komunicira povremeno, a trećina često (30,2%). Neovisno o tome jesu li surađivali s medijima ili ne, najčešći način na koji mediji pokrivaju aktivnosti udruga jesu članci, nakon čega slijede televizijski i radio prilogi te intervjui.

Slika 55. Razlozi dosadašnje suradnje s medijima (N=699)
(*moгуće više odgovora*)

Promoviranje programa i projekata udruge koje surađuju s medijima češće provode putem lokalnih medija (76,1%) nego putem nacionalnih medija (44,6%) i Interneta (67,5%). Dodatno, udruge iz Like, Pokuplja i Banovine rjeđe od svih ostalih regija promoviraju svoje programe u nacionalnim medijima, dok udruge iz zagrebačke regije rjeđe od ostalih navode promoviranje putem lokalnih medija. Nadalje, udruge Istre i Primorja te zagrebačke regije, češće od ostalih koriste Internet kao sredstvo promoviranja. Valja spomenuti kako se mali broj udruga uopće ne bavi promocijom svojih programa i projekata (3,5%).

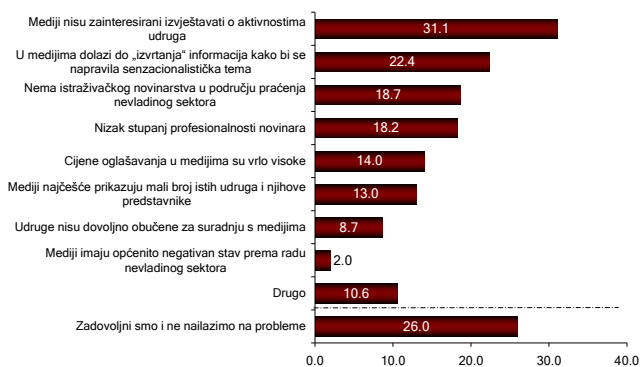
Više od dvije trećine ispitanih (69,0%) navodi kako izvještavaju medije o rezultatima projekata nakon njihovog završetka, najčešće putem pisanih izvješća, konferencija za tisak i medijskih priopćenja. Kada je u pitanju težina ostvarivanja suradnje s lokalnim i nacionalnim medijima, polovina (56,8%) je suradnju lakše ostvarivala s lokalnima, dok ju je trećina (33,8%) jednako lako ostvarivala i s lokalnim i s velikim medijima. Polovina (47,8%) također navodi kako nema razlike u ostvarivanju suradnje između tiskanih i elektronskih medija. Suradnju s tiskanim medijima lakše je ostvarivalo nešto manje od trećine (27,6%), dok za elektronske medije isto navodi svaka peta udruga (22,8%).

Zadovoljstvo suradnjom s medijima iskazuje više od polovine (56,8%), prosječna ocjena zadovoljstva iznosi 3,61. No takav stav u prosjeku rjeđe od ostalih izražavaju udruge iz zagrebačke regije. Na probleme prilikom suradnje nije nailazila četvrtina, pri čemu to rjeđe navode udruge s područja zagrebačke regije nego udruge iz Slavonije i Sjeverne Hrvatske. Unatoč tome što je medijsko izvještavanje o aktivnostima udruga najčešće spomenut razlog suradnje, nezainteresiranost za takvo izvještavanje najčešće se navodi kao problem (Slika 56). Udruge koje nailaze na probleme pri suradnji s medijima, odgovornima za njih najčešće smatraju urednike.

Gotovo polovina udruga (45,7%) vjeruje kako im u pogledu kontakata s medijima nije potrebna dodatna izobrazba, a neophodnom je ocjenjuje tek desetina ispitanih (10,4%).

Slika 56. Najčešći problemi prilikom suradnje s medijima (N=699)

Evidenciju medijskih pojavljivanja vodi više od polovine udruga (57,3%), pri čemu je njihov udio veći u Istri i Primorju u odnosu na Liku, Pokuplje i Banovinu, zagrebačku regiju te Sjevernu Hrvatsku. Kada su u pitanju radiopostaje, više od tri četvrtine udruga (82,2%) navode kako su o njihovim aktivnostima najčešće izvještavale lokalne radiopostaje. Tiskani medij koji je, ukupno gledano, najviše izvještavao o radu udruga (koje vode evidenciju) jest Večernji list. Očekivano, novine koje su najviše pokrivala aktivnost razlikuju se ovisno o regiji u kojoj udruga djeluje - u Dalmaciji Slobodna Dalmacija, u Istri i Primorju Novi list, te Glas Istre, u Slavoniji Glas Slavonije. Kada je u pitanju pokrivenost aktivnosti od strane televizije,

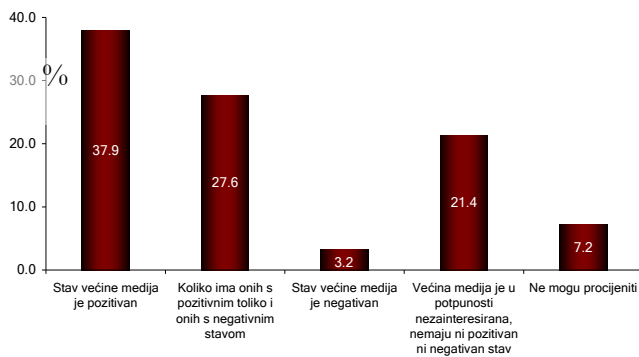
polovina (49,4%) navodi kako je o njihovim aktivnostima najviše izvještavao HTV, a nešto više od trećine navodi lokalne televizije (41,2%).

Nešto više od trećine (37,9%) ocjenjuje stav većine medija prema nevladinom sektoru pozitivnim, a vrlo mali broj (3,2%) smatra kako većina medija ima negativan stav (Slika 57). Dodatno, trećina (34,4%) vjeruje kako mediji razumiju značaj i ulogu udruga, no udio onih koji dijele takav stav veći je u Slavoniji, Sjevernoj Hrvatskoj te Lici, Pokuplju i Banovini nego u zagrebačkoj regiji i Dalmaciji.

Prosječna procjena suradnje medija i nevladinog sektora općenito (na skali od 1 – *u potpunosti nerazvijena* do 5 – *u potpunosti razvijena*) iznosi 3,07. Oko četvrtine udruga (26,4%) ocjenjuje je pozitivno, dok je nerazvijenom smatra petina (19,8%). Ocjena razvijenosti suradnje se ne razlikuje značajno po pojedinim regijama, izuzev veće procjene razvijenosti u Sjevernoj Hrvatskoj u odnosu na zagrebačku regiju.

Gotovo sve udruge (91,9%) smatraju kako je komunikacija između medija i udruga važna za razvoj civilnog društva, a velika većina (86,3%) također dijeli mišljenje da javni mediji imaju veću odgovornost izvještavati o njihovim aktivnostima od privatnih.

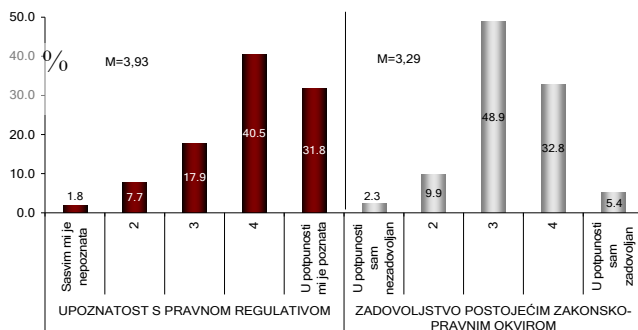
Slika 57. Percepcija stava medija prema nevladinom sektoru (N=717)

14. Regulatorni okvir

Gotovo tri četvrtine udruga (72,3%) vjeruju kako su upoznate s pravnom regulativom koja se odnosi na njihov rad (Slika 58), a zadovoljstvo postojećim zakonsko-pravnim okvirom iskazuje više od trećine (38,2%). No, valja spomenuti kako je udio nezadovoljnih tek nešto veći od desetine (12,2%), a gotovo polovina izražava neutralan stav (48,9%).

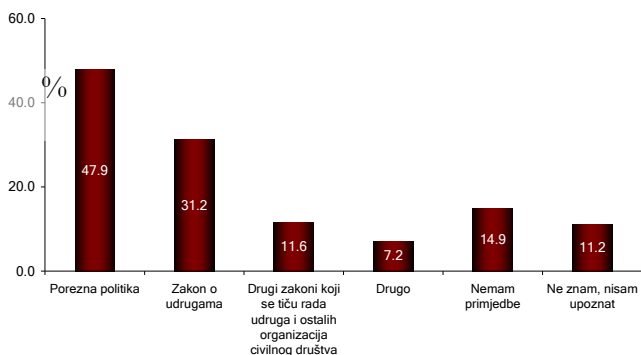
Slika 58. Procjena upoznatosti s pravnom regulativom koja se odnosi na rad udruga te zadovoljstvo postojećim zakonsko-pravnim okvirom (N=717)

U inicijativi za promjenu/dopunu postojećeg zakona ili usvajanje novog sudjelovala je svaka peta udruga (21,2%). Pri tome se spominje veći broj različitih zakona, no nešto češće od ostalih Zakon o udrugama.

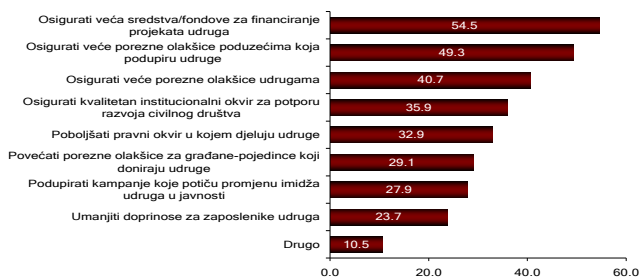
Promjena porezne politike najčešće se ističe kao dio pravne regulative koji je potrebno promijeniti, a nešto rjeđe iskazuje se potreba mijenjanja zakona o udrugama (Slika 59).

Slika 59. Percepcija potrebnih promjena vezanih uz pravnu regulativu (N=717) (moguće više odgovora)

Osim promjena vezanih za pravnu regulativu, udruge se također pitalo što bi, prema njihovom mišljenju, država trebala učiniti za stvaranje poticajnijeg okruženja za njihov rad (Slika 60). Osiguravanje većih sredstava za financiranje projekata najčešće se spominje, a nakon toga slijedi povećanje poreznih olakšica (kako poduzećima koja pružaju potporu udrugama, tako i samim udrugama).

Slika 60. Percepcija potrebnih promjena koje bi država trebala učiniti s ciljem stvaranja više poticajnog okruženja za rad udruga (N=717) (moguće više odgovora)

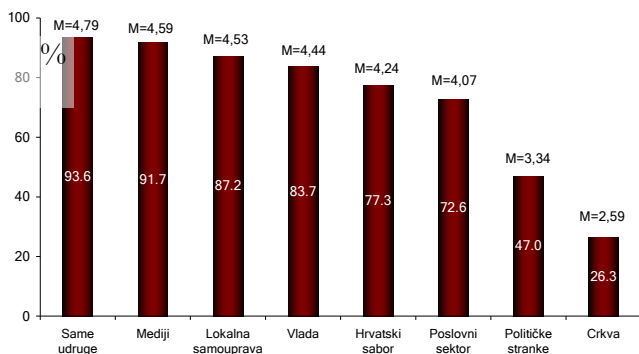

15. Politički i društveni kontekst

Trenutni politički i društveni kontekst u Hrvatskoj povoljnim za razvoj nevladinog sektora ocjenjuje nešto manje od četvrtine udruga (23,1%), najčešće zbog približavanja Hrvatske Europskoj uniji te zbog povoljnije društvene atmosfere (više se cijene i prihvaćaju udruge). No s druge strane, udruge koje trenutni kontekst ocjenjuju nepovoljnim (34,9%), najčešće navode probleme zbog recesije/gospodarske i ekonomske krize, nezainteresiranost i nerazumijevanje države, loša financijska te politička situacija (ispolitiziranost).

Kada je u pitanju utjecaj različitih institucija, gotovo svi ispitanici važnim za rad nevladinog sektora smatraju utjecaj samih udruga (Slika 61). Velika većina također bitnim ocjenjuje utjecaj medija, lokalne samouprave i Vlade, dok se utjecaj Crkve najrjeđe smatra važnim za rad ovog sektora.

Slika 61. Udio udruga koje utjecaj pojedine institucije za rad nevladinog sektora procjenjuju važnim (N=717)

Ispitanike se također tražilo da navedu udruge i/ili institucije koje su, po njihovom mišljenju, imale najvažniji utjecaj na razvoj nevladinog sektora u Hrvatskoj. Spomenut je velik broj različitih udruga i institucija, no najčešće GONG (koji je navela petina), Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva (nešto više od desetine), te B.a.b.e. (oko desetine). Razlozi zbog kojih je pojedina udruha imala najvažniji utjecaj također su raznoliki, no najčešće se izdvajaju financiranje udruga i projekata, koje navodi gotovo petina ispitanih, a spominju se i nadziranje izbora, medijska zastupljenost te aktivizam članstva (manje od desetine).

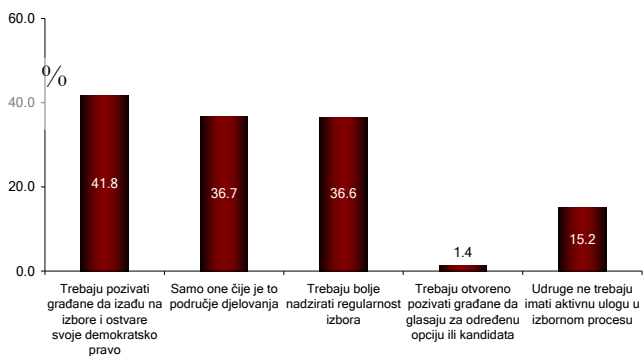
Suradnju sadašnje Vlade RH s nevladinim sektorom podjednak broj udruga ocjenjuje lošom (24,4%), odnosno dobrom (22,5%), pri čemu je udio onih koji pozitivno ocjenjuju suradnju veći u Sjevernoj Hrvatskoj te Lici, Pokuplju i Banovini u odnosu na zagrebačku regiju.

Više od tri četvrtine ispitanih (81,7%) smatra kako nevladin sektor u nedovoljnoj mjeri utječe na kreiranje državne politike. Način povećanja utjecaja koji najčešće spominju jest udruživanje i suradnja udruga, a nešto češće spominju se i veće isticanje u medijima, veći pristisak na donositelje odluka te veći angažman udruga i lobiranje. Nadalje, tri četvrtine udruga smatra kako civilno društvo nema utjecaja ili je njihov utjecaj na kreiranje javnih politika ograničen (73,0%). Kad se ispitanike pitalo u kojim se područjima javne politike vidi najveća aktivnost civilnog društva, najčešće se spominje zaštita okoliša, a često se navode i socijalna skrb, obrazovanje te zdravstvena zaštita.

Kada je u pitanju izborni proces, vrlo mali broj udruga vjeruje kako bi nevladin sektor trebao otvoreno pozivati građane da glasuju za određenu opciju/kandidata (Slika 62). Oko 40,0% smatra kako bi udruge trebale pozivati građane da izađu na izbore. Nešto više od trećine navodi kako bi aktivniju ulogu tijekom izbornog procesa trebale imati samo one udruge čije je to područje djelovanja, podjednak broj smatra kako bi udruge

trebale imati aktivniju ulogu pri nadziranju regularnosti izbora.

Slika 62. Percepcija potrebe za aktivnijom ulogom udruga tijekom izbornog procesa (N=717) (moguće više odgovora)

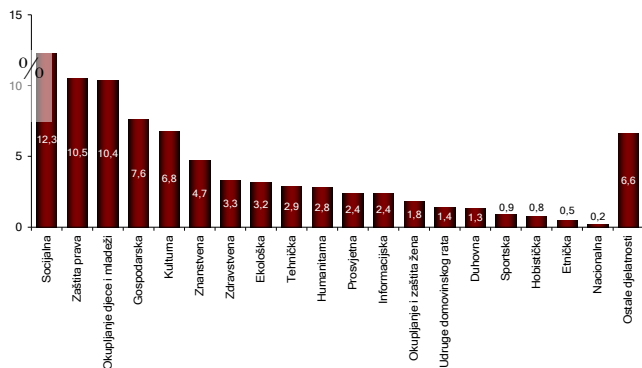

16. Raznovrsnost unutar sektora

Zaključno, ispitanici su stavovi ispitanika o najvažnijim problemima u Hrvatskoj kojima bi se udruge trebale baviti te o prevelikoj/nedovoljnoj zastupljenosti nevladinog sektora u pojedinom programskom području. Naveden je velik broj različitih problema kojima bi se, prema mišljenju vodećih osoba, udruge trebale baviti, no najčešće se spominje rješavanje različitih socijalnih problema, a navodi se kako bi se trebalo baviti i različitim oblicima obrazovanja i edukacije, zaštitom ljudskih prava te zaštitom okoliša. Nešto češće se ističu i problemi nezaposlenosti, zdravstvo i zaštita zdravlja, korupcija te problemi djece i mladeži.

Svega trećina ispitanika (36,3%) smatra kako postoji programsko područje u kojem djeluje previše udruga na račun zapostavljanja drugih područja, pri čemu najčešće navode sport te udruge Domovinskog rata. S druge strane, kao područje u kojem djelovanje nevladinog sektora nije dovoljno zastupljeno (Slika 63) nešto se češće spominju socijalno područje i zaštita prava, okupljanje djece i mladeži te gospodarsko i kulturno područje.

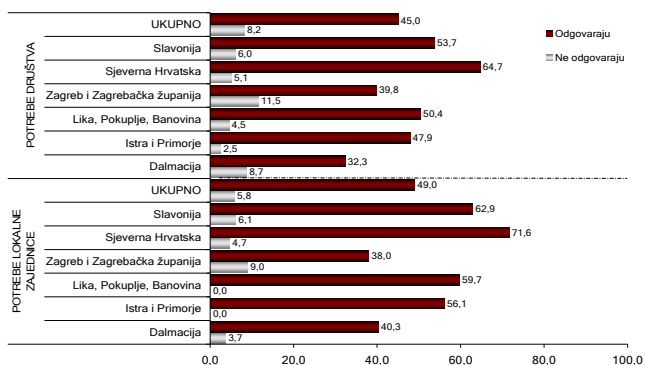
Slika 63. Percepcija programskog područja u kojem djelovanje nevladinog sektora nije dovoljno zastupljeno (N=717)

Ukupno gledano, polovina ispitanih (49,0%) vjeruje kako udruge odgovaraju na potrebe lokalne zajednice, a tek nešto manji broj (45,0%) dijeli isti stav kada su u pitanju potrebe društva. No, postoje regionalne razlike (Slika 64). Naime, mišljenje kako udruge odgovaraju na potrebe društva, razlikuje se značajno između ispitanika iz Sjeverne Hrvatske te onih iz Dalmacije te zagrebačke regije. Naime, ispitanici iz Sjeverne Hrvatske u većoj mjeri smatraju kako udruge odgovaraju na potrebe društva. Što se tiče odgovaranja na potrebe lokalne zajednice, ispitanici iz Sjeverne Hrvatske daju značajno veće procjene nego oni iz Dalmacije i zagrebačke regije. Udruge iz Slavonije te Like,

Pokuplja i Banovine također češće nego one iz zagrebačke regije ističu kako udruge odgovaraju na potrebe lokalne zajednice. Nema regionalnih razlika u udjelu onih koji su mišljenja kako udruge ne odgovaraju na potrebe, kako lokalne zajednice, tako i društva.

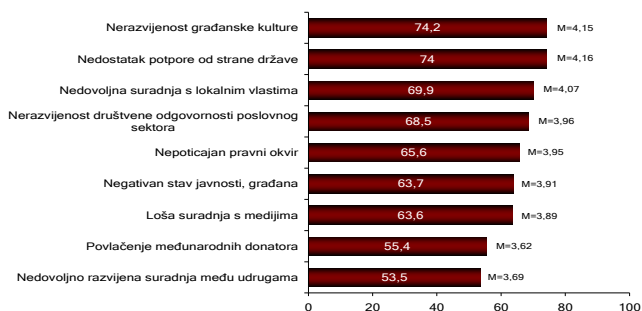
Slika 64. Percepcija odgovaranja udruga na potrebe lokalne zajednice te na potrebe društva prema regiji (N=717)

Osim procjene programskog područja u kojem djelovanje nevladinog sektora nije dovoljno zastupljeno, ispitanici su također trebali procijeniti županiju u kojoj nedostaje aktivnije djelovanje udruga - najčešće je spomenuta Ličko-senjska, a nešto rjeđe Vukovarsko-srijemska županija.

Kada je u pitanju percepcija važnosti različitih problema za održivost nevladinog sektora (Slika 65), najveća je važnost pridana nerazvijenosti građanske kulture te nedostatnoj potpori od strane države. No, i ostalim problemima važnost pridaje polovina ili više ispitanih udruga. Što se tiče regionalnih razlika, udruge iz zagrebačke regije nedovoljnu suradnju s lokalnim vlastima u prosjeku ocjenjuju manje važnom od udruga iz svih ostalih regija.

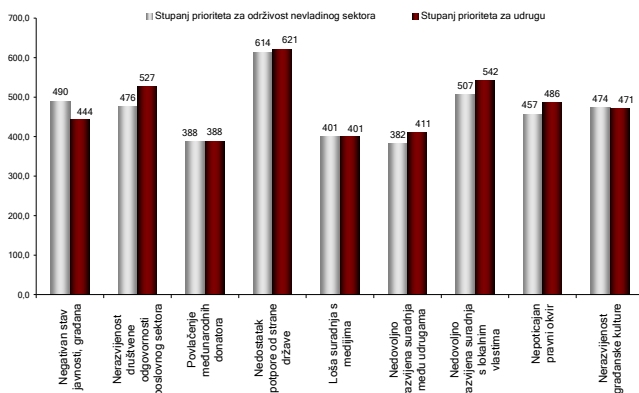
Slika 65. Percepcija važnosti pojedinog problema za održivost nevladinog sektora u Hrvatskoj (N=717)

Finalno, ispitanici su rangirali 9 problema s obzirom na stupanj prioriteta rješavanja kada je u pitanju održivost nevladinog sektora, a zatim su iste probleme rangirali prema prioritetu za njihovu udrugu. Rang 1 davali su problemu za koji smatraju da ima najviši prioritet, a rang 9 problemu najnižeg

prioriteta. Na temelju njihovih odgovora, izračunati su indeksi važnosti, na način da se udio ispitanika koji je pojedinom problemu pripisao prvi rang pomnoži s brojem 9, drugi rang s brojem 8, treći rang s brojem 7 i tako dalje, te se umnošci za sve rangove zbroje. Pri tome viša vrijednost označava veću važnost problema. Ukupno gledano, problemima su pridavani podjednaki stupnjevi prioriteta, neovisno o tome procjenjuje li se važnost njihova rješavanja za održivost sektora ili za samu udrugu (Slika 66). Problem kojem je pridana najveća važnost, kako po pitanju održivosti nevladinog sektora, tako i po pitanju prioriteta za samu udrugu, jest nedostatak potpore od strane države.

Slika 66. Indeksi važnosti problema za održivost nevladinog sektora te za samu udrugu (N=717)

**-istraživanje među donatorskim
organizacijama-**

METODOLOGIJA

1. Uzorak i način izbora ispitanika

Uzorak donatorskih organizacija (60) obuhvatila je dio veleposlanstava država u Hrvatskoj, domaće i inozemne zaklade i fondacije te hrvatske tvrtke koje su dosad imale praksu podupiranja aktivnosti udruga. Istraživanje je provedeno na predstavnicima donatora.

2. Provedba istraživanja

Ispitivanje je provedeno metodom osobnog intervjua licem u lice s predstavnicima donacijskih organizacija, a obavljeno je na način da je anketar ispitaniku čitao pitanja i njegove odgovore upisivao u upitnik te mu pružao sva dodatna objašnjenja potrebna za jasno i nedvosmisleno odgovaranje na postavljena pitanja. Prosječno trajanje intervjua bilo je oko 30 minuta.

3. Obrada podataka

Većinu donatora iz uzorka nije bilo moguće kontaktirati - ili se nisu javljali ili je bilo nemoguće doći do osobe koja bi mogla odgovarati na upitnik. S dijelom donatora nije se bilo moguće dogovoriti za odgovarajući termin u kojem bi mogli odgovarati na upitnik. Uslijed navedenog, uspješno je realizirana 21 anketa.

Zbog malog broja donatora koji su sudjelovali u istraživanju, prikupljeni podaci analizirani su kvalitativnom metodom.

ANALIZA REZULTATA

1. Osnovne informacije i uvjeti rada

Donatori koji su sudjelovali u ispitivanju su većinom domaće zaklade, a dio su inozemne zaklade, veleposlanstva i tvrtke. Financijsku potporu udrugama u Hrvatskoj polovina ispitanih donatora počela je pružati prije 2000. godine, a polovina poslije 2000. godine. Polovina navodi kako imaju jedan program, dok ostatak provodi dva i više različitih programa. Gotovo svi daju financijske potpore projektima, a nekolicina navodi kako pružaju potporu razmjenama znanja, studijskim boravcima te različitim programima izobrazbe. Sjedišta ispitanih inozemnih organizacija nalaze se u zemljama Europske unije, Švicarskoj, Japanu te Sjedinjenim Američkim Državama.

Većina ispitanih donatora navodi kako su financijske potpore koje pružaju usmjerene na više skupina korisnika. Pritom se najčešće navode udruge i pojedinci, kojima većina ispitanih pruža financijsku potporu, a slijede državne institucije. Tek nekolicina spominje kako financijsku potporu daju akademskoj zajednici, dok samo jedan ispitanik donator financijski pomaže političke stranke.

Većina ispitanih navode kako financijski podupiru projekte udruga, a svega ih nekoliko udrugama pruža i institucionalnu financijsku potporu. Kada su u pitanju financijske potpore za projekte udruga, dvije ih trećine potporu daje isključivo za vrlo konkretne teme, dok petina daje potpore i za konkretne teme i u okviru širih područja. Dodatno, dvije trećine ispitanih smatra kako je potrebno dugoročno davati i institucionalnu financijsku potporu udrugama, iako ih većina takvu potporu trenutno još ne daje. Prosječni iznosi financijskih potpora koje navode vrlo su različiti, u visini od dvadeset eura do četrdeset i pet tisuća eura. Minimalni iznosi financijskih potpora koje dodjeljuju većinom su manji od tri tisuće eura, a najviši se kreću između šesto i sedamdeset tisuća eura.

Polovina navodi kako financijsku potporu udrugama može dodjeljivati i bez natječaja, a svega polovina ispitanih donatora nema takvu mogućnost. Više od polovine donatora koji imaju mogućnost pružanja financijske potpore udrugama bez natječaja ne daju službene informacije o mogućnostima potpore, već zasebno razmatraju svaku spontanu prijavu udruga. Malen dio njih oglašava prioritetna područja i donacije koje su u mogućnosti dodijeliti na vlastitoj internetskoj stranici, te pristupaju sami organizacijama čije aktivnosti namjeravaju poduprijeti. Trećina ispitanih

navodi kako nema raspisane natječaje, trećina kako su njihovi natječaji za dodjelu financijskih potpora otvoreni tijekom čitave godine, te ostatak ima raspisane natječaje na određeno vrijeme, pri čemu ih većinom raspisuju svakih godinu dana. Trajanje natječaja razlikuje se od donatora do donatora, krećući se između četiri i dvadeset i četiri tjedna.

Svi inozemni donatori koji su sudjelovali u istraživanju imaju svoj ured u Hrvatskoj, a konačne odluke o odobravanju projekata podjednako često donose u Hrvatskoj te ovisno o visini potpore. Odluku o odobrenju projekata donosi odabrano tijelo organizacije (odbor) i u polovini slučajeva to je zajednička odluka stranih i lokalnih državljana zaposlenih u organizaciji, a u polovini odluka samo lokalnog osoblja.

2. Projekti lokalnih udruga

Jedan od ciljeva istraživanja bio je steći uvid u način prijavljivanja za dodjelu financijske potpore, uvjete koje udruge moraju zadovoljiti te način na koji donatori prate provedbu projekata koje su financirali.

Ispitanim je donatorima za cjelokupno procesuiranje financijske potpore, koje uključuje

razdoblje od objave natječaja i podnošenja prijave do donošenja odluke, većinom potrebno više od dva mjeseca, a tek nekolicina navodi kako je u prosjeku potrebno do mjesec dana.

Većina donatora odobrava financijsku potporu za četiri i više područja djelovanja, pri čemu se najčešće navode socijalno, humanitarno i zdravstveno područje, okupljanje djece i mladeži te kulturna, znanstvena i prosvjetna područja djelovanja. Niti jedan ispitanik donator ne odobrava financijsku potporu nacionalnim i hobističkim područjima. Vrsta aktivnosti koju većina donatora najviše podržava su akcije u lokalnoj zajednici, a podjednako često se navode različiti oblici izvaninstitucionalnog obrazovanja.

Zahtjevi koje donatori postavljaju pred podnositelje prijave mogu se svesti na nekoliko kategorija. Najčešće spominju kako podnositelji zahtjeva, osim obrasca za prijavu, moraju priložiti prijedlog projekta za koji žele dobiti financijsku potporu te financijska izvješća iz proteklih razdoblja. Većina donatora zahtijeva i rješenje o registraciji udruge te životopise rukovodećih osoba.

Polovina donatora ima upute za prijavu na natječaj, a s potencijalnim podnositeljima prijave većina komunicira na više različitih načina. Pri tome najčešće komuniciraju osobnim kontaktom (telefonom, e-poštom, posjetom), a podjednako

često putem vlastitih internetskih stranica. Nešto rjeđe komuniciraju pozivnim pismom te natječajima ili oglasima u novinama. Svega jedan donator koristi bilten udruga kao sredstvo komunikacije s potencijalnim podnositeljima prijava.

Upitani da procijene u kolikoj su mjeri zahtjevi koje stavljaju pred podnositelje prijava zahtjevniji, svega dva donatora navode kako su oni teški za ispunjavanje, osmero ih ocjenjuje laganima, a ostali dijele mišljenje kako su osrednje težine (petero donatora nije dalo odgovora na ovo pitanje). Jedan donator koji tvrdi da su zahtjevi teški kao razlog navodi kako su financiraju samo talente, pa imaju visoke standarde, dok drugi smatra da su udruge needucirane za ispunjavanje prijave za projekte. Ostatak donatora koji navode kako su njihovi zahtjevi osrednje teški ili su laki, smatraju da je tome tako zbog činjenice da je dokumentaciju lagano nabaviti, da nemaju komplicirane obrasce te da im je u svemu najvažnija sama korisnost projekta.

Polovina navodi kako lokalne udruge nemaju poteškoća kada je u pitanju ispunjavanje postavljenih zahtjeva, a ostali vjeruju kako se poteškoće pojavljuju tek u maloj mjeri, a dio ih nije odgovorio na ovo pitanje. Poteškoća s kojom se donatori najčešće susreću vezano uz natječajne prijave lokalnih udruga jest nedovoljno iskustvo u

pisanju projekata, a svega po dvoje-troje spominje nedostatak tehničkog znanja i stručnog osoblja te nedostatno poznavanje jezika na kojem se podnosi prijava. Nedovoljnu motiviranost članova donatori ne spominju kao poteškoću s kojom se susreću.

Gotovo svi donatori navode kako politiku njihove organizacije odražava činjenica kako isključivo odobravaju projekte koji ulaze u prioritetna područja djelovanja organizacije koja su navedena u natječaju. Fleksibilnost u odnosu na projekte udruga te izlaženje u susret projektima koji se ne odnose u potpunosti na područje djelovanja, ali su ocijenjeni kao zanimljivi, spominje tek četvero ispitanih donatora. Polovina donatora podržava projekte usredotočene na određene dijelove Hrvatske (navode se pojedine regije te minirana područja), a polovina projekte koji pokrivaju čitavu državu.

Nešto više od polovine objavljuje imena organizacija kojima odobrava potporu projekata, a kao glavni razlog navode kako žele omogućiti transparentnost financiranja projekata, odnosno da javnost i udruge znaju iznose financiranja te razloge odobravanja projekata. Donatori koji ne objavljuju imena udruga kojima su odobrili projekt ili iznos, navode kako smatraju da to nije potrebno, kako tako posluju zbog privatnosti zaklade, te kako se radi o malim iznosima. Trećina donatora izjavljuje kako ne daju financijska izvješća o financiranim

projektima Vladinom Uredu za udruge, dok ih podjednak broj tvrdi kako ga daju, te kako ih to nisu tražili.

Donatori koji provode vrednovanja rada lokalnih udruga s kojima surađuju većinom je provode sami, uglavnom tijekom projekta i nakon njegovog završetka. Nekolicina vrednovanje provodi prije odobrenja samog projekta, a polovina ispitanih donatora uopće ne provodi vrednovanje rada lokalne udruge.

Donatore se također tražilo da procijene koliko pojedine stavke, poput zanimljivosti projekta i jasno napisanog prijedloga projekta, utječu na odobravanje samog prijedloga. Općenito, gotovo sve ispitane stavke većina ocjenjuje važnima prilikom odobravanja projekta. Svi donatori dijele mišljenje kako sukladnost ciljeva projekta udruge s ciljevima donatora utječe na donošenje odluke. Većina važnima ocjenjuje i zanimljivost samog projekta, procjenu njegovih dugoročnih posljedica, jasno napisan prijedlog te prethodno iskustvo i povjerenje u pojedinu udruhu. Regionalno sjedište udruge i njena rasprostranjenost te preporuke drugih donatora tek nekolicina ocjenjuje važnima.

3.Suradnja s drugim sektorima

Više od polovine organizacija izvješćuje kako su surađivale s drugim donatorima, pri čemu se najčešće radi o povremenoj suradnji. Područja suradnje koja su najčešće bila u pitanju vrlo su raznolika – obrazovanje, ekologija, financijske potpore, razmjena iskustava, razvoj filantropije, unapređenje programa i zdravstvena zaštita.

Većina donatora nema izravnu programsku suradnju s državnim institucijama, a nekolicina koja ima tvrde kako se radi o stalnoj ili čestoj suradnji. Spomenuta područja suradnje vezana su uz socijalna i zdravstvena pitanja, a osim njih spominju se i izobrazba, financiranje, razminiravanje, itd.

Donatore se također tražilo da izraze svoje slaganje s tvrdnjom kako će, nakon povlačenja nekih donatorskih organizacija, poslovni sektor u Hrvatskoj biti u stanju uspješno financirati aktivnosti udruga. Tek jedan ispitan donator iskazuje slaganje s ovom tvrdnjom, a ostali ili izražavaju sumnju ili neutralan stav.

4. Stanje nevladinog sektora

Procjenjujući stanje u nevladinom sektoru u Hrvatskoj u odnosu na druge zemlje regije (Jugoistočna Europa), nešto manje od polovine iskazuje mišljenje kako je stanje u Hrvatskoj nešto bolje od stanja u regiji, dvoje donatora misle kako je lošije, dok ostali smatraju kako nema razlika.

Ispitani donatori spominju različite probleme nevladinog sektora u Hrvatskoj. Neki od navedenih problema su nedostatak inicijative i inertnost nevladinog sektora, nerazvijena strategija, prevelika fluktuacija ljudi u nevladinom sektoru te nedovoljna suradnja među sektorima.

Poteškoće na koje donatori najčešće nailaze u radu s lokalnim udrugama, prema navodima ispitanih djelatnika, vrlo su raznolike, a svega tri osobe navode kako njihova organizacija nije imala poteškoća, dok isti broj ljudi navode kako ne rade s udrugama, nego pojedincima. Od onih koji navode poteškoće, spominju se nedostatak iskustva lokalnih udruga, netransparentnost molbi, nedostatak inicijative, nedovoljna profesionalnost i educiranost, kašnjenje u slanju završnih izvještaja, itd.

S druge strane, svega četvero donatora navodi kako nemaju poteškoća djelujući u Hrvatskoj. Gotovo polovina navodi kako im poteškoće stvaraju pravni okviri, troje ih ističe korupciju, a

dvoje političku situaciju u zemlji. Ostali navode nedostatak financijskih resursa, manjak kvalitetnih prijava, inertnost sustava, nerazumijevanje filantropije te nedovoljnu promidžbu obavljenog posla.

Upitani kakve promjene očekuju izazvati svojim djelovanjem, većinom navode promjene koje se mogu podijeliti u dvije skupine. Jednu skupinu čini rad na razvoju i osnaživanju zajednice, a drugu skupinu ciljevi koji su vezani uz teme kojima se donatori bave (npr. pomoć oboljelima, poticanje znanosti i obrazovanja, neformalnog obrazovanja djece i drugo).

Potrebe nevladinog sektora u Hrvatskoj procjenjivala je svega nekolicina donatora, putem istraživanja te kontakata s udrugama s kojima su surađivali. Jedan donator napominje kako su procjene preuzeli od druge organizacije. Nešto više od polovine nema višegodišnji plan djelovanja kada su u pitanju financijske potpore projektima udruga u Hrvatskoj. Ispitani donatori najčešće navode kako u predstojećih nekoliko godina planiraju najviše podupirati socijalna, humanitarna, zdravstvena, ekološka i prosvjetna područja djelovanja te okupljanje djece i mladeži. Nekolicina planira podupirati udruge u kulturnim, gospodarskim, znanstvenim i etničkim područjima, zaštitu prava te okupljanje i zaštitu žena, a samo po jedan donator

spominje sportska, tehnička, duhovna i informacijska područja. Ispitani donatori uopće ne spominju nacionalna i hobistička područja djelovanja, jednako kao niti udruge proizašle iz Domovinskog rata.

Polovina ispitanih donatora pretpostavlja kako će se proračun njihove organizacije, namijenjen financijskoj potpori udrugama u Hrvatskoj, povećati u sljedećih nekoliko godina, a ostali navode kako će se smanjiti ili ostati jednak. Što se inozemnih donatora tiče, svega jedan napominje kako planira napustiti Hrvatsku, 2012. godine te navodi kako nema strategiju za zatvaranje programa koje provodi.

Na upit koliko bi, prema njihovu mišljenju, strani donatori još trebali biti prisutni u Hrvatskoj, nešto manje od polovine navodi kako bi trebali zauvijek biti u Hrvatskoj, petero ih navodi kako bi trebali biti ovdje do 6 godina, petero ističe razdoblje od 10 godina, a ostatak od 11 do 50 godina.

Stupnjem obučenosti udruga u Hrvatskoj gotovo svi donatori nisu niti zadovoljni niti nezadovoljni, nekolicina izražava zadovoljstvo, dok samo jedan ističe kako je nezadovoljan. Ispitani donatori najčešće smatraju kako bi se udruge trebale obučiti u pisanju projekata, a spominje se još mnoštvo različitih tema – primjerice izobrazba u

području financiranja (prikupljanje potpore te upravljanje financijama), odnosa s javnošću, planiranje i upravljanje projektima te samim radom udruge.

5. Raznovrsnost u okviru sektora

Govoreći o najvažnijim problemima u Hrvatskoj kojima bi se trebale baviti lokalne udruge, donatori najčešće ističu pitanje ljudskih prava, socijalna pitanja, ekološki problemi i izvaninstitucionalno obrazovanje te, nešto rjeđe, korupcija.

Otprilike polovina smatra kako postoje područja u kojima djeluje previše udruga, a da su istodobno neka druga područja zapostavljena. Takvim područjima smatraju sport i udruge Domovinskog rata. S druge strane, mišljenje o najvažnijem području u kojemu djelovanje nevladinog sektora nije dovoljno zastupljeno razlikuje se među ispitanim donatorima. Petero vjeruje kako u socijalnom području djelovanje udruga nije dovoljno izraženo, troje spominje ekološko, po dvoje ističe gospodarsko područje te razvoj zajednice, a osim tih područja navode se i zaštita prava, informacijsko i zdravstveno područje, okupljanje djece i mladeži te okupljanje i zaštita žena.

Na upit odgovaraju li udruge na potrebe lokalne zajednice i društva, više od polovine donatora iskazuje neutralan stav, a po četvero donatora vjeruje kako ne odgovaraju te ih podjednak broj smatra kako udruge odgovaraju na potrebe kako lokalne zajednice, tako i društva. Ličko-senjska županija se najčešće spominje kao županija u kojoj, prema mišljenju donatora, nedostaje aktivnije djelovanje udruga.

6. Problemi održivosti nevladinog sektora

Istraživanjem se pokušao steći uvid u probleme koji bi, prema mišljenju donatora, mogli utjecati na održivost nevladinog sektora u Hrvatskoj te su stoga procjenjivali važnost pojedinog problema (poput negativnog stava javnosti, povlačenja međunarodnih donatora, nedovoljne suradnje s lokalnim vlastima itd.).

Nerazvijenost građanske kulture i društvene odgovornosti poslovnog sektora, povlačenje međunarodnih donatora, nepoticajan pravni okvir te nedovoljno razvijena suradnju među udrugama većina donatora ocjenjuje važnima za održivost nevladinog sektora. Polovina pridaje važnost i negativnom stavu javnosti, nedostatnoj državnoj potpori, nedovoljnoj suradnji s lokalnim vlastima te lošoj suradnji s medijima.

Osim same važnosti pojedinih problema, donatore se također tražilo da navedu redoslijed kojim bi se ti problemi trebali rješavati kada bi se morali rješavati jedan po jedan. Problem koji se, prema mišljenju ispitanih, prioritetno treba rješavati jest nepoticajni pravni okvir. Na drugo mjesto prioriteta najčešće stavljaju nedovoljnu suradnju s lokalnima vlastima, a problemi koji bi se posljednji trebali rješavati su povlačenje međunarodnih donatora te negativan stav javnosti.

- percepcija javnosti o organizacijama
civilnog društva-

METODOLOGIJA

1. Uzorak i način izbora ispitanika

Istraživanje je provedeno na probabiliastičkom nacionalno reprezentativnom uzorku punoljetnih građana RH (N=629).

Utvrđene socio-demografske karakteristike (dob, spol, obrazovanje i regionalna pripadnost) ispitanih građana uravnoteženi su s populacijskim vrijednostima postupkom ponderiranja.

Od ukupnog broja ispitanih građana 22,7% se izjasnilo kako nisu čuli za izraz udruga (nevladina organizacija/organizacija civilnog društva), te su stoga isključeni iz daljnje analize, čime je ukupan broj ispitanih građana koji su uključeni u analizu 501.

Osim toga, ispitano je i 106 medijskih djelatnika koji trenutno obavljaju neku vrstu medijske djelatnosti u tiskanim medijima, radiju i/ili televiziji.

Radi lakše preglednosti, rezultati ispitanih građana i medijskih djelatnika prikazani su zasebno.

2. Provedba istraživanja

Ispitivanje je provedeno metodom telefonskog anketiranja. Upitnik za anketno istraživanje konstruiran je na način da se njime obuhvate teme definirane svrhom i ciljevima istraživanja.

Upitnik se sastojao od 4 tematske cjeline:

- informiranost o udrugama i radu udruga
- uključenost u rad udruga
- povjerenje i stavovi prema udrugama
- socio – demografski podaci

Prosječno trajanje telefonske ankete bilo je 7 minuta.

3. Obrada podataka

U obradi prikupljenih podataka korištene su metode deskriptivne statistike (postotci, frekvencije, prosječne vrijednosti) te inferencijalne statistike (χ^2 -test, ANOVA).

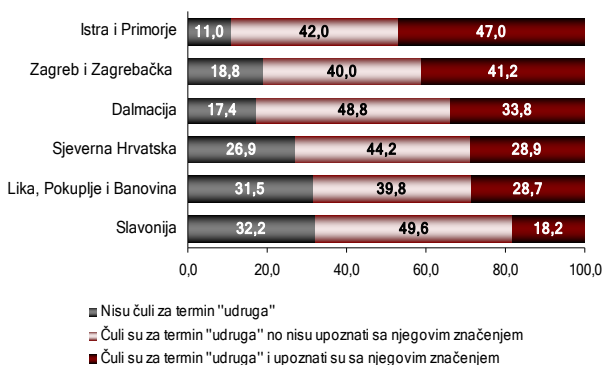
ANALIZA REZULTATA

Gradani

1. Osnovne informacije i uvjeti rada

Kako bi se stekao uvid u informiranost o udrugama, ispitanike se prvenstveno pitalo jesu li čuli za izraz udruga (nevladina organizacija/ organizacija civilnog društva). Ukupno 22,7% ispitanika navodi kako za izraz nisu čuli. Pokazalo se kako su ispitanici građani s područja Istre i Primorja najskloniji iskazivati kako su čuli za taj termin (89% ispitanika navodi da je čulo, a 47% je i upoznato s njegovim značenjem), potom slijede građani s područja Dalmacije (82,6%) te Zagreba i zagrebačke regije (81,2%). Oko trećine ispitanih građana s područja Slavonije (32,2%) i Like, Pokuplja i Banovine (31,5%), te oko četvrtine s područja Sjeverne Hrvatske (26,9%) navodi kako nisu čuli za izraz udruga, što se može vidjeti iz slike 1.

Slika 1. Prikaz upoznatosti s terminom udruga po regijama (N=629)

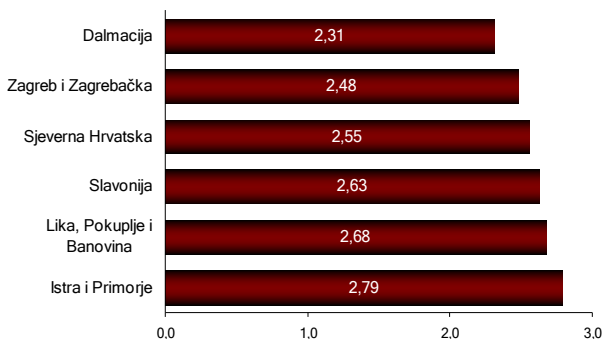

Građani koji iskazuju da su upoznati sa značenjem termina udruga najčešće navode kako se radi o grupi ljudi sa zajedničkim ciljevima ili interesima (29,3%). Dio građana navodi kako udruga predstavlja grupu udruženih ljudi (17,7%), odnosno, udruženje neovisno o državi (16,4%). Ispitani građani pojedinih regija razlikuju se po interpretaciji značenja termina udruga: Građani Dalmacije najskloniji su smatrati kako udruga podrazumijeva grupu udruženih ljudi (29,8%) kao i građani Sjeverne Hrvatske (27,1%), udrugom su najskloniji smatrati grupom ljudi sa zajedničkim ciljevima ili interesima građani Like, Pokuplja i Banovine (54,0%), Istre i Primorja (38,3%) te Slavonije (38,2%), a građani Zagreba i zagrebačke

regije udrugu smatraju ili udruženjem neovisnim o državi (32,1%) ili grupom ljudi sa zajedničkim ciljevima ili interesima (27,0%).

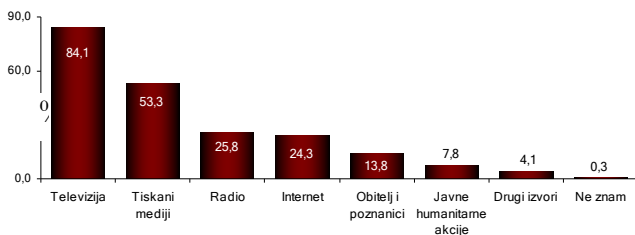
Procjene građana o vlastitom stupnju informiranosti o djelovanju udruga (na skali od 1 - *uopće nisam informiran/a* do 5 - *u potpunosti sam informiran/a*) ne razlikuju se po pojedinim regijama, izuzev veće procjene stupnja informiranosti ispitanih građana Istre i Primorja u odnosu na građane Dalmacije, gdje više od polovice (59,5%) ispitanih građana navodi kako su neinformirani o djelovanju udruga. Neinformiranost o djelovanju udruga iskazuje nešto manje od polovice ispitanih građana Slavonije (48,4%), Zagreba i zagrebačke regije (46,2%) te Sjeverne Hrvatske (44,8%). Građani Like, Pokuplja i Banovine najskloniji su iskazivati kako nisu niti informirani niti neinformirani o djelovanju udruga (46,7%), a oko četvrtine ispitanih građana Istre i Primorja navodi kako su informirani o tom pitanju. Ukupna procjena informiranosti građana o djelovanju udruga svih regija iznosi 2,54, a prosječne procjene informiranosti građana pojedenih regija prikazane su na slici 2.

Slika 2. Prikaz prosječne procjene stupnja informiranosti o radu udruga po regijama (N=501)

Kako se o udrugama može informirati na različite načine, ispitano je na koji način se građani najčešće informiraju o radu udruga. Građani svih regija pretežno se informiraju o udrugama putem televizije (ukupno 84,1%), te nešto manje putem tiskanih medija (53,3%). Oko četvrtine građana iskazuje kako se o radu udruga informiraju putem radija (25,8%) i Interneta (24,3%), a 13,8% ih se informira preko obitelji i poznanika. Ostali oblici informiranja rjeđe su zastupljeni, što se može vidjeti iz slike 3.

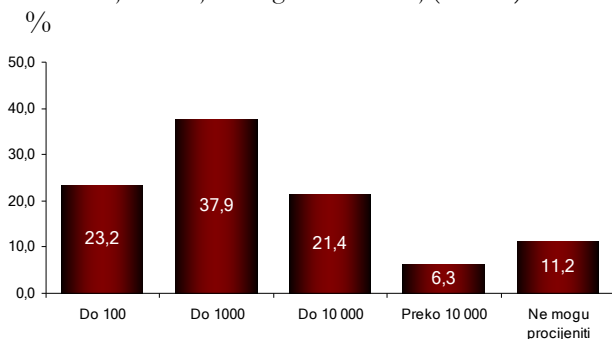
Slika 3. Načini informiranja o radu udruga (N=428) (možće više odgovora)

Informiranost o djelovanju udruga procijenjena je i kroz upoznatost s brojem udruga koje djeluju u Hrvatskoj. Velika većina ispitanih građana podcjenjuje broj udruga u Hrvatskoj, što se može vidjeti iz slike 4. Ispitani građani najskloniji su vjerovati kako u Hrvatskoj djeluje do 1.000 udruga (37,9%), a nešto više od petine ih smatra kako postoji do 100 udruga (23,2%) ili do 10.000 (21,4%). Broj udruga u Hrvatskoj nije moglo procijeniti 11,2% ispitanih građana, a svega 6,3% procjenjuje da postoji više od 10.000 udruga, što je u skladu s realnim stanjem.

Slika 4. Procjena broja udruga u Hrvatskoj (N=501)

Osim procjene broja udruga, ispitanici su upitani i o procjeni područja djelovanja udruga. Ispitani građani smatraju kako udruge u Hrvatskoj najčešće djeluju u područjima ljudskih prava (27,9%) i humanitarne pomoći (27,6%), ili da se radi o udrugama Domovinskog rata (27,8%). Oko petine (21,1%) ispitanika navodi kako udruge djeluju u području socijalne skrbi, a manje su zastupljena područja potpore marginaliziranim skupinama (16,2%), zdravstvene zaštite (12,7%), sporta (10,9%) i zaštite okoliša (10,8%). Ostala područja djelovanja udruga tek su neznatno spominjana.

2. Aktivna uključenost u rad udruga

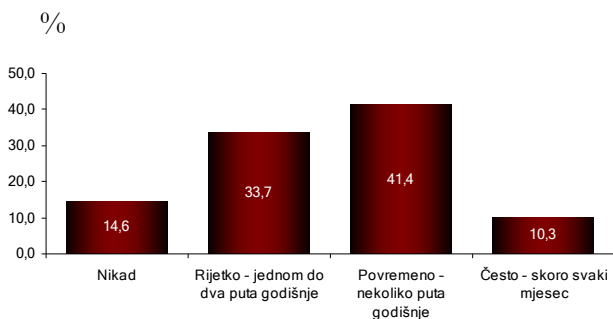
Uključenost u rad udruga procijenjena je kroz pitanja o samoj uključenosti, iskustvu u volonterskom radu, te učestalosti davanja dobrovoljnih priloga organizacijama ili pojedincima. U sam rad udruga uključen je mali udio ispitanika (10,8%), pri čemu je velika većina uključena u rad udruge kao volonter (90,7%). Pokazalo se da postoji razlika u uključenosti u rad udruga između građana pojedinih regija u smislu da su ispitani građani Istre i Primorja te Like, Pokuplja i Banovine skloniji navoditi da su uključeni u rad neke udruge od građana ostalih regija.

Velika većina (85,5%) ispitanika navodi kako nemaju iskustva u volontiranju. Ukoliko imaju iskustva u volontiranju, najčešće se radi o humanitarnoj pomoći (29,2%) te potpori marginaliziranim skupinama (20,1%). Manji dio ispitanika izvještava o iskustvu volontiranja u području kulture i umjetnosti (12,9%), sporta (11,4%), rekreacije i slobodnog vremena (10,4%) te socijalne skrbi (10,0%). Iskustva u volonterskom radu u ostalim područjima relativno su rijetko spominjana.

Upitani o učestalosti davanja dobrovoljnih priloga poput novca, hrane, odjeće, obuće i sl., ispitanici su najskloniji izvještavati kako

dobrovoljne priloge daje nekoliko puta godišnje (41,4%), a oko trećine (33,7%) ispitanih građana iskazuje kako priloge daje jednom do dva puta godišnje. Dobrovoljne priloge nikada ne daje 14,6% ispitanih, dok 10,3% iskazuje kako dobrovoljne priloge daje skoro svaki mjesec, što se može vidjeti iz slike 5.

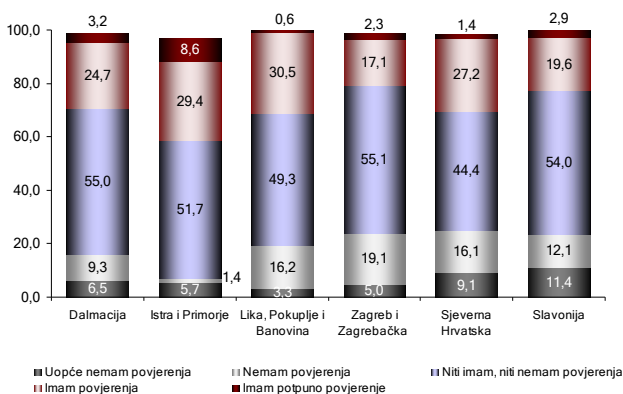
Slika 5. Procjena učestalosti davanja dobrovoljnih priloga (N=501)

3. Povjerenje i stavovi prema udrugama

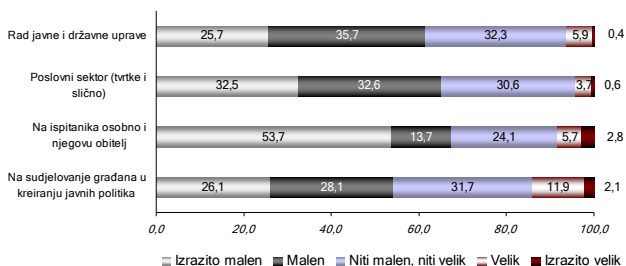
Povjerenje prema udrugama ispitano je kroz direktnu procjenu povjerenja prema radu udruga (na skali od 1 - *uopće nemam povjerenja* do 5 - *imam potpuno povjerenje*). Oko polovice (52,4%) ispitanih građana iskazuje kako niti imaju niti nemaju povjerenja prema radu udruga, dok oko četvrtine (26,5%) iskazuje kako imaju povjerenja. Povjerenje prema radu udruga je najzastupljenije kod ispitanih građana Istre i Primorja, gdje oko 40% građana iskazuje povjerenje. Najmanje povjerenja u rad udruga iskazuju građani Sjeverne Hrvatske, Zagreba i zagrebačke regije, te Slavonije, gdje oko četvrtine građana navodi kako nemaju povjerenja u rad udruga.

Slika 6. Procjena povjerenja prema radu udruga po regijama (N=501)

Osim povjerenja, ispitana je i procjena utjecaja koji udruge imaju na različite razine civilnog društva. Iz prosječnih ocjena (na skali od 1 - *uopće ne utječe* do 5 - *u potpunosti utječe*) prikazanih na slici 7. može se primijetiti kako ispitanici smatraju da udruge imaju najveći utjecaj na sudjelovanje građana u kreiranju javnih politika ($M=2,36$), nešto manji na rad državne i javne uprave ($M=2,19$) i na poslovni sektor ($M=2,07$), a najmanji na ispitanike i njihove obitelji ($M=1,90$).

Slika 7. Procjena utjecaja udruga na različite razine civilnog društva (N=501)

Stavovi o udrugama procijenjeni su kroz niz tvrdnji koje se tiču uloga udruga u društvu, percepcije ciljeva i interesa udruga i načina na koji ih vlast tretira. Iz prosječnih procjena slaganja može se primijetiti kako se ispitanici najviše slažu s tvrdnjom da su udruge dobar način da se građani organiziraju i rješavaju važna društvena pitanja ($M=3,83$). Visoke procjene slaganja izražene su i za tvrdnje da udruge često imaju neke dodatne ciljeve koji nisu jasno vidljivi javnosti ($M=3,57$), da bi vlasti trebale više izravno financirati udruge ($M=3,57$), te da vlast zanemaruje stavove udruga o društvenim problemima ($M=3,57$). Tvrdnje s kojim se ispitanici najmanje slažu su da udruge značajno poboljšavaju uvjete i kvalitetu života u zajednici ($M=3,34$), da udruge predstavljaju sredstvo vještim pojedincima da dođu do novca i utjecaja ($M=3,29$), da većina ljudi koji su aktivni u

udrugama rade to zbog nekog svog interesa (M=3,26) te da je većina udruga poštena i etična u raspolaganju novcem koji dobivaju (M=3,19). Tvrdnja s kojom se građani najmanje slažu je da bez udruga nije moguće ograničiti i kontrolirati vlast (M=3,01). Pokazalo se da postoje određene razlike u stupnju slaganja s pojedinim tvrdnjama među ispitanim građanima pojedenih regija: građani Slavonije skloniji su izražavati sumnju u motive i ciljeve ljudi koji su uključeni u rad udruga, dok su građani Istre i Primorja skloniji smatrati da bi udruge trebale imati veću financijsku potporu, te percipirati udruge kao dobar način da se građani organiziraju i rješavaju važna društvena pitanja. Općenito, može se primijetiti kako ispitanici građani udruge doživljavaju pozitivnima, te smatraju kako bi vlast trebala više uvažavati i podržavati udruge.

Medijski djelatnici

1. Osnovne informacije i uvjeti rada

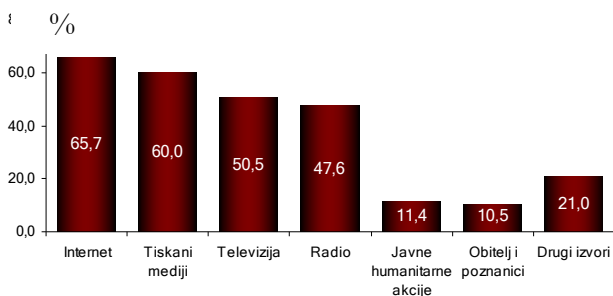
Kako bi se stekao uvid u informiranost o udrugama, ispitanike se prvenstveno pitalo jesu li čuli za izraz udruga (nevladina organizacija/ organizacija civilnog društva). Svi ispitanici medijski djelatnici iskazuju kako su za taj izraz čuli, pri čemu velika većina (87,7%) smatra da zna što točno izraz znači, navodeći pretežno da se radi o organizaciji građana zajedničkih interesa ili ciljeva (60,2%).

Prosječna procjena vlastitog stupnja informiranosti o djelovanju udruga (na skali od 1 do 5, pri čemu 1 *znači uopće nisam informiran/a*, a 5 *u potpunosti sam informiran/a*) iznosi 3,51, pri čemu ispitanici medijski djelatnici najčešće smatraju ili da su niti informirani, niti neinformirani (42,5%), ili da su informirani (40,6%).

Ispitanici medijski djelatnici pretežno se informiraju o radu udruga putem medija: Interneta (65,7%), tiskanih medija (60,0%), televizije (50,5%) ili radija (47,6%). Tek oko 10% ispitanika informira se o radu udruga putem javnih humanitarnih akcija i obitelji i poznanika, što se može vidjeti iz slike 1. Ukoliko se informiraju putem nekog drugog izvora, medijski djelatnici navode kako se radi o direktnom kontaktu kroz posao.

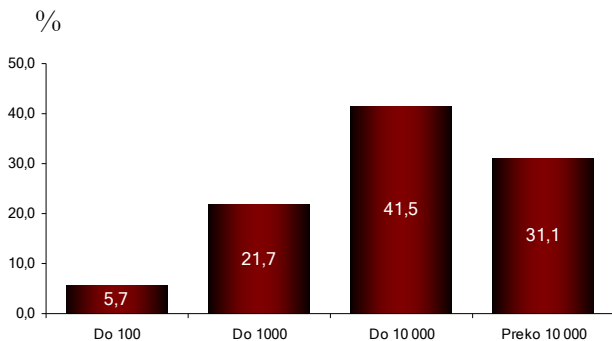

Slika 1. Načini informiranja o radu udruga (N=105) (možće više odgovora)

Informiranost o djelovanju udruga procijenjena je i kroz upoznatost s brojem udruga koje djeluju u Hrvatskoj. Premda polovica ispitanih medijskih djelatnika smatra kako su informirani o djelovanju udruga, većina ih podcjenjuje broj udruga u Hrvatskoj, što se može vidjeti iz slike 2. Najveći dio ispitanika (41,5%) smatra da se radi o broju do 10.000, oko petine (21,7%) smatra da je broj udruga manji od 1.000, a 5,7% ispitanika smatra kako ih je manje od 100. Oko trećine ispitanih medijskih djelatnika (31,1%) procjenjuje da postoji više od 10.000 udruga, što je u skladu s realnim stanjem.

Slika 2. Procjena broja udruga u Hrvatskoj (N=106)

Osim procjene broja udruga, ispitanici su upitani i o procjeni područja djelovanja udruga. Ispitani medijski djelatnici najčešće procjenjuju da udruge djeluju na području ljudskih prava (38,7%) i zaštite okoliša (33,0%), ili da se radi o udrugama Domovinskog rata (32,1%). Nešto su manje zastupljena područja socijalne skrbi (24,5%), potpore marginaliziranim skupinama (18,9%), kulture i umjetnosti (17,9%), potom sporta (16,0%), humanitarne pomoći (15,1%), zdravstvene zaštite (13,2%) te nacionalnih manjina (11,3%). Ostala područja djelovanja udruga tek su neznatno spominjana.

2. Aktivna uključenost u rad udruga

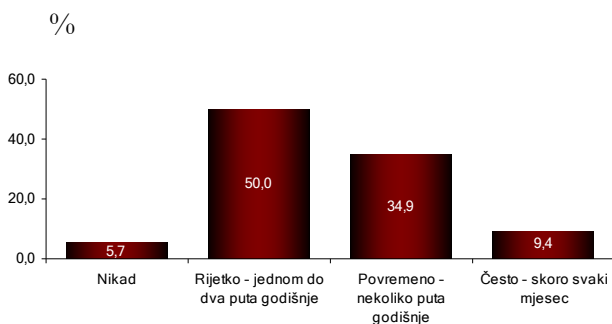
Uključenost u rad udruga procijenjena je kroz pitanja o samoj uključenosti, iskustvu u volonterskom radu, te učestalosti davanja dobrovoljnih priloga organizacijama ili pojedincima. U sam rad udruga uključeno je nešto manje od trećine (29,2%) ispitanih medijskih djelatnika, pri čemu je većina uključena u rad udruge kao volonter (58,1%), a oko četvrtine (25,8%) ispitanika su uključeni i kao volonteri i kao profesionalci, odnosno, djelomično su plaćeni za svoj rad.

Općenito, o postojanju iskustva u volontiranju izvještava manje od polovice (42,5%) ispitanih medijskih djelatnika. Iskustva u volonterskom radu ispitanici najčešće imaju u području ljudskih prava (20,0%), kulture i umjetnosti (17,8%), socijalne skrbi (15,6%) te humanitarne pomoći (15,6%). Iskustva u volonterskom radu u ostalim područjima relativno su rijetko spominjana.

Upitani o učestalosti davanja dobrovoljnih priloga poput novca, hrane, odjeće, obuće i sl., polovica ispitanih medijskih djelatnika izjavljuje kako dobrovoljne priloge daje jednom do dva puta godišnje, a oko trećine (34,9%) ih daje nekoliko puta godišnje. Relativno mali udio ispitanih medijskih djelatnika dobrovoljne priloge daje skoro

svaki mjesec, dok neznatan udio iskazuje kako dobrovoljne priloge nikada ne daje, što se može vidjeti iz slike 3.

Slika 3. Procjena učestalosti davanja dobrovoljnih priloga (N=106)

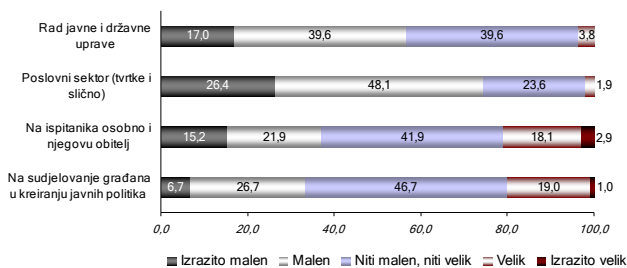

3. Povjerenje i stavovi prema udrugama

Povjerenje prema udrugama ispitano je kroz direktnu procjenu povjerenja prema radu udruga (na skali od 1 - *uopće nemam povjerenja* do 5 - *imam potpuno povjerenje*). Polovica (49,1%) ispitanih medijskih djelatnika iskazuje kako niti imaju niti nemaju povjerenja prema radu udruga, dok oko trećine (34,9%) iskazuje kako imaju povjerenja. Jednaki udjeli ispitanika (7,5%) iskazuje kako nemaju povjerenja i kako imaju potpuno povjerenje. Iz prosječne ocjene ($M=3,41$) može se primijetiti kako se povjerenje prema radu udruga među ispitanim medijskim djelatnicima može općenito smatrati neutralnim.

Osim povjerenja, ispitana je i procjena utjecaja koji udruge imaju na različite razine civilnog društva. Iz prosječnih ocjena (na skali od 1 - *uopće ne utječe* do 5 - *u potpunosti utječe*) prikazanih na slici 4. može se primijetiti kako ispitanici medijski djelatnici smatraju da udruge imaju najveći utjecaj na sudjelovanje građana u kreiranju javnih politika ($M=2,81$) te na ispitanike i njihove obitelji ($M=2,71$). Nešto manji utjecaj udruga djelatnici medija primjećuju u radu javne i državne uprave ($M=2,30$), dok najmanji utjecaj udruga primjećuju u poslovnom sektoru ($M=2,01$).

Slika 4. Procjena utjecaja udruga na različite razine civilnog društva (N=106)

Stavovi o udrugama procijenjeni su kroz niz tvrdnji koje se tiču uloga udruga u društvu, percepcije ciljeva i interesa udruga i načina na koji ih vlast tretira. Iz prosječnih procjena slaganja može se primijetiti kako se ispitanici medijski djelatnici gotovo u potpunosti slažu s tvrdnjom da su udruge dobar način da se građani organiziraju i rješavaju važna društvena pitanja ($M=4,24$), a visoke procjene slaganja izražene su i za tvrdnje da vlast zanemaruje stavove udruga o društvenim problemima ($M=3,82$), da bi vlasti trebale više izravno financirati udruge ($M=3,71$), da udruge značajno poboljšavaju uvjete i kvalitetu života u zajednici ($M=3,67$), te da bez udruga nije moguće ograničiti i kontrolirati vlast ($M=3,58$). Tvrdnja s kojom se medijski djelatnici nešto manje slažu je da je većina udruga poštena i etična u raspolaganju novcem koji dobivaju ($M=3,34$), a, uvjetno rečeno,

najmanje se slažu s tvrdnjama da udruge često imaju neke dodatne ciljeve koji nisu jasno vidljivi javnosti ($M=3,05$), da većina ljudi koji su aktivni u udrugama rade to zbog nekog svog interesa ($M=2,98$), te da udruge predstavljaju sredstvo vještim pojedincima da dođu do novca i utjecaja ($M=2,95$). Općenito, može se primijetiti kako ispitani medijski djelatnici iskazuju pozitivne stavove prema udrugama.

4. Usporedba rezultata građana i medijskih djelatnika

Ukupno 22,7% ispitanih građana RH navodi kako za izraz udruga nije čulo. Najveći udio ispitanih građana s područja Istre i Primorja navodi kako je za izraz čuo (89%), a oko trećine ispitanih građana s područja Slavonije (32,2%) i Like, Pokuplja i Banovine (31,5%), te oko četvrtine s područja Sjeverne Hrvatske (26,9%) navodi kako nisu čuli za izraz udruga. Građani koji iskazuju da su upoznati sa značenjem termina udruga najčešće navode kako se radi o grupi ljudi sa zajedničkim ciljevima ili interesima (29,3%), grupi udruženih ljudi (17,7%), ili udruženju neovisnom o državi (16,4%).

Svi ispitani medijski djelatnici iskazuju kako su čuli za izraz udruga, pri čemu velika većina (87,7%) smatra da zna što točno izraz znači, navodeći pretežno da se radi o organizaciji građana zajedničkih interesa ili ciljeva (60,2%).

Za razliku od ispitanih medijskih djelatnika, koji najčešće smatraju ili da su o radu udruga niti informirani, niti neinformirani (42,5%), ili da su informirani (40,6%), oko polovice ispitanih građana iskazuje kako su neinformirani. Najveći stupanj informiranosti iskazuju građani Istre i Primorja.

Građani se pretežno informiraju o udrugama putem televizije (84,1%), te nešto manje putem tiskanih medija (53,3%), radija (25,8%) i Interneta (24,3%).

Ispitani medijski djelatnici pretežno se informiraju o radu udruga putem Interneta (65,7%), tiskanih medija (60,0%), televizije (50,5%) ili radija (47,6%), ili direktnim kontaktom kroz posao (21%).

Broj udruga koje djeluju na području Hrvatske općenito je podcijenjen, s tim da su medijski djelatnici skloniji imati procjene broja udruga u skladu s realnim stanjem.

Medijski djelatnici, osim što su pokazuju veći stupanj informiranosti o udrugama, skloniji su i sudjelovati u radu udruga. U sam rad udruga uključeno je nešto manje od trećine (29,2%) ispitanih medijskih djelatnika, dok je udio ispitanih

građana koji su uključeni u rad udruge relativno mali (10,8%).

Također, medijski djelatnici imaju i više iskustva u volonterskom radu: 42,5% ispitanih medijskih djelatnika navodi kako takvo iskustvo imaju, nasuprot 15,5% ispitanih građana.

Kod davanja dobrovoljnih priloga građani su skloniji izjavljivati kako ih daju nekoliko puta godišnje (41,4%), dok medijski djelatnici iskazuju kako dobrovoljne priloge daju jednom do dva puta godišnje (50%).

Medijski djelatnici skloniji su izražavati povjerenje prema radu udruga od građana. Povjerenje prema radu udruga je najzastupljenije kod ispitanih građana Istre i Primorja, gdje oko 40% građana iskazuje povjerenje, dok najmanje povjerenja u rad udruga iskazuju građani Sjeverne Hrvatske, Zagreba i zagrebačke regije, te Slavonije, gdje oko četvrtine građana navodi kako nemaju povjerenja u rad udruga.

Ispitani građani smatraju da udruge imaju najveći utjecaj na sudjelovanje građana u kreiranju javnih politika, nešto manji na rad državne i javne uprave i na poslovni sektor, a najmanji na ispitanike i njihove obitelji.

Ispitani medijski djelatnici smatraju da udruge imaju najveći utjecaj na sudjelovanje građana u kreiranju javnih politika te na ispitanike i njihove obitelji, nešto manji utjecaj udruga djelatnici medija

primjećuju u radu javne i državne uprave, dok najmanji utjecaj udruga primjećuju u poslovnom sektoru.

Najpozitivnije stavove prema udrugama iskazuju građani Istre i Primorja, dok su građani Slavonije skloniji izražavati sumnju u motive i ciljeve ljudi koji su uključeni u rad udruga.

Premda medijski djelatnici općenito iskazuju nešto pozitivnije stavove prema udrugama, i građani udruge doživljavaju pozitivnima, te smatraju kako bi vlast trebala više uvažavati i podržavati udruge.

- usporedba s rezultatima istraživanja
iz 2006. godine -

Kako bi se stekao uvid u uvjete rada hrvatskih udruga, ispitanike se tražilo osnovne informacije o prostorijama u kojima obavljaju svoje aktivnosti te o opremi koju pri tome koriste. Dobiveni rezultati se ne razlikuju od onih iz istraživanja provedenog prije 3 godine – udruge najčešće navode kako imaju prostorije koje su im ustupljene te za njih ne moraju plaćati najam. Nadalje, udruge koje na takav način imaju riješeno pitanje prostora, u pravilu ga imaju na raspolaganju na dulje vrijeme nego one koje unajmljuju prostorije te za njih plaćaju najam.

Što se tiče količine pojedine opreme, udruge u ovom istraživanju navode kako posjeduju veći broj opreme, odnosno manji broj udruga navodi kako uopće ne posjeduje neku od navedene opreme u odnosu na prethodno istraživanje.

U odnosu na prethodno istraživanje, nešto manji broj udruga iskazuje nezadovoljstvo neposjedovanjem pojedine opreme (otprilike dvije trećine u odnosu na tri četvrtine u 2006. godini).

Poznavanje stranog jezika te korištenje računala i sada se pokazalo prilično zadovoljavajućim; udio udruga u kojima nitko ne koristi računalo niti poznaje strani jezik relativno je mali.

U odnosu na 2006., značajno veći broj udruga posjeduje vlastite internetske stranice (tri četvrtine u odnosu na nešto manje od dvije trećine).

Osim samih uvjeta rada, istraživanjem se željelo steći uvid u područje djelovanja i aktivnosti udruga. Očekivano, i ovaj put se pokazalo kako gotovo sve

udruge imaju definiranu misiju, te ih oko dvije trećine posjeduje strateški plan – ponovno se najčešće radi o jednogodišnjem planu.

Kulturno područje je svakako najčešće područje za koje su udruge registrirane u registru Republike Hrvatske, a slijedi ga socijalno područje djelovanja.

U odnosu na prethodno istraživanje, u ovom značajno veći broj udruga ističe kako je njihovo područje djelovanja neovisno od usmjerenja donatora (dvije trećine u odnosu na nešto manje od polovine).

Što se tiče potrebe za izobrazbom iz područja planiranja, stanje se nije znatno promijenilo – i trenutno oko polovine udruga smatra da je stanje njihove udruge dobro, ali imaju potrebu za dodatnom izobrazbom.

Ovim istraživanjem također se potvrđuju problemi koje udruge imaju u vezi prijave i provedbe projekata. Naime, udruge koje navode postojanje poteškoća, ponovno najviše problema kod prijave projekata imaju zbog složenih zahtjeva donatora za koje im se čini kako ih nisu u stanju ispuniti, a nakon toga najviše ističu vlastito nedovoljno iskustvo u pisanju projekata. S druge strane, nedostatak financija za provedbu projekata opet je daleko najistaknutiji problem kod provedbe i realizacije projekata.

Podaci o zaposlenicima također su sukladni – udruge najčešće nemaju niti jednog zaposlenika, te su žene češće zastupljene među zaposlenicima.

U oba se istraživanja pokazalo kako projektima najčešće upravljaju članovi upravnog/nadzornog odbora, a kao razlog tome najčešće se navodi činjenica kako je projekt u djelokrugu stručnosti te osobe.

Udruge i dalje nešto češće nemaju razrađen sustav zapošljavanja nego ga provode u ovisnosti od projekta.

Problemi u vezi zaposlenika i volontera se rjeđe navode u odnosu na prethodno istraživanje, ali od postojećih problema ponovno se najčešće spominje angažman volontera.

Procjena zadovoljstva vlastitim stupnjem izobrazbe ne razlikuje se u odnosu na prethodno istraživanje.

U udrugama se i nadalje češće provodi osnovni stupanj izobrazbe, a u najvećem broju slučajeva se radi o izobrazbi za pisanje prijedloga projekata, što se pokazalo takvim i u prethodnom istraživanju.

Što se tiče područja iz kojih bi se htjeli obučiti, ponovno je najtraženija izobrazba vezana uz projekte, prikupljanje financijskih sredstava te financijsko upravljanje.

Što se tiče ostalih oblika potpore, sada značajno veći broj ispitanih izjavljuje kako im nisu potrebni. Od željenih oblika potpora se opet najčešće spominju podrška i razumijevanje medija i različiti oblici izobrazbe.

Sukladno istraživanju iz 2006., udruge se najčešće financiraju na više načina te iz više izvora prihoda. Oni koji imaju samo jedan način prihoda najčešće ističu kako je to institucionalna potpora.

Način financiranja koji je ponovno najzastupljeniji je onaj na osnovu projekata koji se provode. Što se tiče izvora financiranja, tijela državne uprave (različita ministarstva) i lokalne/regionalne samouprave su i dalje najčešće spomenuti financijeri. Štoviše, ako usporedimo glavne izvore financiranja kroz zadnjih 6 godina, možemo uočiti kako su tijela državne uprave te lokalne/regionalne samouprave konstantno glavni izvori financiranja udruga.

Očekivano, i ovaj put se pokazuje kako udruge koje su osigurale svoja sredstva za narednu godinu procjenjuju vlastitu financijsku situaciju boljom.

Za razliku od prethodnog istraživanja, udio udruga koje su u prethodnoj fiskalnoj godini imali prihode od 100 000 do pola milijuna kuna je veći, dok je manji udio onih koji su imali prihode do 100 000 kuna.

Potrebu za dodatnom izobrazbom iz područja financija ponovno iskazuje oko polovine ispitanih.

Što se tiče ocjene financijske situacije u čitavom nevladinom sektoru, u ovom istraživanju je značajno veći udio onih koji je procjenjuju lošom (gotovo polovina u odnosu na trećinu u 2006.). Problemi financijske situacije u nevladinom sektoru koji se najčešće navode u prethodnom istraživanju

ponovno su najčešći i u ovom istraživanju (mali broj donatora te nedostatni fondovi državne i lokalne samouprave).

Udruge koje su sudjelovale u ovom istraživanju također smatraju kako bi najbolji način financiranja nevladinog sektora Republike Hrvatske bio onaj od strane države.

Pojednostavljenje propisa koji reguliraju vođenje financija udruga ponovno se smatra najboljim načinom poboljšanja financijske transparentnosti rada udruga.

Velika većina udruga iz oba istraživanja surađivala je s drugim udrugama, te se u oba istraživanja najčešće navode isti načini i motivi suradnje. Kao najčešći motiv početka suradnje se navode zajednički interesi, dok je najčešći motiv suradnje obavljanje zajedničkog projekta.

Zadovoljstvo suradnjom s drugim udrugama također je podjednako (oko tri četvrtine iskazuje zadovoljstvo u oba istraživanja), te je broj nezadovoljnih vrlo mali.

U odnosu na istraživanje iz 2006. godine, značajno je manji udio udruga koje izjavljuju kako nisu članovi mreže udruga, drugim riječima, veći je udio umreženih udruga. Razmjena informacija i bolja koordinacija se u oba istraživanja najčešće percipira kao svrha postojanja mreže udruga.

Iako se u oba provedena istraživanja najčešće smatra kako je država nezainteresirana i potcjenjuje značaj nevladinog sektora, u ovom istraživanju je veći broj onih koji imaju takvo mišljenje (trećina u odnosu na četvrtinu u 2006. godini).

Što se tiče suradnje s lokalnom samoupravom, nema razlika u odnosu na prethodno provedeno istraživanje – polovina ispitanih izražava zadovoljstvo suradnjom.

Iako je udio udruga koje su imale suradnju s državnim institucijama velik u oba istraživanja, udio takvih udruga je ipak značajno veći u ovom istraživanju (92,6% u odnosu na 88,2% u prethodnom istraživanju). Nadalje, donatorska uloga države je najčešći oblik suradnje udruga i države, a u ovom istraživanju se još češće spominje.

U odnosu na istraživanje iz 2006., kada se kao problem u suradnji s državom najčešće spominjala različita razina stručnosti udruga i državnih institucija, ovaj put se najviše ističe problem velike državne administracije, iako se i ostali problemi često spominju.

Udio udruga koje su ostvarile suradnju s poslovnim sektorom u ovom istraživanju ne razlikuje se u odnosu na prethodno istraživanje - gotovo tri četvrtine ispitanih izjavljuju kako je imalo neki tip suradnje. Kao najčešći način ostvarivanja suradnje u oba se istraživanja spominje zainteresiranost predstavnika poslovnog sektora za

određeno područje, iako taj način sada ističe još veći broj udruga.

Donatorska uloga poslovnog sektora se opet spominje kao najčešći tip suradnje, s tim se sada nešto manje ističe kako su donatori davali samo donacije u novcu.

Zadovoljstvo suradnjom s poslovnim sektorom ne razlikuje se značajno u odnosu na prethodno istraživanje (oko trećine ispitanih izražava zadovoljstvo).

U odnosu na 2006. godinu, sada je značajno veći udio udruga koje kao problem u suradnji s poslovnim sektorom navode loše financijsko stanje poduzeća, što se može povezati s aktualnom financijskom i gospodarskom krizom.

Udio udruga koje su surađivale na međunarodnim projektima s udrugama iz zemalja članica EU ne razlikuje se od prethodnog istraživanja (oko trećine udruga imalo je suradnju na takvim projektima).

Što se regionalnih projekata s udrugama iz zemalja Jugoistočne Europe tiče, sada veći broj udruga ističe kako su takvu suradnju imali (četvrtina u odnosu na petinu u 2006.). I dalje je jako mali broj udruga bio uključen u pružanje međunarodne razvojne pomoći – no sada je njihov udio još manji (svega 6% u odnosu na 10,7% u prethodnom ispitivanju).

Nadalje, udio udruga koje su provodile aktivnosti vezane uz procese europskih integracija također je manji u odnosu na prošlo istraživanje – petina udruga u odnosu na četvrtinu iz 2006. ističe kako provodi takve aktivnosti. No, još uvijek se najčešće provode predavanja za ciljne skupine s kojima udruga radi.

Kad su u pitanju osnovni izvori informacija udruga koje prate proces pregovora s EU, televizija se i dalje navodi kao primarni izvor.

Udruge koje ne prate pregovore EU i dalje se najviše žale na činjenicu da nikad ne dobivaju pozive na rasprave o temama vezanima uz pregovore.

Uključivanje korisnika u rad najčešće se provodi primanjem korisnika u članstvo udruge, kao i prije tri godine.

Ispitane udruge najčešće tvrde kako uvijek provode ispitivanje potreba korisnika, dok se zadovoljstvo opet najčešće ispituje na neformalne načine.

Udruge koje vode evidenciju svojih korisnika najčešće navode kako imaju do 100 korisnika, što se pokazalo takvim i u prethodnom istraživanju.

Procjena udruga o zadovoljstvu korisnika s uslugama ne razlikuje se od 2006. godine – i sada oko 80% ispitanih vjeruje kako su njihovi korisnici zadovoljni njihovim radom.

Provođenje vrednovanja projekata i rada udruge se također ne razlikuje od prošlog puta – najčešće

se provodi interna vrednovanja projekata i rada udruge.

Što se tiče stava sredine u kojoj udruge djeluje prema samoj udruzi te prema nevladinom sektoru u cjelini, ponovno se pokazalo kako udruge vjeruju da javnost ima bolji stav prema njihovoj udruzi nego prema cjelokupnom nevladinom sektoru.

Procjena informiranosti građana o djelovanju nevladinog sektora te njihove zainteresiranosti za rad udruge je negativnija nego prethodni put – sada tek desetina ispitanih izjavljuje kako su građani informirani i zainteresirani, u odnosu na petina ispitanih u prethodno istraživanju.

Načini komunikacije s javnošću koji se najčešće koriste su isti kao i prije tri godine, no valja primijetiti kako se sada internetske stranice značajno češće koriste.

Udio udruge koje imaju strategiju odnosa s javnošću jednak je kao i prethodni put, a također se pokazalo kako oni koji izjavljuju da imaju strategiju odnosa s javnošću, u većoj mjeri imaju i slogan te zaposlenika zaduženog za odnose s javnošću.

Odnos prema korisnicima, te razumljiv način obraćanja građanima i ovaj put se smatra odlučujućom karakteristikom za kreiranje imidža udruge, dok udruge najvažnijim čimbenikom za poboljšanje imidža ponovno vide rad na upoznavanju i informiranju građana s ulogom i važnošću nevladinog sektora.

Očekivano, gotovo sve ispitane udruge imale su neki oblik suradnje s medijima, a najčešćim razlogom se ponovno navodi medijsko izvještavanje o nekoj aktivnosti udruge.

Procjena zadovoljstva suradnjom s medijima ne razlikuje se u odnosu na prethodno ispitivanje – nešto više od polovine ispitanih iskazuje zadovoljstvo, dok približno jednak broj smatra kako im izobrazba u pogledu suradnje s medijima nije potrebna.

U odnosu na prethodno istraživanje, podjednak je udio ispitanih koji pozitivno ocjenjuju stav većine medija prema nevladinom sektoru, dok vrlo mali broj udruga smatra kako mediji imaju negativan stav prema njima.

Sukladno tome, negativan stav se najrjeđe spominje u problemima suradnje s medijima, dok se nezainteresiranost medija u pogledu izvještavanja o aktivnostima udruge ponovno smatra najvažnijim problemom suradnje s medijima.

Nema razlika u procjeni upoznatosti s pravnom regulativom; oko tri četvrtine ih vjeruje kako ju poznaju.

Udio nezadovoljnih postojećim zakonsko-pravnim okvirom je ponovno vrlo malen te se također ne razlikuje u odnosu na 2006. godinu.

Udruge su najčešće sudjelovale u inicijativama za promjenu/dopunu Zakona o udrugama, što se najčešće navodilo i prethodni put. Promjena porezne politike se ponovno najčešće ističe kao dio pravne regulative koji je potrebno promijeniti, a za stvaranje poticajnijeg okruženja za rad civilnog društva najčešće se ističe osiguravanje većih sredstava za financiranje udruga.

Trenutni politički i društveni kontekst u Hrvatskoj se procjenjuje nepovoljnijim nego prije tri godine, što se može objasniti pojavom recesije/gospodarske i ekonomske krize, koja se često navodi kao razlog za lošu situaciju u nevladinom sektoru.

Utjecaj samih udruga smatra se najvažnijim za rad nevladinog sektora, dok se utjecaj medija, lokalne samouprave i Vlade navodi podjednako važnim.

Procjena suradnje sadašnje Vlade s nevladinim sektorom se ne razlikuje u odnosu na 2006. godinu – podjednak broj ljudi suradnju ocjenjuje dobrom, odnosno lošom.

Što se tiče utjecaja nevladinog sektora na kreiranje državne politike, pokazalo se kako je ovaj put veći udio ispitanih koji ga smatraju nedovoljnim.

Percepcija potrebe za aktivnijom ulogom udruga tijekom izbornog procesa ne razlikuje se u odnosu na prethodno ispitivanje – podjednak broj udruga navodi kako bi udruge trebale pozivati građane na izbore (njih oko 40%).

Zaključno, ispitani su stavovi ispitanika o najvažnijim problemima u Hrvatskoj kojima bi se udruge trebale baviti – socijalno područje djelovanja te zaštita prava područja su za koja se ističe kako nisu dovoljno zastupljena u radu udruga.

Kada je u pitanju percepcija važnosti pojedinog problema za održivost nevladinog sektora u Hrvatskoj, procjene se ne razlikuju značajno u odnosu na prethodno istraživanje. Naime, najveća važnost je pridana nedostatnoj potpori od strane države.

UPITNIK ZA ISTRAŽIVANJE MEĐU UDRUGAMA

Dobar dan, moje ime je _____. Radim kao anketar/ka za istraživačku tvrtku Target i ovom prilikom naša agencija provodi istraživanje o stanju u nevladinom sektoru. Bio/la bih Vam zahvalan/na ukoliko biste mi odgovorili na neka pitanja. Anketa je anonimna, a svi prikupljeni podaci bit će prikazani skupno, bez navođenja imena udruge te će biti korišteni isključivo za potrebe ovog projekta. Istraživanje se provodi u ime Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Prikupljeni podaci će nakon istraživanja biti dostupni svim zainteresiranim organizacijama civilnog društva i donatorima te prezentirani široj javnosti u travnju 2010.

A - OSNOVNE INFORMACIJE I UVJETI RADA

1. Kad je registrirana Vaša udruga?
_____ godine (*upiši godinu*)
2. Koja je Vaša funkcija u udruzi?
_____
3. Ima li Vaša udruga prostorije u kojima obavlja svoje aktivnosti? (*ukoliko je primjenjivo više odgovora, neka odgovori za najznačajnije prostorije – koje se uvijek koriste neovisno o projektima*)
  1. Imamo prostorije u našem vlasništvu **PRIJEDI NA P5**
  2. Unajmljujemo prostorije
  3. Ustupljene su nam prostorije za koje ne moramo plaćati najam
  4. Nemamo prostorije **PRIJEDI NA P5**
4. Na koje razdoblje imate osigurana sredstva za najam prostorija ili prostor na raspolaganju?
  1. Manje od sljedećih šest mjeseci
  2. U razdoblju od sljedećih šest mjeseci do godinu dana
  3. Tijekom sljedeće godine
  4. Sljedeće dvije do tri godine
  5. Duže od sljedeće tri godine
5. Molim Vas da mi kažete koliko u Vašoj udruzi ima sljedeće opreme te da mi za svaku kažete je li ta oprema zadovoljavajuća za Vaš obim posla i broj ljudi koji radi? Molim Vas da pritom uzmete u obzir u opremu lokalnih ureda.

Anketar: Ukoliko navedene opreme nema, ali ne postoji ni potreba za njom, upisati da je oprema zadovoljavajuća.

	5. Broj <i>(upiši broj opreme)</i>	5a. Je li zadovoljavajuća?	
		Da	Ne
a) Računalo		1	2
b) Pisač		1	2
c) Telefonska linija		1	2
d) Telefaks		1	2
e) Pristup Internetu		1	2
f) Fotokopirni aparat		1	2
g) Skener		1	2
h) Vozilo		1	2
i) Projektor		1	2
j) Fotoaparat		1	2
k) Kamera		1	2

6. Ima li Vaša udruga internetsku stranicu?

1. Da
2. Ne

7. Koliko ljudi u Vašoj udruzi:

	Svi	Većina	Manjina	Nitko
a) Koristi računalo	1	2	3	4
b) Govori barem jedan strani jezik	1	2	3	4

B – MISIJA, PODRUČJA DJELOVANJA I AKTIVNOSTI

8. Ima li Vaša udruga definiranu i napisanu misiju (razlog postojanja udruge) i kako ona glasi?

-
1. Nemamo definiranu misiju udruge
  2. Ne znam (*NE ČITATI*)

9. Ima li Vaša udruga dokument STRATEŠKI PLAN?

1. Da => Za koji period?
OD _____ DO _____ godine
2. Ne

10. Je li glavno usmjerenje i područje djelovanja Vaše udruge neovisno od usmjerenja donatora? Ocijenite na skali od 1 do 5, gdje 1 znači „uopće nije neovisno“, a 5 „potpuno je neovisno“.

Uopće nije neovisno				Potpuno je neovisno
1	2	3	4	5

11. Kako biste ocijenili stanje svoje udruge na području planiranja – imate li potrebe za dodatnom edukacijom (za definiranje misije, dugoročno i kratkoročno planiranje)?
- a) Neophodna edukacija u ovom području
  - b) Dobro, ali potrebna nam je dodatna edukacija
  - c) Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom
12. Za koje je područje djelovanja registrirana Vaša udruga u Registru? (*JEDAN MOGUĆI ODGOVOR*) POKAŽI KARTICU P12
13. Općenito gledajući, što smatrate prioritarnim područjem djelatnosti Vaše udruge? (*JEDAN MOGUĆI ODGOVOR*)

POKAŽI KARTICU P12

	P12. Područja registar	P13. Prioritetno područje
1. Sportska	1	1
2. Kulturna	2	2
3. Gospodarska	3	3
4. Tehnička	4	4
5. Socijalna	5	5
6. Humanitarna	6	6
7. Zdravstvena	7	7
8. Okupljanje djece i mladeži	8	8
9. Okupljanje i zaštita žena	9	9
10. Znanstvena	10	10
11. Prosvjetna	11	11
12. Udruge domovinskog rata	12	12
13. Nacionalna	13	13
14. Etnička	14	14
15. Hobistička	15	15
16. Ekološka	16	16
17. Zaštita prava	17	17
18. Duhovna	18	18
19. Informacijska	19	19
20. Ostale djelatnosti	20	20

**14. Zašto se odlučili baš za to područje djelovanja (za koje ste upisani u registru)? Koji je osnovni razlog?
(JEDAN MOGUĆI ODGOVOR)**

1. To je bio prioritetan društveni problem
2. Imali smo kapacitete za rad na tom području (stručno osoblje, prethodno iskustvo)
3. Donatori su prepoznali važnost tog područja
4. Naši su interesi bili usmjereni prema tom području
5. Tim problemom se, do tada, nitko nije bavio

6. Motiviralo nas je iskustvo drugih udruga / pojedinaca
7. Drugo, što _____
15. Tko su **PRIMARNI / IZRAVNI** korisnici Vaših usluga – na koga je primarno usmjerena Vaša udruga?
(JEDAN MOGUĆI ODGOVOR) POKAŽI KARTICU P15
16. Tko su, u širem smislu, korisnici Vaših usluga, na koga su sve usmjereni vaši projekti - **CILJNE SKUPINE?**
(MOGUĆE VIŠE ODGOVORA) POKAŽI KARTICU P15
- 1.

	P15. Primarni korisnici (1 ODGOVOR)	P16. Ciljne skupine (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)
1. Svi građani / šira javnost	1	1
2. Djeca	2	2
3. Mladi	3	3
4. Starije osobe	4	4
5. Žene	5	5
6. Nezaposleni	6	6
7. Prognanice i izbjeglice	7	7
8. Osobe s invaliditetom	8	8
9. Pripadnici nacionalnih manjina	9	9
10. Pripadnici seksualnih manjina	10	10
11. Ovisnici	11	11
12. Žrtve obiteljskog nasilja	12	12
13. Donositelji odluka	13	13
14. Druge udruge	14	14
15. Društvene institucije	15	15
16. Mediji	16	16
17. Političke stranke	17	17
18. Poslovni sektor	18	18
19. Posebne profesionalne skupine	19	19

20. Drugo _____	99	99
--------------------	----	----

**17. Koji se tipovi djelatnosti najčešće provode u Vašoj udruzi?
(*MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)**

1. Edukacija (različiti oblici izvaninstitucionalnog obrazovanja)
2. Savjetovanje i pružanje različitih profesionalnih usluga, servisa (SOS telefoni, psihološka, pravna pomoć itd.)
3. Provedba istraživanja
4. Tiskanje publikacija (izdavaštvo)
5. Medijske kampanje
6. Lobiranje / javno zastupanje
7. Umrežavanje i suradnja
8. Nadgledanje javnih politika i rada institucija vlasti
9. Akcije u lokalnoj zajednici
10. Medijacija
11. Drugo, što _____

18. Koliko ste ukupno prijedloga projekata podnijeli donatorima tijekom 2008. godine?

_____ (*upiši broj*)

19. Od podnesenih projekata u 2008, koliko Vam je odobreno, odbijeno, a koliko je još u proceduri?:

1. **Ukupan broj:** _____
2. **Odobreno:** _____
3. **Odbijeno:** _____
4. **Još u proceduri:** _____

20. Koliko u prosjeku traje većina projekata koje Vaša udruga provodi?

1. Do tri mjeseca
2. Od tri mjeseca do šest mjeseci
3. Od šest mjeseci do godinu dana
4. Oko godinu dana

5. Preko godinu dana
21. **Koliko projekata trenutno Vaša udruga provodi?**
 _____ projekata (*upiši broj*)
22. **Koji su najčešći problemi s kojima ste se susretali u svom radu u vezi prijave projekata? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE)**
1. Nedovoljno iskustvo u pisanju projekata
  2. Neobaviještenost o natječajima i mogućnostima prijave
  3. Nedostatno poznavanje jezika na kojemu se podnosi prijava
  4. Nedostatak tehničkih sredstava (računalo, faks, Internet)
  5. Nedostatno tehničko, informatičko znanje
  6. Pomanjkanje stručnog osoblja
  7. Nedovoljna motiviranost članova
  8. Visoki/složeni zahtjevi donatora koje nismo bili u stanju ispuniti (npr. ispunjena logička matrica, izvještaji revizorske kuće itd.)
  9. Drugo, što _____
23. **Koji su najčešći problemi s kojima ste se susretali u svom radu vezano uz provedbu projekata? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE)**
1. Nedostatak financijskih sredstava za provedbu
  2. Nedostatno poznavanje radnog jezika donatora
  3. Nedostatak opreme i tehničkih sredstava (računalo, faks, Internet)
  4. Pravne poteškoće
  5. Nedostatak opreme i ljudskih resursa potrebnih za provedbu
  6. Nedostatak profesionalizma (pomanjkanje stručnog osoblja)
  7. Negativan stav okruženja
  8. Niska razina suradnje s raznim razinama institucija vlasti
  9. Nedovoljna motiviranost članova

10. Nedostatna zainteresiranost korisnika za naše usluge
11. Drugo, što _____

- 24. Kako biste ocijenili stanje svoje udruge na području prijave i provedbe projekata – imate li potrebe za dodatnom edukacijom?**
  1. Neophodna potpora u ovom području
  2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna potpora
  3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom

C – STRUKTURA UDRUGE

25. Možete li nam, za svaku organizacijsku kategoriju dati sljedeće podatke: koliko ima zaposlenih ukupno, a zatim i brojčano stanje za ostale kategorije u ovisnosti od spola, godina i obrazovanja (stanje 2008.)?

Ukupno zaposlenih u udruzi (uključujući lokalne urede):

_____ (*upiši*)

Broj ljudi po kategorijama		A Upravni odbor - član	B Zaposleni na puno radno vrijeme	C Zaposleni na pola radnog vremena	D Zaposleni na određeno	E Zaposleni na neodređeno	F Ugovor o djelu
Ukupno u kategoriji							
Spol	Muški						
	Ženski						
Dob							
	Srednjih godina (36-50 g.)						
	Stariji (preko 51 g.)						
Obrazovanje	S osnovnom školom						
	Sa srednjom školom						
	Viša škola i fakultet						
	Magistri						
	Doktori znanosti						

26. **Možete li nam dati sljedeće podatke o osobi koja vodi Vašu udruhu (predsjedniku ili izvršnom direktoru udruge)?**
1. Spol: 1 muški 2 ženski (*zao kruži*)
  2. Godište: _____ (*upiši godinu rođenja*)
  3. Obrazovanje: 1 osnovno 2 srednje 3 više/visoko (*zao kruži*)
27. **Jesu li članovi upravnog odbora zaposleni u udruzi?**
1. Da, svi
  2. Da, većina
  3. Samo neki članovi
  4. Ne
28. **Upravljaju li članovi upravnog odbora, predsjednik ili članovi nadzornog odbora projektima?**
1. Da, uvijek
  2. Da, u većini slučajeva
  3. Samo u manjem broju slučajeva
  4. Ne **PRIJEDINA P30**
29. **Iz kojeg razloga članovi upravnog i nadzornog odbora upravljaju projektima? (JEDAN MOGUĆI ODGOVOR)**
1. Mali broj ljudi u udruzi
  2. Ograničena sredstva za angažiranje novih zaposlenika
  3. Nema potrebe za angažmanom dodatnih ljudskih resursa
  4. Funkcije u udruzi nisu strogo podijeljene
  5. Projekt je bio u djelokrugu stručnosti osobe iz upravnog/nadzornog odbora
  6. Drugo, što _____

30. Na koji se način u vašoj udruzi donose odluke? Tko donosi svaku od sljedećih tipova odluka? (NE ČITATI ODGOVORE)

Anketar: TABLICA SE POPUNJAVA PO STUPCIMA – npr. pitati „Tko donosi strateške odluke?“ i zaokružiti broj 1 u odgovarajućem retku

	Strateške odluke	Odluke vezane uz svakodnevno poslovanje udruge	Odluke vezane za aktivnosti na konkretnim projektima
a) Skupština – svi članovi sudjeluju u donošenju odluke na sastanku	1	2	3
b) Upravni odbor	1	2	3
c) Nadzorni odbor	1	2	3
d) Predsjednik	1	2	3
e) Izvršni direktor	1	2	3
f) Koordinator projekata	1	2	3
g) Izvršno osoblje, članovi	1	2	3
h) Netko drugi (<i>upiši</i>)	1	2	3

31. Postoje li u Vašoj udruzi, osim statuta, pisana pravila i procedure donošenja odluka te ukupni rad udruge?
1. Da
  2. Ne

32. Kako biste ocijenili stanje svoje udruge na području upravljanja i nadzora – imate li potrebe za dodatnom edukacijom?

1. Neophodna potpora u ovom području
2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna potpora
3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom

D – OSOBLJE I VOLONTERI

33. Na koji način pristupate zapošljavanju novog osoblja?

1. Imamo razrađen sustav (raspisivanje natječaja i oglašavanje, s uvjetima i kriterijima)
2. U ovisnosti od projekta, nemamo razrađen sustav

34. Na koji način pronalazite volontere?

---

35. Vodite li evidenciju volonterskog rada?

1. Da
2. Ne **PRIJEDINA P38**

36. Možete li nam dati sljedeće podatke o volonterima u Vašoj udruzi?

		Broj volontera
Spol	Muški	
	Ženski	
Dob	Mlađi (15-35 g.)	
	Srednjih godina (36-50 g.)	
	Stariji (preko 51 g.)	
Obrazovanje	S osnovnom školom	
	Sa srednjom školom	
	Viša škola i fakultet	
	Magistri	
	Doktori znanosti	

37. **Možete li navesti prosječan broj volonterskih sati mjesečno?**
_____ sati mjesečno (*upiši broj*) **PRIJEDINA P39**
38. **Možete li nam dati procjenu broja volontera godišnje (u 2008.)?**
_____ (*upiši broj*)
39. **Koliko učestalo volonteri volontiraju u radu udruge?**
1. Svakodnevno
  2. Jednom tjedno
  3. Jednom mjesečno
  4. Jednom u tri mjeseca
  5. Rjeđe
40. **S kojim se problemima suočavate kad su u pitanju zaposleni članovi i volonteri Vaše udruge? (**MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE**)**
1. Angažman volontera
  2. Angažman i zadržavanje osoblja u udrugama
  3. Nedovoljno iskusno osoblje
  4. Nedovoljna motiviranost angažiranih članova
  5. Neodgovarajuće upravljanje volonterima i/ili zaposlenim članovima u udruzi
  6. Drugo, što _____
41. **Imaju li zaposleni u Vašoj udruzi opise radnih mjesta?**
1. Da
  2. Ne
42. **Provodi li se sustav evaluacije zaposlenika / praćenje kvalitete rada?**
1. Da
  2. Ne

E – EDUCIRANOST OSOBLJA KOJE RADI U

UDRUZI

43. Jeste li imali treninge za svoje osoblje?

1. Da => **Tko Vam je držao treninge?**

2. Ne PRIJEDINA P46

44. Tko je išao na treninge?

1. Samo osoblje na vodećim funkcijama
2. Uglavnom voditelji i dio članova
3. Svi članovi

45. Iz kojih je područja bilo tko iz Vaše udruge imao/la treninge? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

	Osnovni stupanj	Viši stupanj
1. Strateško planiranje	a	a
2. Lobiranje i zastupanje	b	b
3. Financijsko upravljanje	c	c
4. Međusektorska suradnja	d	d
5. Timski rad i vođenje	e	e
6. Upravljanje ljudskim resursima	f	f
7. Pisanje prijedloga projekata	g	g
8. Upravljanje projektima	h	h
9. Prikupljanje novčanih sredstava (fund raising)	i	i
10. Trening za trenere (TOT)	j	j
11. Drugo (<i>upiši</i>)	k	k

46. Možete li dati opću ocjenu stupnja educiranosti Vaše udruge? Kako biste ocijenili stanje u Vašoj udruzi u pogledu educiranosti Vašeg osoblja? Ocijenite na skali 1-5, gdje 1 znači „uopće nismo zadovoljni“, a 5 „u potpunosti smo zadovoljni“.

Uopće nismo zadovoljni				U potpunosti smo zadovoljni
1	2	3	4	5

47. Možete li navesti do 3 teme, područja za koja smatrate da Vam je prioritetno potrebna edukacija?

1. _____
2. _____
3. _____

48. Koji bi Vam drugi oblik potpore (osim financiranja, opreme, treninga) bio potreban, koristan?

---

49. Jeste li dosad koristili savjetodavne usluge regionalnih mreža za jačanje sposobnosti organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini za izobrazbu svog osoblja?

1. Da
2. Ne **PRIJEDI NA P51**

50. Tko Vam je davao usluge, koja udruga?

**F – FINANCIJSKA STABILNOST – IZVOR
FINANCIRANJA**

51. Na koji se način financira Vaša udruga u zadnjoj fiskalnoj godini (2008)? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Imamo institucionalnu potporu
2. Financiramo se na osnovu projekata
3. Članarine
4. Samofinancirajuće aktivnosti
5. Radimo volonterski
6. Dobrovoljni prilozi
7. Pokloni
8. Pružanje usluga na osnovu ugovora (npr. držanje seminara, usluge socijalne skrbi itd.)
9. Drugo, što _____

52. Tko financira Vašu udrugu u zadnjoj fiskalnoj godini? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Međunarodne donatorske organizacije
2. Domaće donatorske organizacije
3. Samofinanciranje
4. Lokalna/regionalna samouprava
5. Članarine
6. Dobrovoljni prilozi građana
7. Tijelo državne uprave
8. Poslovni sektor (poduzeća)
9. Drugo, što _____

53. Kako biste ocijenili svoj odnos s donatorima? Ocijenite na ljestvici 1-5, gdje 1 znači „vrlo loše (na granici opstanka), a 5 „odlično“.

Vrlo loše (na granici opstanka)				Odlično
1	2	3	4	5

54. Kako biste ocijenili sadašnju financijsku situaciju Vaše udruge? Upotrijebite ljestvicu 1-5, gdje 1 znači „vrlo loše (na granici opstanka), a 5 „odlično“.

Vrlo loše (na granici opstanka)				Odlično
1	2	3	4	5

55. Jeste li osigurali sredstva za rad Vaše udruge u 2010.?

1. Da
2. Ne

56. Jesu li godišnji prihodi Vaše udruge porasli, ostali isti ili su se smanjili u protekle 3 godine?

1. Smanjili su se
2. Ostali su isti
3. Porasli su
4. Nismo tada bili osnovani

57. Možete li reći okvirni iznos prihoda Vaše udruge u 2008. godini (u KN)?

1. Manje od 10.000 kn
2. Od 10.000 do 100.000 kn
3. Od 100.000 do 500.000 kn
4. Od 500.000 do milijun kn
5. Od 1 do 5 milijuna kn
6. Više od 5 milijuna kn

58. Možete li reći glavni izvor prihoda za protekle 3 godine?
(**MOGUĆ 1 ODGOVOR U SVAKOM STUPCU**)

	2006	2007	2008
1. Međunarodne donatorske organizacije	1	1	1
2. Domaće donatorske organizacije	2	2	2
3. Samofinanciranje	3	3	3
4. Lokalna/regionalna samouprava	4	4	4
5. Članarine	5	5	5
6. Dobrovoljni prilozi građana	6	6	6
7. Tijelo državne uprave	7	7	7
8. Poslovni sektor (poduzeća)	8	8	8
9. Drugo, što	9	9	9

59. U protekle 3 godine, koji postotak prihoda dolazi od domaćih odnosno stranih donatora, a koji samofinanciranjem? (**PAZITI DA ZBROJ U SVAKOM STUPCU BUDE 100%**)

	2006	2007	2008
Domaći donatori	%	%	%
Strani donatori	%	%	%
Samofinanciranje	%	%	%

60. Koliko ste u 2008. godini izdvojili za plaće (uključujući poreze i doprinose)?
-
61. Možete li navesti prosječnu plaću isplaćenu u Vašoj udruzi u 2008. godini)?
-
62. Je li u Vašoj udruzi izvršena financijska revizija od strane neovisne revizorske kuće (auditing)?
1. Da, na razini projekta
  2. Da, na razini čitave udruge
  3. Ne
63. Objavljujete li godišnje financijske izvještaje javno?
1. Da
  2. Ne **PRIJEDI NA P65**
64. Godišnje financijske izvještaje objavljujete putem: **(MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)**
1. Internetske stranice
  2. Tiskanog godišnjeg izvještaja
  3. Medija
  4. Na godišnjoj skupštini
  5. Na upit dajemo
  6. Drugo, što _____
65. Kako biste ocijenili stanje u Vašoj udruzi u pogledu financijskog menadžmenta (upravljanja)? Je li Vam potrebna dodatna edukacija?
1. Neophodna edukacija u ovom području
  2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna edukacija
  3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom

66. Kako biste općenito ocijenili sadašnju financijsku situaciju u čitavom nevladinom sektoru? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 5, gdje 1 znači „vrlo loše (na granici opstanka), a 5 „odlično“.

Vrlo loše (na granici opstanka)					Odlično
1	2	3	4	5	

67. Koji su glavni problemi što se tiče financijske situacije u nevladinom sektoru? (**MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE**)

1. Mali broj donatora
2. Donatori više ne financiraju određena područja
3. Poslovni sektor ne financira udruge u dovoljnoj mjeri
4. Država i lokalne samouprave imaju male fondove za financiranje udruga
5. Loša porezna politika
6. Nedovoljno iskustvo u prikupljanju sredstava
7. KomPLICIRANI uvjeti za podnošenje prijedloga projekata
8. Nedostatak informacija o potencijalnim donatorima
9. Donatori financiraju samo velike udruge tako da za manje udruge nema dovoljno financijskih potpora
10. Drugo, što _____

68. Što bi po Vama bio najbolji način financiranja udruga u Hrvatskoj u budućnosti? (**MOGUĆ JEDAN ODGOVOR**)

1. Donatori iz inozemstva (kao i dosad)
2. Samofinanciranje (npr. ugovoreno pružanje usluga, obavljanje gospodarske djelatnosti udruge kroz osnivanje neprofitne tvrtke itd.)
3. Domaće fondacije i zaklade
4. Poslovni sektor
5. Prilozi građana
6. Država kroz natječaje ministarstava i ureda Vlade RH
7. Lokalne samouprave

8. Drugo, što _____
69. Što mislite na koji se način može poboljšati financijska transparentnost rada udruga kao važnog segmenta u poboljšanju javnog imidža udruga? (*MOGUĆ JEDAN ODGOVOR*)
1. Država treba pojednostaviti propise koji reguliraju vođenje financija udruga
  2. Edukacija udruga o vođenju financija
  3. Obaveza javnog objavljivanja godišnjih financijskih izvještaja
  4. Promjena porezne politike
  5. Angažiranje financijskih eksperata (revizori, knjigovođe)
  6. Drugo, što: _____

G – SURADNJA MEĐU UDRUGAMA - UMREŽAVANJE

70. Jeste li do sad na bilo koji način surađivali s drugim udrugama?

Da *PRIJEDINA P72*

Ne

71. Zašto niste imali suradnju s drugim udrugama?

PRIJEDINA P83

72. Na koji ste način surađivali s drugim udrugama?
(*MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)

1. Lobiranje/javno zastupanje
2. Koalicija
3. Pomoć u opremi, ustupanje prostora
4. Treninzi za članove
5. Zajednički zahtjevi donatorima
6. Suradnja u NVO mreži
7. Obavljanje zajedničkih projekata
8. Drugo, što _____

73. S koliko ste udruga dosad surađivali na projektima?

Ukupno: _____

Iz Vašeg grada ili mjesta: _____

Iz Vaše regije: _____

Sa šireg teritorija Hrvatske: _____

Izvan granica Hrvatske: _____

74. Što je najčešće bio motiv početka suradnje s drugim udrugama? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Zajednički interesi
2. Zahtjev donatora
3. Svrhovito povezivanje raspoloživih kapaciteta
4. Nedostatak ili izgradnja vlastitih kapaciteta
5. Jačanje utjecaja uslijed ugleda partnerske udruge
6. Lakše prikupljanje financijske potpore za projekte
7. Pomoć drugoj udruzi
8. Drugo, što _____

75. U kojoj ste mjeri zadovoljni dosadašnjom suradnjom Vaše udruge s drugim udrugama? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «uopće nismo zadovoljni», a 5 «vrlo smo zadovoljni».

Uopće nismo zadovoljni				Vrlo smo zadovoljni
1	2	3	4	5

PRIJEDINA P77

76. Čime niste zadovoljni, koji su bili glavni problemi?

---

77. Jeste li član neke mreže udruge?

Da, međunarodne => **Koje?** _____

Da, domaće => **Koje?** _____

Ne **PRIJEDINA P79**

78. Što vas je motiviralo da budete član te(tih) mreže(a)?

PRIJEDI NA P80

79. Zašto se niste uključili u članstvo neke domaće ili međunarodne mreže?

PRIJEDI NA P83

80. Što je po Vama svrha postojanja mreže čiji ste član?
(MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Razmjena informacija i bolja koordinacija među udrugama
2. Veći utjecaj na donositelje odluka u Hrvatskoj
3. Promicanje vrijednosti civilnog društva
4. Stvaranje monopola unutar sektora
5. Poboljšanje imidža NVO sektora
6. Pokretanje važnih društvenih pitanja
7. Promocija pojedinaca
8. Drugo, što _____

81. Kako biste procijenili utjecaj mreže/mreža čiji ste član na tijela vlasti, odnosno na donositelje odluka?

- Bez utjecaja
Mali utjecaj
Veliki utjecaj

82. Kako biste ocijenili dosadašnje aktivnosti mreže čiji ste član? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «sasvim neuspješne», a 5 «u potpunosti uspješne».

Sasvim neuspješne				U potpunosti uspješne
1	2	3	4	5

83. Kako biste, općenito, procijenili utjecaj nevladinih mreža u Hrvatskoj?

Bez utjecaja

Mali utjecaj

Veliki utjecaj

84. Kako biste, općenito, ocijenili suradnju unutar nevladinog sektora u Hrvatskoj? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «u potpunosti nerazvijena», a 5 «vrlo razvijena».

U potpunosti nerazvijena				Vrlo razvijena
1	2	3	4	5

85. U kojoj ste mjeri spremni surađivati na projektima s udrugama iz Vašeg grada, regije, iz udaljenih regija u Hrvatskoj, van Hrvatske? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5 (1 znači «u potpunosti nismo spremni», a 5 «vrlo spremni»)

	U potpunost i nismo spremni				Vrlo spremni
Iz Vašeg grada ili mjesta	1	2	3	4	5
Iz Vaše regije	1	2	3	4	5
Sa šireg teritorija Hrvatske	1	2	3	4	5
Izvan granica Hrvatske	1	2	3	4	5

H – SURADNJA UDRUGA S DRŽAVOM

86. Kako biste ocijenili odnos države prema nevladinom sektoru?

1. Država prepoznaje nevladin sektor kao partnere (koristi servise, znanja, iskustva i informacije)
2. Država doživljava udruge kao suparnike
3. Država je nezainteresirana i potcjenjuje značaj nevladinog sektora
4. Država financijski podupire razvoj nevladinog sektora
5. Država podupire nevladin sektor zbog pritiska izvana (npr. EU)
6. Država je stvorila poticajni okvir za razvoj civilnog društva
7. Ne mogu procijeniti

87. Kako biste ocijenili suradnju Vaše lokalne samouprave s Vašom udrugom? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «vrlo loša suradnja», a 5 «vrlo dobra suradnja»

Vrlo loša suradnja				Vrlo dobra suradnja
1	2	3	4	5

88. Jeste li dosad imali suradnju s bilo kojom državnom institucijom?

Da, na nacionalnoj razini **PRIJEDI NA P90**

Da, na lokalnoj razini **PRIJEDI NA P90**

Ne

89. Zašto niste imali suradnju?

PRIJEDI NA P92

90. Koje ste oblike suradnje s državnim institucijama dosad imali? *(MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)*

1. Razmjena iskustva i informacija
2. Zajednički rad na projektu
3. Konzultantski angažman udruge
4. Država u ulozi donatora
5. Država kao ugovaratelj usluga udruge

91. Koji su najčešći problemi s kojima se suočava Vaša udruga u dosadašnjoj suradnji s državnim institucijama? *(MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE)*

1. Predstavnici državnih institucija nisu zainteresirani i ne shvaćaju ulogu udruge
2. Suradnja na projektima se teško ostvaruje uslijed različitih razina kompetentnosti udruge i državnih institucija
3. Državne institucije nemaju sredstava za pomaganje aktivnosti udruge
4. Velika državna administracija usporava proces razmjene informacija
5. Velika uloga neformalnih kontakata „veza“
6. Ispolitiziranost
7. Drugo, što _____

92. Jesu li lokalne vlasti na neki način onemogućavali rad Vaše udruge?

Da => Na koji način i kada? _____

Ne

93. Kako biste ocijenili dosadašnju provedbu Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2006. do 2011. godine? Ocijenite na skali od 1 do 5, gdje 1 znači « potpuno neuspješna», a 5 «potpuno uspješna».

Potpuno neuspješna				Potpuno uspješna
1	2	3	4	5

94. Kako biste ocijenili važnost suradnje tijela državne uprave i udruga? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «u potpunosti nevažna», a 5 «vrlo važna».

U potpunosti nevažna				Vrlo važna
1	2	3	4	5

PRIJEDI NA P96

95. Zašto smatrate važnom suradnju države i udruga?

---

96. Što nevladin sektor može učiniti u cilju poboljšanja suradnje s državom?

---

97. Sudjeluju li predstavnici/članovi Vaše udruge u radu nekog savjetodavnog tijela na državnoj ili lokalnoj razini?

1. Da, na nacionalnoj razini => **Kojeg?**

_____

2. Da, na lokalnoj razini => **Kojeg?**

_____

3. Ne

I – SURADNJA UDRUGA S POSLOVNIM SEKTOROM

98. Jeste li dosad surađivali s poslovnim sektorom?

Da **PRIJEDI NA P100**

Ne

99. Zašto ne?

PRIJEDI NA P107

100. Na koji način je došlo do ostvarivanja suradnje s poslovnim sektorom? (**MOGUĆE VIŠE ODGOVORA**)

1. Naša udruga i poduzeće su uključeni u isti širi projekt ili asocijaciju
2. Članovi upravnog odbora naše udruge su iz poslovnog sektora
3. Udruga ima ulogu konzultanta Poduzeća (pruža usluge izrade poslovnog plana, obuke zaposlenih...)
4. Zainteresiranost predstavnika poslovnog sektora za određeno područje
5. Drugo, što _____

101. Koje ste tipove suradnje imali do sad s poslovnim sektorom? (**MOGUĆE VIŠE ODGOVORA**)

1. Savjetodavne usluge udruge **PRIJEDI NA P104**
2. Drugo, što _____ **PRIJEDI NA P104**
3. Poslovni sektor u udruzi donatora

102. Na koji način poslovni sektor najčešće pomaže Vašoj udruzi?

1. Donacije u novcu
2. In kind donacije (u proizvodima)
3. Sudjelovanje u javnoj manifestaciji
4. Drugo, što _____

103. Kakvu vrstu pomoći primete od poslovnog sektora?

1. Postoji strateški osmišljena i kontinuirana pomoć
2. Pomoć nije kontinuirana, ali nam pomažu kod većine projekata
3. Pomoć je sporadična, u pitanju su male donacije

104. U kojoj ste mjeri zadovoljni suradnjom Vaše udruge s poslovnim sektorom? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «uopće nismo zadovoljni», a 5 «vrlo smo zadovoljni».

Uopće nismo zadovoljni				Vrlo smo zadovoljni
1	2	3	4	5

105. Suradujete li bolje s privatnim ili s državnim poduzećima?

1. S privatnim
2. S državnim
3. Jednako dobro
4. Suradujemo samo s jednim od njih

106. Zašto suradnja između Vaše udruge i poslovnog sektora nije veća? Koji su najčešći problemi s kojima ste se susretali u odnosu s poslovnim sektorom? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE)

1. Poduzeća su u vrlo lošem stanju – nemaju sredstava za donacije
2. Poduzeća nisu zainteresirana za rad udruga
3. Poduzeća nedovoljno poznaju ulogu i značaj udruga

4. Postoji negativan stav prema nevladinom sektoru u cjelini
5. Poduzeća nemaju dostatne porezne olakšice za pomoć nevladinom sektoru
6. Udruga nema iskustva kako se približiti poslovnom sektoru
7. Neetičko postupanje poduzeća prema ljudima i okolišu što je oprečno našoj misiji
8. Drugo, što _____

107. Kako biste ocijenili važnost suradnje poslovnog sektora i udruga? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «u potpunosti nevažna», a 5 «vrlo važna».

U potpunosti nevažna				Vrlo važna
1	2	3	4	5

108. Što nevladin sektor može učiniti u cilju približavanja poslovnom sektoru? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Kampanje za poboljšanje imidža udruga
2. Upoznavanje poslovnog sektora sa značajem i ulogom udruga i obostranim koristima suradnje
3. Organizacija zajedničkih konferencija s poslovnim sektorom,
4. Koordinacija nastupa nevladinih mreža prema poslovnom sektoru
5. Razvoj vještina prikupljanja sredstava
6. Lobiranje
7. Drugo, što _____

**J – EUROPSKE INTEGRACIJE,
MEĐUNARODNA I REGIONALNA SURADNJA**

109. Jeste li do sad imali međunarodne projekte u kojima ste surađivali sa nekom udrugom iz zemalja članica EU?

Da

Ne **PRIJEDI NA P111**

110. Iz koje zemlje/zemalja EU su bile te udruge?

---

111. Je li Vaša udruga dosad provodila aktivnosti vezane uz proces europskih integracija?

Da

Ne **PRIJEDI NA P113**

112. Koje su to bile vrste aktivnosti? (**MOGUĆE VIŠE ODGOVORA**)

1. Organizacija javnih rasprava
2. Organizacija seminara izobrazbe o EU
3. Informiranje putem web stranice
4. Predavanja za ciljne skupine s kojima udruga radi
5. Tiskanje biltena, leafleta, brošura
6. Drugo, što _____

113. Prati li Vaša udruga proces pregovora s EU u području kojim se bavite?

Da

Ne **PRIJEDI NA P116**

114. Na koji od sljedećih načina pratite proces pregovora s EU? *(MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)*

1. Predstavnik naše udruge uključen je u pregovaračku radnu skupinu
2. Sudjelujemo u stručnim raspravama koje se organiziraju na temu pregovora
3. Pratimo sva medijska izvješća o napretku pregovora u području kojim se bavimo
4. Drugo, što _____

115. Koji je Vaš glavni izvor informacija o procesu pregovora Hrvatske s EU? *(1 MOGUĆI ODGOVOR)*

1. Televizija
2. Radio
3. Tiskani mediji
4. Internet stranice => **Koje?** _____
5. Drugo, što _____ **PRIJEDI NA P117**

116. Zbog kojih razloga ne pratite proces pregovora s EU? *(MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)*

1. Nemamo dovoljno stručnog znanja o EU da bismo razumjeli proces pregovora
2. Nemamo pristup osnovnim informacijama
3. Nikad ne dobivamo pozive na rasprave o temama vezanima uz pregovore
4. Ne zanima nas
5. Drugo, što _____

117. Smatrate li, općenito, da je nevladin sektor u Hrvatskoj dovoljno uključen u proces pristupanja Hrvatske EU?

Da **PRIJEDI NA P119**

Ne

118. Kako bi, prema Vašem mišljenju, nevladin sektor mogao biti više uključen u proces pristupanja EU?

---

119. Jeste li već provodili neke projekte koji se financiraju iz sredstava Europske komisije?

Da

Ne

120. Jeste li dosad imali regionalne projekte, projekte u kojima ste surađivali s nekom udrugom iz susjednih zemalja Jugoistočne Europe?

Da

Ne **PRIJEDI NA P123**

121. Koja su bila područja suradnje?

---

122. Tko je financirao te projekte suradnje i u kojem iznosu?

---

123. Jeste li dosad imali međunarodne projekte, projekte u kojima ste surađivali s nekom udrugom iz zemalja Mediterana?

Da

Ne

124. Je li Vaša udruga dosad bila uključena u pružanje međunarodne razvojne pomoći?

Da

Ne **PRIJEDI NA P131**

125. Koji oblik pomoći je Vaša udruga pružala? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Prijenos iskustava iz političke i gospodarske tranzicije,
2. Iskustva iz predpristupnih pregovora Europskoj uniji (npr. pregovori u poglavljima koja se odnose na socijalno uključivanje, stvaranje preduvjeta za korištenje sredstava predpristupne pomoći IPA i sustav reforme socijalne skrbi i civilnoga društva),
3. Reformski procesi za usklađivanje društva sa standardima EU,
4. Prijenos iskustava iz specifičnih ratnih i poratnih okolnosti (razminiranje, forenzika, fizička i psihička rehabilitacija, pomirba),
5. Obrazovanje, obuka stručnjaka i osoblja,
6. Zdravstvo,
7. Zaštita okoliša i energetska učinkovitost,
8. Drugo, što

---

126. Koja je financijska vrijednost pružene međunarodne razvojne/tehničke pomoći?

---

127. Jeste li imali lokalnog partnera pri provođenju programa/projekta međunarodne razvojne pomoći?

Da => Kojeg (naziv organizacije/institucije)?

Ne

128. Koji je bio glavni izvor financiranja provođenja programa/projekta međunarodne razvojne pomoći?
(*MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)

1. Vlastita sredstva
2. Domaći donatori => **Koji?** _____
3. Inozemni donatori => **Koji?** _____
4. Drugi izvor => **Koji?** _____

129. Je li Vaša udruga ikada sudjelovala u pružanju humanitarne pomoći u slučaju katastrofa ili produženih vojnih sukoba?

1. Da **PRIJEDI NA P131**
2. Ne

130. Postoji li interes za pružanje razvojne i/ili humanitarne pomoći u budućnosti?

Da

Ne

K – UKLJUČENOST ZAJEDNICE- KORISNIKA U RAD UDRUGA

**131. Na koji način Vaša udruga uključuje korisnike u svoj rad?
(*MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)**

1. Ispitujemo potrebe korisnika
2. Konzultiramo ih prilikom planiranja
3. Angažiramo korisnike kao volontere
4. Primamo korisnike u članstvo udruge
5. Provjeravamo koliko su korisnici zadovoljni našim radom (evaluacija)
6. Drugo, što _____

132. Ispitujete li prilikom pripreme prijedloga projekta potrebe korisnika (provodite neki vid istraživanja)?

1. Da, uvijek
2. Da, za velike projekte (koji traju duže od godinu)
3. Da, ako to donator zahtjeva
4. Da, kad imamo vremena za to
5. Ne

133. Prikupljate li poslije provedbe projekata podatke o reakcijama/zadovoljstvu korisnika? Na koji način vaša udruga prikuplja podatke o reakcijama korisnika?

1. Formalni odgovori traženi od korisnika (npr. ankete, intervjui)
2. Neformalni načini prikupljanja povratnih informacija od korisnika (individualno)
3. Nismo dosad prikupljali reakcije korisnika

134. Vodite li evidenciju o broju i strukturi korisnika?

Da

Ne **PRIJEDI NA P137**

135. Možete li procijeniti broj i strukturu Vaših korisnika?

		Broj korisnika
Spol	Muški	
	Ženski	
Dob		
	Srednjih godina (36-50 g.)	
	Stariji (preko 51 g.)	
Obrazovanje	S osnovnom školom	
	Sa srednjom školom	
	Viša škola i fakultet	
	Magistri	
	Doktori znanosti	

136. Možete li procijeniti regionalnu zastupljenost Vaših korisnika?

Općina, grad u kojoj je sjedište udruge

Županija

Više županija

Čitav teritorij Hrvatske

Drugo, što _____

L – KVALITETA USLUGE

- 137. Jeste li zadovoljni stanjem uspostavljenih standarda i razinom kvalitete javnih (socijalnih) usluga? Upotrebite ljestvicu od 1 do 5, gdje 1 znači «uopće nismo zadovoljni», a 5 «u potpunosti smo zadovoljni».**

Uopće nismo zadovoljni				U potpunosti smo zadovoljni
1	2	3	4	5

- 138. U kojoj su mjeri Vaši korisnici zadovoljni Vašim radom odnosno uslugama? Upotrebite ljestvicu od 1 do 5, gdje 1 znači «uopće nisu zadovoljni», a 5 «u potpunosti su zadovoljni».**

Uopće nisu zadovoljni				U potpunosti su zadovoljni
1	2	3	4	5

- 139. Provodite li evaluaciju – ocjenu uspješnosti projekata?**

- a) Uglavnom da – eksternu evaluaciju (od strane druge udruge)
- b) Uglavnom da – internu evaluaciju (u samoj udruzi)
- c) Da, obje - eksternu i internu
- d) Uglavnom ne

- 140. Provodite li evaluaciju – ocjenu uspješnosti rada Vaše udruge (neovisno od projekata)?**

- a) Da, eksternu (od strane druge udruge)
- b) Da, internu (u samoj udruzi)
- c) Da, obje - eksternu i internu
- d) Ne

M – ODNOS JAVNOSTI PREMA UDRUGAMA

141. Kako biste ocijenili stav sredine u kojoj djelujete prema nevladinom sektoru u cjelini. Ocijenite na ljestvici od 1 («izrazito negativan stav») do 5 («izrazito pozitivan stav»).

Izrazito negativan stav				Izrazito pozitivan stav
1	2	3	4	5

142. Kako biste ocijenili stav sredine u kojoj djelujete prema Vašoj udruzi? Ocijenite na ljestvici od 1 («izrazito negativan stav») do 5 («izrazito pozitivan stav»).

Izrazito negativan stav				Izrazito pozitivan stav
1	2	3	4	5

143. Kako biste ocijenili informiranost građana u Vašoj sredini o djelovanju nevladinog sektora? Ocijenite na ljestvici od 1 («vrlo neinformirani») do 5 («vrlo informirani»).

Vrlo neinformirani				Vrlo informirani
1	2	3	4	5

144. Koliko su građani u Vašoj sredini zainteresirani za rad nevladinog sektora? Ocijenite na ljestvici od 1 («izrazito nezainteresirani») do 5 («izrazito zainteresirani»).

Izrazito nezainteresirani				Izrazito zainteresirani
1	2	3	4	5

145. Ima li Vaša udruga strategiju u odnosima s javnošću?

1. Da
2. Ne

146. Na koji način Vaša udruga komunicira s javnošću?

(MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Izravan kontakt s građanima/korisnicima
2. Tiskani materijal - brošure, letci, posteri
3. Medijske kampanje
4. Reklamni panoi
5. Konferencije za tisak
6. Priopćenja za javnost
7. Godišnji izvještaj
8. Web stranica (internet stranica)
9. Drugo, što _____

147. Ima li Vaša udruga:

	Da	Ne
Logotip	1	2
Slogan	1	2
PR menadžera (osobu zaduženu za odnose s javnošću)	1	2

148. Kako biste ocijenili stanje u Vašoj udruzi u pogledu odnosa sa javnošću? Je li vam potrebna dodatna edukacija?

1. Neophodna edukacija u ovom području
2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna edukacija
3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom

149. Što je po Vama odlučujuće za kreiranje imidža jedne udruge? (*1 MOGUĆI ODGOVOR*) POKAŽI KARTICU P149

1. Odnos prema korisnicima, razumljiv način obraćanja građanima
2. Dobro izrađen promotivni materijal (logo, letci, bilteni...)
3. Prisutnost u medijima
4. Raspolaganje velikim novčanim sredstvima
5. Brojnost članova/volontera, veličina i starost udruge
6. Posjedovanje vještina javnog nastupa
7. Politička korektnost
8. Posjedovanje strategije za odnose s javnošću
9. Neprotivljenje stavovima većine
10. Atraktivne aktivnosti udruge
11. Imidž lidera/ice udruge
12. Jasan stav o aktualnim problemima u zajednici
13. Dobre veze i kontakti s drugim liderima/organizacijama u zajednici
14. Uspješne aktivnosti
15. Drugo, što _____

150. Možete li navesti razloge koji su, po Vama, dominantno utjecali na imidž nevladinog sektora u Hrvatskoj? (*DO 3 ODGOVORA*)

1. _____
2. _____
3. _____

151. Što vidite kao najvažniji čimbenik poboljšanja imidža nevladinog sektora u Hrvatskoj? (*1 MOGUĆI ODGOVOR*)

1. Promijenjen – unaprijeđen odnos s medijima
2. Ostvarivanje bolje suradnje s političarima i ljudima od utjecaja
3. Javni pritisak na donositelje odluka

4. Upoznavanje građana s ulogom i važnosti nevladinog sektora
5. Ostvarivanje bolje suradnje s lokalnim organima vlasti
6. Izravan kontakt s građanima (tribine, okrugli stolovi, itd)
7. Reagiranje na nepravde i zloupotrebe vlasti
8. Unaprjeđeno reagiranje na potrebe korisnika
9. Drugo, što _____

N – SURADNJA UDRUGA S MEDIJIMA

152. Jeste li dosad imali bilo kakav tip suradnje ili kontakt s medijima?

1. Da *PRIJEDINA P154*
2. Ne

153. Zašto niste imali suradnju s medijima?

PRIJEDINA P164

154. Možete li nabrojati sve dosadašnje razloge suradnje?
(MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

1. Promoviranje udruge
2. Medijsko izvještavanje o nekoj aktivnosti udruge
3. Program izobrazbe za novinare
4. Suradnja udruge i medija na projektu (npr. Edukativna kampanja...)
5. Udruga kao konzultant ili u ulozi davanja stručnog mišljenja
6. Medijska kuća kao donator udruge
7. Drugo, što _____

155. Jeste li suradnju lakše ostvarivali s lokalnim ili velikim, nacionalnim medijima?

1. Lokalnim medijima
2. Velikim medijima, s nacionalnom pokrivenošću
3. Podjednako
4. Suradivali smo samo s jednim od tih medija

156. Jeste li suradnju lakše ostvarivali s elektronskim ili tiskanim medijima?

1. Elektronski mediji (TV, radio)
2. Tiskani mediji
3. Nema razlike
4. Suradivali smo samo s jednim od tih medija

157. U kojoj ste mjeri zadovoljni suradnjom Vaše udruge s medijima? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «uopće nismo zadovoljni», a 5 «vrlo smo zadovoljni».

Uopće nismo zadovoljni				Vrlo smo zadovoljni
1	2	3	4	5

158. Čime niste bili zadovoljni tijekom suradnje s medijima? Na koje ste probleme najčešće nailazili? (**MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE**)

1. Mediji nisu zainteresirani izvještavati o aktivnostima udruge
2. Nema istraživačkog novinarstva u području praćenja nevladinog sektora
3. Nizak stupanj profesionalnosti novinara
4. Cijene oglašavanja u medijima su vrlo visoke
5. U medijima dolazi do „izvrtanja“ informacija kako bi se napravila senzacionalistička tema
6. Mediji imaju općenito negativan stav prema radu nevladinog sektora
7. Mediji najčešće prikazuju mali broj istih udruge i njihove predstavnike
8. Udruge nisu dovoljno obučene za suradnju s medijima
9. Zadovoljni smo i ne nailazimo na probleme
PRIJEDI NA P160
10. Drugo, što _____

159. Tko je odgovoran za probleme na koje ste nailazili u suradnji s medijima? (*1 MOGUĆI ODGOVOR*)

1. Urednici
2. Vlasnici medija
3. Novinari
4. Same udruge
5. Korisnici medija (publika)
6. Drugo, što _____

160. Jeste li dosad surađivali s nekim od neprofitnih medijskih projekata koje provode organizacije civilnoga društva?

1. Da
2. Ne
3. Provodimo takav projekt

161. Komunicirate li s novinarima i koliko često?

1. Često
2. Povremeno
3. Rijetko
4. Nikad

162. Promovirate li programe i projekte Vaše udruge i na koji način? (*MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)

1. U nacionalnim medijima
2. U lokalnim medijima
3. Preko interneta (web stranica, mailing lista)
4. Drugo, što _____
5. Ne bavimo se promocijom projekata i programa

163. Izvještavate li medije o rezultatima i uspjesima projekta po njegovom završetku i na koji način?

1. Da => **Kako?** _____
2. Ne

164. **Kako mediji pokrivaju aktivnosti Vaše udruge?**
(*MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)

1. Plaćenim oglasima
2. Člancima
3. Prilozima (TV, radio)
4. Intervjuima o aktivnostima
5. Drugo, što _____

165. **Vodite li evidenciju medijskih pojavljivanja Vaše udruge?**

1. Da
2. Ne **PRIJEDINA P170**

166. **Koji je tiskani medij do sada najviše izvještavao o vašim aktivnostima?** (*1 MOGUĆI ODGOVOR*)

1. Večernji list
2. Jutarnji list
3. Novi list
4. Glas Istre
5. Slobodna Dalmacija
6. Vjesnik
7. 24 sata
8. Drugo, što _____

167. **Koja je televizija do sada najviše izvještavala o vašim aktivnostima?** (*1 MOGUĆI ODGOVOR*)

1. Hrvatska televizija (HTV)
2. Nova TV
3. RTL televizija
4. Lokalna televizija => **Koja?** _____

168. **Koja je radiopostaja do sada najviše izvještavala o vašim aktivnostima?** (*1 MOGUĆI ODGOVOR*)

1. Prvi program Hrvatskoga radija
2. Drugi program Hrvatskoga radija
3. Treći program Hrvatskoga radija
4. Narodni radio
5. Radio Antena

6. Otvoreni radio
7. Hrvatski katolički radio
8. Lokalna radiopostaja => **Koja?** _____

169. Koliko se puta u protekloj godini Vaša udruga pojavila u medijima?

	TV	Radio	Tisak	Internet stranice
Nacionalni				
Lokalni				

170. Kako biste ocijenili stanje u Vašoj udruzi u pogledu kontakata s medijima - promoviranja vrijednosti, rada i uloge udruga? Je li vam potrebna dodatna edukacija?

1. Neophodna edukacija u ovom području
2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna edukacija
3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom

171. U kojoj mjeri, po Vašem mišljenju, mediji razumiju značaj i ulogu udruga? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «u potpunosti ne», a 5 «u potpunosti da».

U potpunosti ne				U potpunosti da
1	2	3	4	5

172. Kako biste općenito ocijenili stav medija prema nevladinom sektoru (razmišljajući o informacijama o nevladinom sektoru koje se predstavljaju javnosti)?

1. Stav većine medija je pozitivan
2. Koliko ima onih s pozitivnim toliko i onih s negativnim stavom
3. Stav većine medija je negativan
4. Većini medija je u potpunosti nezainteresirana, nemaju ni pozitivan ni negativan stav
5. Ne mogu procijeniti

173. Kako biste, općenito, ocijenili suradnju medija i nevladinog sektora u Hrvatskoj? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «u potpunosti nerazvijena», a 5 «vrlo razvijena».

U potpunosti nerazvijena				Vrlo razvijena
1	2	3	4	5

174. Smatrate li da javni mediji imaju veću odgovornost izvještavati o aktivnostima udruga civilnog društva od privatnih?

1. Da
2. Ne

175. U kojoj je mjeri komunikacija udruga s medijima važna za razvoj civilnog društva općenito? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «potpuno nevažno», a 5 «vrlo važno».

Potpuno nevažno				Vrlo važno
1	2	3	4	5

**O – PRAVNI I FISKALNI REGULATORNI
OKVIR**

176. Jeste li upoznati s pravnom regulativom koja se odnosi na rad udruga? Ocijenite na ljestvici od 1 («sasvim mi je nepoznata») do 5 («u potpunosti mi je poznata»).

Sasvim mi je nepoznata				U potpunosti mi je poznata
1	2	3	4	5

177. U kojoj ste mjeri zadovoljni trenutno postojećim zakonsko-pravnim okvirom koji se odnosi na rad udruga? Ocijenite na ljestvici školskih ocjena od 1 do 5 (1 znači «u potpunosti sam nezadovoljan», a 5 «u potpunosti sam zadovoljan»).

U potpunosti sam nezadovoljan				U potpunosti sam zadovoljan
1	2	3	4	5

178. Što mislite da je potrebno promijeniti, a tiče se pravne regulative? (**MOGUĆE VIŠE ODGOVORA**)

1. Zakon o udrugama
2. Drugi zakoni koji se tiču rada udruga i ostalih organizacija civilnog društva, koji, _____
3. Porezna politika
4. Drugo, što _____
5. Nemam primjedbe
6. Ne znam, nisam upoznat

179. Jeste li već sudjelovali u inicijativi za promjenu ili dopunu zakona ili usvajanje novog zakona koji se tiče pravnog okvira za rad udruga?

1. Da => **Kojoj?** _____
2. Ne

180. Što bi država trebala učiniti za stvaranje poticajnijeg okruženja za rad udruga? (**MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITAJ ODGOVORE**)

1. Osigurati veće porezne olakšice udrugama
2. Osigurati veće porezne olakšice poduzećima koja podupiru udruge
3. Umanjiti doprinose za zaposlenike udruga
4. Podupirati kampanje koje potiču promjenu imidža udruga u javnosti
5. Povećati porezne olakšice za građane-pojedince koji doniraju udruge
6. Osigurati veća sredstva/fondove za financiranje projekata udruga
7. Poboljšati pravni okvir u kojem djeluju udruge (promjena i dopuna postojećih i usvajanje novih zakona koji se tiču rada udruga)
8. Osigurati kvalitetan institucionalni okvir za potporu razvoja civilnog društva
9. Drugo, što _____

P – POLITIČKI I DRUŠTVENI KONTEKST

181. Je li, po Vašem mišljenju, trenutni politički i društveni kontekst povoljan za razvoj nevladinog sektora u Hrvatskoj? Ocijenite na ljestvici od 1 («vrlo nepovoljan»), do 5 («vrlo povoljan»).

Vrlo nepovoljan					Vrlo povoljan
1	2	3	4	5	

182. Zbog čega tako mislite, možete li objasniti?

---

183. Koliko je, po Vašem mišljenju, važan utjecaj sljedećih institucija za rad nevladinog sektora? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «sasvim nevažan», a 5 «vrlo važan».

	Sasvim nevažan				Vrlo važan
Hrvatski sabor	1	2	3	4	5
Vlada	1	2	3	4	5
Političke stranke	1	2	3	4	5
Lokalna samouprava	1	2	3	4	5
Crkva	1	2	3	4	5
Mediji	1	2	3	4	5
Poslovni sektor	1	2	3	4	5
Same udruge	1	2	3	4	5

184. Možete li navesti do 3 udruge i/ili institucije (državne ili lokalne) koje su, po Vama, imale najvažniji utjecaj na razvoj/podršku nevladinog sektora u Hrvatskoj i objasniti zašto?

UDRUGA/ INSTITUCIJA	OBRAZLOŽENJE
1.	
2.	
3.	

185. Kako biste ocijenili suradnju sadašnje Vlade RH sa nevladinim sektorom? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «vrlo loša», a 5 «odlična».

Vrlo loša				Odlična
1	2	3	4	5

186. U kojoj mjeri nevladin sektor utječe na kreiranje državne politike?

1. Premalo
2. Odgovarajuće *PRIJEDI NA P188*
3. Previše *PRIJEDI NA P188*

187. Što udruge trebaju činiti kako bi povećale svoj utjecaj?

---

188. U kojim je područjima javne politike, prema Vašem mišljenju, civilno društvo najaktivnije (npr. obrazovanje, zapošljavanje, zaštita okoliša, zdravstvena zaštita, socijalna skrb)? **(DO 3 ODGOVORA)**

1. _____
2. _____
3. _____

189. Prema Vašem mišljenju, kakav utjecaj ima civilno društvo na proces donošenja javnih politika u Republici Hrvatskoj? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «uopće nema utjecaja», a 5 «u potpunosti utječe».

Bez utjecaja

Ograničen utjecaj

Donekle prepoznatljiv utjecaj

Vrlo velik utjecaj

Ne znam *(NE ĆITATI!)*

190. Trebaju li udruge imati aktivniju ulogu tijekom izbornog procesa? **(MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)**

1. Da, trebaju bolje nadzirati regularnost izbora
2. Da, trebaju pozivati građane da izađu na izbore i ostvare svoje demokratsko pravo
3. Da, trebaju otvoreno pozivati građane da glasaju za određenu opciju ili kandidata
4. Da, ali samo one čije je to područje djelovanja
5. Ne, udruge ne trebaju imati aktivnu ulogu u izbornom procesu

**Q – RAZNOVRSNOST UNUTAR
SEKTORA/REGIONALNA UJEDNAČENOST**

191. Koji su najvažniji problemi u Hrvatskoj kojima bi udruge trebale baviti? *(DO 3 ODGOVORA)*

1. _____
2. _____
3. _____

192. Prema Vašem mišljenju, postoji li programsko područje u kojemu djeluje previše udruga, a na račun zapostavljanja drugih područja?

1. Da => **Koje područje/područja?** _____
2. Ne

193. Koje bi bilo najvažnije programsko područje u kojem, po Vašem mišljenju, djelovanje nevladinog sektora nije dovoljno zastupljeno? *(1 MOGUĆI ODGOVOR)*
POKAŽI KARTICU P12

194. Odgovaraju li udruge na potrebe lokalne zajednice? A na potrebe društva? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, (1 znači «u potpunosti ne odgovaraju», a 5 «u potpunosti odgovaraju»).

	U potpunosti ne odgovaraju				U potpunosti odgovaraju
Na potrebe lokalne zajednice	1	2	3	4	5
Na potrebe društva	1	2	3	4	5

**195. U kojoj županiji, prema Vašem mišljenju, nedostaje aktivnije djelovanje udruga? (1 MOGUĆI ODGOVOR)
POKAŽI KARTICU SA ŽUPANIJAMA**

1. Zagrebačka
2. Krapinsko-zagorska
3. Sisačko-moslavačka
4. Karlovačka
5. Varaždinska
6. Koprivničko-križevačka
7. Bjelovarsko-bilogorska
8. Primorsko-goranska
9. Ličko-senjska
10. Virovitičko-podravska
11. Požeško-slavonska
12. Brodsko-posavska
13. Zadarska
14. Osječko-baranjska
15. Šibensko-kninska
16. Vukovarsko-srijemska
17. Splitsko-dalmatinska
18. Istarska
19. Dubrovačko-neretvanska
20. Međimurska
21. Grad Zagreb

196. Koliko su sljedeći problemi po Vašem mišljenju značajni za održivost nevladinog sektora u Hrvatskoj? Ocijenite značaj tih problema ocjenom od 1 do 5, gdje 1 znači da je taj problem male važnosti, a 5 da je taj problem iznimne važnosti. POKAŽI KARTICU P197

197. Ako bi se ovi problemi morali rješavati jedan po jedan, kako biste ih rangirali po stupnju prioriteta? Rang 1 dajte problemu koji se po vašem mišljenju prvi treba rješavati, a 9 problemu koji zadnji treba rješavati . POKAŽI KARTICU P197

	Mala važnost				Iznimna važnost	RANG
1. Negativan stav javnosti, građana	1	2	3	4	5	
2. Nerazvijenost društvene odgovornosti poslovnog sektora	1	2	3	4	5	
3. Povlačenje međunarodnih donatora	1	2	3	4	5	
4. Nedostatak potpore od strane države	1	2	3	4	5	
5. Loša suradnja s medijima	1	2	3	4	5	
6. Nedovoljno razvijena suradnja među udrugama	1	2	3	4	5	
7. Nedovoljna suradnja s lokalnim vlastima	1	2	3	4	5	
8. Nepotican pravni okvir	1	2	3	4	5	
9. Nerazvijenost građanske kulture	1	2	3	4	5	
10. Nešto drugo (što) _____	1	2	3	4	5	XXXXX

198. Sad rangirajte te iste probleme po prioritetu za Vašu udrugu, bez obzira na opće stanje u nevladinom sektoru.
POKAŽI KARTICU P197

	RANG
1. Negativan stav javnosti, građana	
2. Nerazvijenost društvene odgovornosti poslovnog sektora	
3. Povlačenje međunarodnih donatora	
4. Nedostatak potpore od strane države	
5. Loša suradnja s medijima	
6. Nedovoljno razvijena suradnja među udrugama	
7. Nedovoljna suradnja s lokalnim vlastima	
8. Nepoticajan pravni okvir	
9. Nerazvijenost građanske kulture	
10. Nešto drugo (što) _____	XXXXX

199. Spol ispitanika

1. Muški
2. Ženski

200. Dob ispitanika

1. 18-35 god.
2. 36 – 53 god.
3. 54 – 71 god.
4. više od 71 god.

201. Obrazovanje (zadnja završena škola)

1. OŠ
2. SSS
3. VŠ
4. VSS
5. Magisterij ili doktorat

BILJEŠKE ANKETARA

ISPUNJAVA ANKETAR

Grad/selo: _____ šifra: _____

Redni broj ankete na lokaciji: |__|__|__|

Vrijeme početka anketiranja: _____

Vrijeme završetka anketiranja: _____

Datum: _____

Anketar: _____

UPITNIK ZA ISTRAŽIVANJE MEĐU DONATORSKIM ORGANIZACIJAMA

Dobar dan, moje ime je _____. Radim kao anketar/ka za istraživačku tvrtku Target i ovom prilikom naša agencija provodi istraživanje o stanju u nevladinom sektoru. Bio/la bih Vam zahvalan/na ukoliko biste mi odgovorili na neka pitanja. Anketa je anonimna, a svi prikupljeni podaci bit će prikazani skupno, bez navođenja imena udruge te će biti korišteni isključivo za potrebe ovog projekta. Istraživanje se provodi u ime Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Prikupljeni podaci će nakon istraživanja biti dostupni svim zainteresiranim organizacijama civilnog društva i donatorima te prezentirani široj javnosti u travnju 2010.

A – OPĆA PITANJA – OSNOVNE INFORMACIJE

1. U koju od sljedećih kategorija spada Vaša organizacija?

1. Veleposlanstvo
2. Inozemna državna razvojna agencija
3. Inozemna zaklada ili fondacija
4. Domaća zaklada ili fondacija
5. Hrvatska tvrtka
6. Drugo, što _____

2. Kad je Vaša organizacija započela pružati financijsku potporu udrugama u Hrvatskoj?

_____ godine

3. Koje vrste programa imate? (*MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)

- a) Financijske potpore projektima
- b) Potpora razmjenama znanja i iskustava
- c) Studijski i istraživački boravci
- d) Programi izobrazbe
- e) Drugo, što _____

4. Tko su sve korisnici vaših financijskih potpora?
(*MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)

- a) Udruge
- b) Pojedinci
- c) Državne institucije
- d) Političke stranke
- e) Akademska zajednica
- f) Drugo, što _____

5. Koje vrste financijskih potpora udrugama pružate?
(*MOGUĆE VIŠE ODGOVORA*)

- a) Financijske potpore za projekte
- b) Institucionalne financijske potpore

- 6. Kada su u pitanju financijske potpore za projekte udruga, dajete li financijske potpore:**
1. Za vrlo konkretne teme
  2. U okviru širih područja
  3. Obje vrste – i za konkretne teme i u okviru širih područja
- 7. Je li, po Vašem mišljenju, dugoročno potrebno davati institucionalne financijske potpore (za hladni pogon, plaće, itd.) udrugama?**
1. Da
  2. Ne
  3. Nisam siguran
- 8. Kolika je minimalna, maksimalna i prosječna visina financijske potpore koju daje vaša organizacija?**
1. Minimalna: _____ eura
  2. Maksimalna: _____ eura
  3. Prosječna: _____ eura
- 9. Ima li Vaša organizacija mogućnost dodjele financijske potpore udrugama bez natječaja?**
1. Da
  2. Ne **PRIJEDINA P11**
- 10. Na koji način oglašavate mogućnost pružanja financijske potpore udrugama?**
1. Mogućnost pružanja potpore i prioritetna područja oglašena su na našoj web stranici
  2. Naša organizacija sama pristupa organizacijama čije aktivnosti namjerava poduprijeti
  3. Nema službenih informacija o mogućnostima potpore – razmatramo zasebno svaku spontanu prijavu udruga

11. **Imate li natječaj otvoren tijekom čitave godine ili Vam natječajni traju određeno vrijeme?**
1. Tijekom čitave godine **PRIJEDINA P14**
  2. Imamo natječaje koji traju određeno vrijeme
12. **Koliko često raspisujete natječaje?**
1. Češće od svaka 3 mjeseca
  2. Svaka 3 mjeseca
  3. Svakih 6 mjeseci
  4. Svakih godinu dana
  5. Rjeđe od svakih godinu dana
  6. Po potrebi
13. **Koliko natječajni traju u prosjeku?**
 _____ tjedana
14. **Imate li ured u Hrvatskoj? (SAMO ZA INOZEMNE DONATORE)**
1. Da
  2. Ne
15. **Donose li se konačne odluke o odobravanju projekata u Hrvatskoj ili u zemlji porijekla Vaše organizacije? (SAMO ZA INOZEMNE DONATORE)**
1. U Hrvatskoj
  2. U zemlji porijekla donatora **PRIJEDINA P17**
  3. Ovisi o visini potpore
16. **Tko odlučuje o odobravanju projekata? (SAMO ZA INOZEMNE DONATORE)**
1. Lokalno osoblje – državljani RH zaposleni u Vašoj organizaciji
  2. Strani državljani zaposleni u Vašoj organizaciji
  3. I jedni i drugi
17. **Donose li se odluke individualno (jedna osoba) ili ih donosi poseban odbor?**
1. Odluke se donose individualno
  2. Odluke donosi odbor-odabrano tijelo
  3. Drugo, što _____

**B – PROJEKTI LOKALNIH UDRUGA – PRIJAVA,
UVJETI NATJEČAJA I PRAĆENJE PROVEDBE**

18. Koliko dugo je u prosjeku potrebno za procesuiranje
financijske potpore (razdoblje od objave
natječaja/podnošenja prijave do donošenja odluke)?

_____ tjedana

19. Za koja područja djelovanja udruga Vaša organizacija
odobrava financijske potpore? (**MOGUĆE VIŠE
ODGOVORA**) POKAŽI KARTICU P19

- a) Sportska
- b) Kulturna
- c) Gospodarska
- d) Tehnička
- e) Socijalna
- f) Humanitarna
- g) Zdravstvena
- h) Okupljanje djece i mladeži
- i) Okupljanje i zaštita žena
- j) Znanstvena
- k) Prosvjetna
- l) Udruge domovinskog rata
- m) Nacionalna
- n) Etnička
- o) Hobistička
- p) Ekološka
- q) Zaštita prava
- r) Duhovna
- s) Informacijska
- t) Ostale djelatnosti

**20. Koji tip aktivnosti, djelovanja se najviše podržava? (1
MOGUĆI ODGOVOR)**

1. Edukacija (različiti oblici izvaninstitucionalnog obrazovanja)
2. Savjetovanje i pružanje različitih profesionalnih usluga, servisa (SOS telefoni, psihološka, pravna pomoć, itd.)
3. Provedba istraživanja
4. Tiskanje publikacija (izdavaštvo)
5. Medijske kampanje
6. Lobiranje/javno zastupanje
7. Umrežavanje i suradnja
8. Monitoring javnih politika i rada institucija vlasti
9. Akcije u lokalnoj zajednici
10. Medijacija
11. Drugo, što _____

21. Koje zahtjeve postavljate pred podnositelje prijave, koje je dokumente potrebno priložiti da bi se sudjelovalo na natječaju?

---

22. Na koji način komunicirate s potencijalnim podnositeljima prijave? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

- a) Web stranica
- b) Mailing lista interna (uključuje Vašu bazu podataka)
- c) Mailing liste resursnih centara potpore
- d) Natječaji/oglasi u novinama
- e) Bilten udruga
- f) Pismo poziv
- g) Osobni kontakti s potencijalnim podnositeljima prijave (telefon, mail, posjet)
- h) Drugo, što _____

23. Imate li upute za prijavu na natječaj?

1. Da
2. Ne

24. Možete li procijeniti u kojoj su mjeri vaši zahtjevi teški za ispunjavanje? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači „vrlo laki“, a 5 „vrlo teški“.

Vrlo laki				Vrlo teški
1	2	3	4	5

25. Zašto tako mislite?

---

26. Imaju li lokalne udruge poteškoća u ispunjavanju tih zahtjeva?

1. Da, u velikoj mjeri
2. Da, u maloj mjeri
3. Ne

27. S kojim se problemima vezanim za natječajne prijave lokalnih udruga najčešće susrećete? (**MOGUĆE VIŠE ODGOVORA; NE ČITATI ODGOVORE**)

- a) Nedovoljno iskustvo u pisanju projekata
- b) Nedostatno poznavanje jezika na kojemu se podnosi prijava
- c) Nedostatak tehničkih sredstava (kompjuter, faks, internet)
- d) Nedostatno tehničko, informatičko znanje
- e) Pomanjkanje stručnog osoblja
- f) Nedovoljna motiviranost članova
- g) Specifični zahtjevi koje udruge nisu u stanju ispuniti (npr. ispunjena logička matrica, izvještaji revizorske kuće, itd.)
- h) Drugo, što _____

**28. Koja tvrdnja više odražava politiku vaše organizacije?
POKAŽI KARTICU P28**

1. Isključivo odobravamo projekte koji ulaze u prioritetna područja djelovanja naše organizacije navedena u natječaju
2. Fleksibilni smo u odnosu na projekte udruga - izlazimo u susret zanimljivim projektima koji se ne odnose u potpunosti na naše područje djelovanja

29. Objavljujete li imena organizacija kojima su odobreni projekti/iznosi?

Da => **Zašto?** _____

Ne => **Zašto?** _____

30. Dostavljate li izvješće o financiranim projektima Vladinom Uredu za udruge?

1. Da
2. Ne
3. Nisu nas tražili

31. Provodite li evaluaciju rada lokalnih udruga s kojima surađujete?

1. Provodimo evaluaciju rada lokalne udruge – sami
2. Provodimo evaluaciju rada lokalne udruge – angažiramo eksterne evaluatore
3. Ne provodimo evaluaciju rada lokalne udruge

PRIJEDINA P33

32. Kada provodite evaluaciju, prethodno, tijekom i/ili nakon projekta? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA)

Prije odobrenja projekta
Tijekom provedbe projekta
Nakon završenog projekta

33. Pokrivaju li podržani projekti čitavu Hrvatsku ili su fokusirani na određene dijelove Hrvatske?

Pokrivaju čitavu Hrvatsku

Fokusirani su na određene dijelove Hrvatske =>

Koje?

---

34. Možete li ocijeniti koliko sljedeće stavke utječu na odobravanje prijedloga projekta?

	Sasvim nevažno				Vrlo važno
1. Prethodno iskustvo i povjerenje u određenu udruhu	1	2	3	4	5
2. Zanimljivost projekta	1	2	3	4	5
3. Jasno napisan prijedlog projekta	1	2	3	4	5
4. Sukladnost ciljeva projekta s ciljevima donatora	1	2	3	4	5
5. Regionalno sjedište udruge i njena rasprostranjenost	1	2	3	4	5
6. Procjena dugoročnih posljedica projekta	1	2	3	4	5
7. Preporuke drugih donatora	1	2	3	4	5
8. Drugo, što? _____	1	2	3	4	5

C – SURADNJA S DRUGIM SEKTORIMA

35. Jeste li dosad na bilo koji način surađivali s drugim donatorima?

1. Da
2. Ne *PRIJEDI NA P38*

36. Koliko često surađujete s drugim donatorima?

1. Stalno
2. Ponekad
3. Rijetko

37. Na koju temu, koja područja su najčešće bila u pitanju?

---

38. Imate li izravnu programsku suradnju s državnim institucijama?

- Da
Ne *PRIJEDI NA P41*

39. Koliko često surađujete s državnim institucijama?

1. Stalno
2. Često
3. Rijetko

40. Na koju temu, koja područja su najčešće bila u pitanju?

---

41. U kojoj mjeri se slažete s ponuđenom tvrdnjom: Nakon povlačenja nekih donatorskih organizacija, poslovni sektor u Hrvatskoj će biti u stanju uspješno financirati aktivnosti udruga. Ocijenite na ljestvici od 1 („uopće se ne slažem“) do 5 („slažem se u potpunosti“).

Uopće se ne slažem				Slažem se u potpunosti
1	2	3	4	5

D – STANJE NEVLADINOG SEKTORA U HRVATSKOJ

42. Kakvo je Vaše mišljenje o stanju u nevladinom sektoru u Hrvatskoj u odnosu na druge zemlje regije (Jugoistočne Europe)? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači „znatno lošija od stanja u drugim zemljama u regiji“, a 5 „znatno bolja od stanja u drugim zemljama“.

Znatno lošije od stanja u drugim zemljama u regiji				Znatno bolje od stanja u drugim zemljama
1	2	3	4	5

43. Što mislite da su općenito glavni problemi nevladinog sektora u Hrvatskoj?

---

44. Na koje poteškoće, vi, kao donatori, nailazite u radu s lokalnim udrugama?

---

45. Na koju poteškoću, vi, kao donatori, najčešće nailazite djelovanjem u Hrvatskoj? (*1 MOGUĆI ODGOVOR*)

1. Politička situacija u zemlji
2. Pravni okvir
3. Korupcija
4. Drugo, što _____

46. Koje promjene očekujete izazvati svojim djelovanjem ?

---

47. Jeste li na neki način procjenjivali potrebe nevladinog sektora u Hrvatskoj?

Da

Ne *PRIJEDI NA P49*

48. Možete li nam reći na koji način ste ispitivali potrebe nevladinog sektora u Hrvatskoj?

---

49. Imate li višegodišnji plan djelovanja kad su u pitanju financijske potpore projektima udruga u Hrvatskoj?

Da

Ne

50. Koja područja djelovanja udruga planirate najviše financirati u predstojećih nekoliko godina? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA) POKAŽI KARTICU P19

- a) Sportska
- b) Kulturna
- c) Gospodarska
- d) Tehnička
- e) Socijalna
- f) Humanitarna
- g) Zdravstvena
- h) Okupljanje djece i mladeži
- i) Okupljanje i zaštita žena
- j) Znanstvena
- k) Prosvjetna
- l) Udruge domovinskog rata
- m) Nacionalna
- n) Etnička
- o) Hobistička
- p) Ekološka
- q) Zaštita prava
- r) Duhovna
- s) Informacijska
- t) Drugo, što _____

51. Koliki Vam je bio proračun za potporu udrugama u Hrvatskoj za 2009. godinu?

---

52. Koliko ste zahtjeva za projekte dobili, a koliko projekata odobrili u tijeku prethodne godine?

1. Dobili: _____ zahtjeva za projekte

2. Odobrili: _____ projekata

53. Imate li pripremljen proračun za financijske potpore u 2010.?

Da

Ne **PRIJEDI NA P55**

54. Koliko iznosi proračun za financijske potpore u 2010, a koliko iznosi dio predviđen za financiranje nevladinog sektora?

1. Ukupan proračun za financijske potpore: _____ eura

2. Proračun za financijske potpore udrugama: _____ eura

55. Pretpostavljate li da će se proračun Vaše organizacije za financijske potpore udrugama u Hrvatskoj smanjivati, ostajati isti ili povećavati u sljedećih nekoliko godina?

1. Bit će manji

2. Bit će veći

3. Ostat će isti

4. Ne mogu pretpostaviti

56. Kada namjeravate napustiti Hrvatsku? (**SAMO ZA INOZEMNE DONATORE**)

_____ godine (*upiši godinu*)

Još uvijek ne namjeravamo napustiti Hrvatsku

PRIJEDI NA P58

57. Imate li exit strategiju – strategiju za zatvaranje vaših programa?

Da

Ne

58. S obzirom na opću situaciju u kojoj se Hrvatska nalazi koliko bi, prema Vašem mišljenju, strani donatori još dugo trebali biti prisutni u Hrvatskoj?
_____ godina (*upiši broj godina*)

**E - RAZNOVRSNOST U OKVIRU
SEKTORA/ REGIONALNA UJEDNAČENOST**

59. Koji su najvažniji problemi u Hrvatskoj kojima bi se trebale baviti udruge? *(DO TRI ODGOVORA)*

1.

2.

3.

---

60. Postoji li, prema Vašem mišljenju, područje u kojemu djeluje previše udruga, a da su neka područja zapostavljena? **POKAŽI KARTICU P19**

Da => **Koje područje/područja?** _____

Ne

61. Koji bi bilo najvažnije područje u kojemu, prema Vašem mišljenju, djelovanje nevladinog sektora nije dovoljno zastupljeno?
(1 MOGUĆI ODGOVOR) **POKAŽI KARTICU P19**

---

62. Odgovaraju li udruge na potrebe lokalne zajednice? A na potrebe društva? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači „u potpunosti ne odgovaraju“, a 5 „u potpunosti odgovaraju“.

	U potpunosti ne odgovaraju				U potpunosti odgovaraju
Na potrebe lokalne zajednice	1	2	3	4	5
Na potrebe društva	1	2	3	4	5

63. U kojoj županiji, prema Vašem mišljenju, nedostaje aktivnije djelovanje udruga? **POKAŽI KARTICU ŽUPANIJE**

Zagrebačka
 Krapinsko-zagorska
 Sisačko-moslavačka
 Karlovačka
 Varaždinska
 Koprivničko-križevačka
 Bjelovarsko-bilogorska
 Primorsko-goranska
 Ličko-senjska
 Virovitičko-podravska
 Požeško-slavonska
 Brodsko-posavska
 Zadarska
 Osječko-baranjska
 Šibensko-kninska
 Vukovarsko-srijemska
 Splitsko-dalmatinska
 Istarska
 Dubrovačko-neretvanska
 Međimurska
 Grad Zagreb

F - PODRUČJA EDUKACIJE ZA UDRUGE

64. Koliko ste općenito zadovoljni stupnjem educiranosti udruga u Hrvatskoj? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 5, gdje 1 znači „uopće nismo zadovoljni“, a 5 „u potpunosti smo zadovoljni“.

Uopće nismo zadovoljni				U potpunosti smo zadovoljni
1	2	3	4	5

65. Možete li navesti do 3 teme, područja u kojima smatrate da je prioritetno potrebna edukacija udruga u Hrvatskoj?

G - PROBLEMI ODRŽIVOSTI NEVLADINOG SEKTORA

66. Koliko su sljedeći problemi po Vašem mišljenju značajni za održivost nevladinog sektora u Hrvatskoj? Ocijenite značaj tih problema ocjenom od 1 do 5, gdje 1 znači da je taj problem male važnosti, a 5 da je taj problem iznimne važnosti. **POKAŽI KARTICU P67**
67. Ako bi se ovi problemi morali rješavati jedan po jedan, kako biste ih rangirali po stupnju prioriteta? Rang 1 dajte problemu koji se po vašem mišljenju prvi treba rješavati, a 9 problemu koji zadnji treba rješavati. **POKAŽI KARTICU P67**

	Mala važnost				Iznimna važnost	RANG
1. Negativan stav javnosti, građana	1	2	3	4	5	
2. Nerazvijenost društvene odgovornosti poslovnog sektora	1	2	3	4	5	
3. Povlačenje međunarodnih donatora	1	2	3	4	5	
4. Nedostatak potpore od strane države	1	2	3	4	5	
5. Loša suradnja s medijima	1	2	3	4	5	
6. Nedovoljno razvijena suradnja među udrugama	1	2	3	4	5	
7. Nedovoljna suradnja s lokalnim vlastima	1	2	3	4	5	
8. Nepoticajan pravni okvir	1	2	3	4	5	
9. Nerazvijenost građanske kulture	1	2	3	4	5	

10. Nešto drugo (što)_____	1	2	3	4	5	XXXX X
-------------------------------	---	---	---	---	---	-----------

68. Koja je Vaša funkcija u organizaciji?

---

69. Spol ispitanika

Muški

Ženski

70. Dob ispitanika

18-35 god.

36 – 53 god.

54 – 71 god.

više od 71 god.

71. Obrazovanje (zadnja završena škola)

OŠ

SSS

VŠ

VSS

Magisterij ili doktorat

72. U kojoj se zemlji nalazi sjedište Vaše organizacije?

BILJEŠKE ANKETARA

ISPUNJAVA ANKETAR

Grad/selo: _____

šifra: _____

Redni broj ankete na lokaciji: |__|__|__|

Vrijeme početka anketiranja: _____

Vrijeme završetka anketiranja: _____

Datum: _____

Anketar: _____

UPITNIK ZA ISTRAŽIVANJE PERCEPCIJE JAVNOSTI O OCD-IMA

Dobar dan, moje ime je _____. Radim kao anketar/ka za istraživačku tvrtku Target i ovom prilikom naša agencija provodi istraživanje o stanju u nevladinom sektoru. Anketa je anonimna, a svi prikupljeni podaci bit će prikazani skupno, te će biti korišteni isključivo za potrebe ovog projekta. Anketa traje oko 5 minuta i bio/la bih Vam zahvalan/a ako biste mi odgovorili na nekoliko pitanja.

1. Jeste li čuli za izraz udruga (nevladina organizacija/organizacija civilnog društva)?

1. Nisam *PRIJEDINADI*

2. Jesam, ali ne znam što točno znači

3. Jesam i znam što znači, što _____

---

2. Možete li nabrojati barem 3 udruge za koje ste čuli (nevladinih organizacija/organizacija civilnog društva)?
(DO 3 ODGOVORA)

1. Do 100

2. Do 1000

3. Do 10000

4. Preko 10000

3. U kojem ste stupnju informirani o djelovanju udruga? Molim Vas ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači „uopće nisam informiran/a“, a 5 „u potpunosti sam informiran/a“.

Uopće nisam informiran/a				U potpunosti sam informiran/a
1	2	3	4	5

PRIJEDINA P4

4. Na koji način se informirate o radu udruga? (**MOGUĆE VIŠE ODGOVORA, NE ČITATI ODGOVORE**)

1. Tiskani mediji
2. Televizija
3. Radio
4. Internet
5. Preko poznanika/obitelji
6. Preko javnih akcija
7. Drugo, što _____
8. Ne informiram se

5. U kojim područjima, prema Vašem mišljenju, udruge u Hrvatskoj najviše djeluju? (**MOGUĆE VIŠE ODGOVORA, NE ČITATI ODGOVORE**)

1. Potpora siromašnima
2. Potpora marginaliziranim skupinama (npr. osobe s invaliditetom, osobe s posebnim potrebama)
3. Obrazovanje
4. Zdravstvena zaštita
5. Socijalna skrb
6. Humanitarna pomoć
7. Ljudska prava
8. Kultura i umjetnost
9. Znanost
10. Zaštita okoliša
11. Rekreacija i slobodno vrijeme
12. Sport
13. Nacionalne manjine

14. Udruga Domovinskog rata
 15. Drugo, što _____

6. Kako biste ocijenili Vaše povjerenje prema radu udruga? Molim Vas ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači „uopće nemam povjerenja“, a 5 „imam potpuno povjerenje“.

Uopće nemam povjerenja				Imam potpuno povjerenje
1	2	3	4	5

7. Prema Vašem mišljenju, koliki je utjecaj udruga/nevladinih organizacija/organizacija civilnog društva na sljedeće kategorije? Molim Vas ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači „uopće ne utječe“, a 5 „u potpunosti utječe“.

	Uopće ne utječe				U potpunosti utječe	Ne znam
1. Rad javne i državne uprave	1	2	3	4	5	6
2. Poslovni sektor (tvrtke i sl.)	1	2	3	4	5	6
3. Na Vas osobno i Vašu obitelj	1	2	3	4	5	6
4. Na sudjelovanje građana u kreiranju javnih politika (zdravstvo, socijalna skrb, zaštita okoliša, itd.)	1	2	3	4	5	6

8. Imate li iskustvo u volonterskom radu?

1. Ne PRIJEDINA P10
 2. Da

9. U kojem području imate iskustvo u volonterskom radu? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA, NE ČITATI ODGOVORE)

1. Potpora siromašnima
2. Potpora marginaliziranim skupinama (npr. osobe s invaliditetom, osobe s posebnim potrebama)
3. Obrazovanje
4. Zdravstvena zaštita
5. Socijalna skrb
6. Humanitarna pomoć
7. Ljudska prava
8. Kultura i umjetnost
9. Znanost
10. Zaštita okoliša
11. Rekreacija i slobodno vrijeme
12. Sport
13. Nacionalne manjine
14. Udruge Domovinskog rata
15. Drugo, što _____

10. Jeste li Vi osobno uključeni u rad neke udruge?

1. Nisam **PRIJEDI NA P12**
2. Jesam

11. Na koji način ste uključeni u rad udruge? (MOGUĆE VIŠE ODGOVORA, ČITATI ODGOVORE)

1. Aktivan sam član kao volonter (nisam plaćen za svoj rad)
2. Aktivan sam član kao profesionalac (plaćen sam za svoj rad)
3. Drugo, što _____

12. Dajete li i koliko često dobrovoljne priloge (novac, hrana, odjeća, obuća i sl.) organizacijama ili pojedincima? (1 **ODGOVOR MOGUĆ, ČITATI ODGOVORE**)

1. Nikad
2. Rijetko – jednom do dva puta godišnje
3. Povremeno – nekoliko puta godišnje
4. Često – skoro svaki mjesec
5. Ne znam/ne mogu procijeniti

13. Dajete li i koliko često dobrovoljne priloge (novac, hrana, odjeća, obuća i sl.) organizacijama ili pojedincima? (1 **ODGOVOR MOGUĆ, ČITATI ODGOVORE**)

1. Nikad
2. Rijetko – jednom do dva puta godišnje
3. Povremeno – nekoliko puta godišnje
4. Često – skoro svaki mjesec
5. Ne znam/ne mogu procijeniti

14. Sada ću Vam pročitati nekoliko tvrdnji. Molim Vas da za svaku kažete u kojem stupnju se slažete s njom - ocijenite na ljestvici od 1 („uopće se ne slažem“) do 5 („slažem se u potpunosti“).

	Uopće se ne slažem				Slažem se u potpunosti	Ne znam
1. Udruge su dobar način da se građani organiziraju i rješavaju važna društvena pitanja.	1	2	3	4	5	6
2. Većina ljudi koji su aktivni u udrugama rade to zbog nekog svog interesa.	1	2	3	4	5	6

3. Bez udruga nije moguće ograničiti i kontrolirati vlast.	1	2	3	4	5	6
4. Vlasti bi trebale više izravno financirati udruge (davati im novac).	1	2	3	4	5	6
5. Udruge često imaju neke dodatne ciljeve koji nisu jasno vidljivi javnosti.	1	2	3	4	5	6
6. Većina udruga je poštena i etična u raspolaganju novcem koji dobivaju.	1	2	3	4	5	6
7. Udruge predstavljaju sredstvo vještim pojedincima da dođu do novca i utjecaja.	1	2	3	4	5	6
8. Vlast zanemaruje stavove udruga o društvenim problemima.	1	2	3	4	5	6
9. Udruge značajno poboljšavaju uvjete i kvalitetu života u zajednici.	1	2	3	4	5	6

15. Spol

Muško

Žensko

16. Dob _____

U slučaju odbijanja: D2a. Za potrebe statističkih analiza vrlo nam je važno znati vašu dob. Ako ne želite reći vašu točnu dob, molim Vas da mi kažete otprilike, prema sljedećim rasponima:

14-17

18-24

25-34

35-44

45-54

55-65

66 i više

17. Kakav je Vaš bračni status?

Oženjen/Udana

Živim s partnerom/vanbračna zajednica

Samac/Nikad se nisam ženio/udavala

Razveden/a

Rastavljen/a

Udovac/Udovica

18. Kakav je Vaš radni status?

Zaposlen puno radno vrijeme

Zaposlen honorarno/povremeno

Umirovljenik

Učenik/student

Nezaposlen

19. Koju ste školu završili? Molim Vas da navedete najviši završen stupanj obrazovanja?

Bez škole, nepotpuna ili potpuna osnovna škola

Trogodišnja ili četverogodišnja srednja škola

Viša ili visoka škola (fakultet)

Magisterij i doktorat

20. Možete li, molim Vas, odrediti ukupna mjesečna primanja Vašeg kućanstva. Uzmite u obzir sve plaće, mirovine i druge novčane prihode (nakon što se oduzmu porezi i druga davanja) od kojih se Vaše kućanstvo uzdržava. ***Ako ne želite reći vaša točna primanja kućanstva, molim Vas da mi kažete otprilike, prema sljedećim rasponima:***

1. do 2.000 kn
2. 2.001 – 3.000 kn
3. 3.001 - 4.000 kn
4. 4.001 - 5.000 kn
5. 5.001 - 6.000 kn
6. 6.001 - 7.000 kn
7. 7.001 - 8.000 kn
8. 8.001 - 9.000 kn
9. 9.001 - 10.000 kn
10. 10.001 - 11.000 kn
11. 11.001 - 12.000 kn
12. 12.001 - 13.000 kn
13. 13.001 – 14.000 kn
14. 14.001 – 15.000 kn
15. 15.001 – 16.000 kn
16. 16.001 – 17.000 kn
17. više od 17.000 kn
18. Bez odgovora